

ROBIT 2018

VUOSIKERTOMUS

Robit
FURTHER. FASTER.

Sisällysluettelo

SISÄLLYS	2
ROBIT LYHYESTI	
Robit lyhyesti	4
Tehtaat ja toimipisteet	5
Hallituksen puheenjohtajan tervehdys	6
Tärkeitä tapahtumia	7
Markkinakatsaus	8
Toimitusjohtajan katsaus	10
YHTIÖ	
Tuotetarjonta	14
Strategia	16
LIIKETOIMINTA	
Top Hammer -liiketoiminta	20
Down the Hole -liiketoiminta	22
VASTUULLISUUS	
Vastuullinen työnantaja	26
Vastuullinen toimittajien hallinta	29
Vastuu ympäristöstä	30
SIJOITTAJILLE	
Johtoryhmä	32
Hallitus	33
Tietoja osakkeenomistajille	34

HALLITUKSEN TOIMINTAKERTOMUS

Hallituksen toimintakertomus	36
------------------------------------	-----------

ROBIT OYJ KONSERNITILINPÄÄTÖS

Konsernin laaja tuloslaskelma	48
Konsernin tase	50
Laskelma konsernin oman pääoman muutoksista	52
Konsernin rahavirtalaskelma	54
1. Tietoja konsernitilinpäätöksestä	56
2. Robitin tuloksellisuus	57
3. Yrityshankinnat ja aineettomat oikeudet	63
4. Pääomarakenne ja rahoitus	69
5. Liiketoiminnassa käytettävät varat ja velat	81
6. Muut liitetiedot	88
Emoyhtiö Robit Oyj:n tilinpäätös	98
Tilinpäätöksen liitetiedot	102
Tunnuslukujen laskentakaavat	117

**VUOSI
2018**

Robit lyhyesti

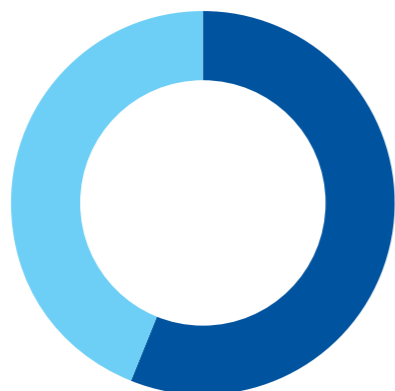
Robit on voimakkaasti kansainvälistynyt kasvuyhtiö, joka myy ja valmistaa globaalisti asiakkailleen porauksen kulutusosia. Yhtiön tuotteet vastaavat kaivosteollisuuden, rakentamisen ja urakoinnin, maanalaisen rakentamisen sekä kaivonporauksen vaativiin tarpeisiin. Yhtiön tarjonta jakaantuu kahteen liiketoiminta-alueeseen: Top Hammer ja Down the Hole, joita tukee yhtiön digitaaliset ratkaisut, Digital Services. Yhtiöllä on maailmalla 15 omaa myynti- ja palvelupistettä ja aktiivinen myyntiverkosto jakelijoidensa kautta 115 maassa. Robitilla on tuotantoyksiköt Suomessa, Etelä-Koreassa, Australiassa, Englannissa ja USA:ssa.

LIIKETOIMINTA-ALUEET

Top Hammer -liiketoiminta

Top Hammer -liiketoiminta käsittää kallioporauksessa käytettävät kulutusosat sekä poraustoiminnan digitaaliset tuotteet ja palvelut.

Top Hammer -poria käytetään ensisijaisesti kaivostoiminnassa, maarakentamisessa sekä kiviaineksen louhinnassa.

Down the Hole -liiketoiminta

Down the Hole -liiketoiminta käsittää maaporauksessa käytettävät Down the Hole (DTH) -kulutusosat.

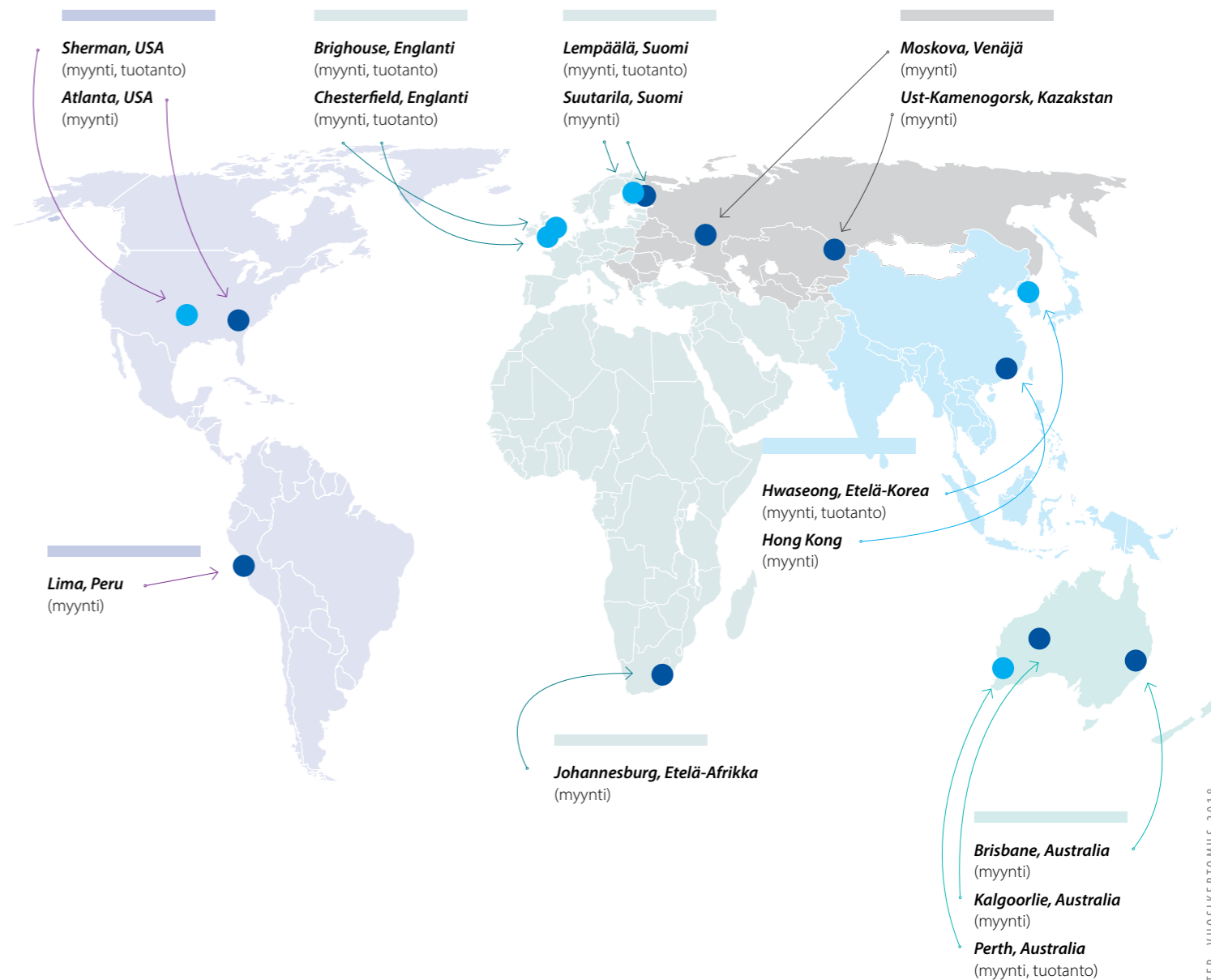
DTH-porausta käytetään maanrakennuksessa, tuotantoporauksessa, paalutuksessa sekä kaivonporauksen eli vesikaivojen ja maalämpöpumpujen reikien poraamisessa. Lisäksi sitä käytetään maanpäällisen ja maanalaisen kaivostoiminnan tuotantoporauksessa.

Tunnusluvut 2018

Tehtaat, toimipisteet

Yhtiöllä on viisi myyntialuetta, 15 maailmanlaajuista myynti- ja palvelupistettä sekä kuusi tuotantolaitosta.

Raskas vuosi takana – katse kohti parempaa tulevaisuutta

Vuosi 2018 oli heikoin koko Robitin tähänastisessa historiassa. Tämä tapahtui aikana, jolloin maailmanmarkkinat olivat aktiiviset ja tuotteiden kysyntä oli hyvällä tasolla. Selityksille ei ole sijaa – me epäonnistuiimme.

Uusi vuosi tuo meille mahdollisuuden näyttää, että pystymme paljon parempaan. Korjaavat toimenpiteet aloitettiin heti joulukuussa 2018 ylimääräisen yhtiökokouksen jälkeen. Myös myyntitiimimme teki vuoden aikana erinomaista pohjatyötä jakelijaverkostomme kehittämiseksi. Saimme osaavaan joukkoomme uusia kilpailukykyisiä jakelijoita.

Robitin yhä kattavampi tuotetarjoama mahdollistaa entistä laajemman asiakaskunnan palvelemisen. Tuotantokapasiteettimme ei rajoita kasvua, vaan mahdollistaa yhtiön paluun takaisin kasvu-uralle. Uskomme markkinan olevan meille tänä vuonna edelleen suotuisa, vaikka maailman talouden kehityksestä vuonna 2019 esitetään myös varoittavia signaaleja.

Voimakkaasti kasvava ja kansainvälistyvä yhtiö voi kohdata matkallaan odottamattomia haasteita. Me Robitissa uskomme kuitenkin, että yhtiöllä on kaikki mahdollisuudet jatkaa pitkän aikavälin kasvua.

Tähän yhteiseen tavoitteeseen pyrimme määrätietoisesti vuonna 2019!

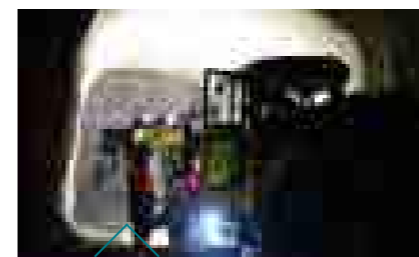
Harri Sjöholm
hallituksen puheenjohtaja

Tärkeitä tapahtumia 2018

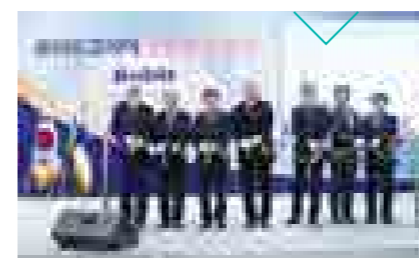
Tammikuu

Robit teki sopimuksen kaikkien poralaitteiden kulutusosien toimittamisesta Kittilän kaivokselle. Kittilän kaivos on Euroopan suurin kultakaivos, jonka toimintaa laajennetaan entisestään uusilla investoinneilla.

Robit tiedotti uudistavansa toimintamalliaan. Rakenne- ja toimintamallin muutoksella yhtiö haluaa palvella entistä paremmin asiakkaitaan ja markkinoita sekä tukea kasvustrategiaansa. Yhtiö aloitti myös tehostamistoimenpiteet, jotka saatiin päätökseen 2018 toukokuun loppuun mennessä.

1

2

Helmikuu

Yhtiö avasi 8.2.2018 merkittävän tuotantolaitoksen Etelä-Koreaan, lähelle Soulia vastamaan Top Hammer -tuotelinjan kankien ja niskojen kasvavaan kysyntään. Tuotantolaitoksen kokonaisinvestointi oli noin 10 miljoonaa euroa.

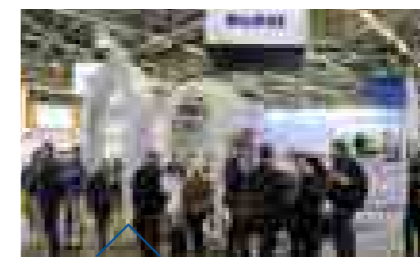
Robit aloitti australialaisten partnerien kanssa projektin, jossa keskitytään ratkaisemaan porauksen aikaisen porareian taipuman mittaaminen maanalaisessa ympäristössä. U Sense -tuote tulee valmistuessaan laajentamaan Sense System -tuoteperhettä uuteen ympäristöön ja applikaatioon. Pilotointivaiheeseen tullaan siirtymään 2019 alkupuoliskolla.

Maaliskuu

Robit aloitti toimitukset merkittävään paalutusprojektiin Murmankiin Venäjälle. Onnistunut ja paljon paikallista näkyvyyttä saanut projekti toimii tärkeänä referenssinä. Projekti jatkuu vuodelle 2019.

Huhtikuu

Robit osallistui huhtikuun lopulla Internat-messuille Pariisissa, Ranskassa. Näyttelyssä esiteltiin ensimmäistä kertaa yhtenäisen Robit-brändin mukainen tuotetarjoama.

3-4

9

Syyskuu

Robit lanseerasi erityisesti paalutuksissa ja kaivonporauksessa käytettävän ja DTH-REC -putkitusterisarjan. Robit® REC -putkitusterillä on useita referenssejä monenlaisissa maaporauksen käyttökohteissa maailmanlaajuisesti, kuten ankkurointi, paalutus ja tumentaporaus, vesi- ja lämpökaivonporaukset.

Lokakuu

Robit uudisti brändiään. Uudistuneen brändin ydin syntyy teknologisesta osaamisesta, monipuolisesti osaavasta globaalista henkilöstöstä ja paikallisesta sekä maailmanlaajuisesta alan kokemuksesta. Uudistuksen ytimessä on Further. Faster -slogan, joka kiteyttää hyvin Robitin markkinahaastajan asenteen ja sen millaisena toimijana Robit näkyy.

Marraskuu

Yhtiö esiintyi Finnateria 2018 -näyttelyssä Jyväskylässä ensimmäistä kertaa uuden brändin mukaisella ilmeellä.

10-11

12

Joulukuu

Robitin ylimääräinen yhtiökokous valitsi 4.12. uuden hallituksen, jotka muodostavat Mammu Kaario, Hannu-Kalle Reponen ja Kai Seikku sekä uusina jäseninä Harri Sjöholm ja Mikko Kuitunen. Tapio Hintikka ja Heikki Allonen jättivät tehtävänsä hallituksessa. Toimitusjohtaja Mika Virtanen jätti tehtävänsä Robitissa 7.12.2018.

Robit tiedotti kehittävänsä yhdessä TEGS Finlandin kanssa teknologiaa kestäväan energian tuotantoon. Tampereella aloitetaan keväällä 2019 aikana jopa kahdeksan kilometrin syvyyden lämpökaivon poraus. Robit on aiemmin syksyllä 2018 tehnyt yhteistyössä Nocon Oy:n kanssa Mänttä-Vilppulan kaupunkiin 1,5 km syvän pilottikaivon.

Markkinakatsaus

Robitin kohdemarkkinat ovat kaivosteollisuus, rakennusteollisuus, maanalainen rakentaminen ja kaivonporaus. Kaivosteollisuuden kysyntä kulutusosille on vakaata ja markkina kasvaa arviomme mukaan 3–5 % vuodessa, sen osuuden ollessa n. 50 % Robitin 2018 liikevaihdosta. Rakennusteollisuus ja maanalainen rakentaminen (45 % osuus liikevaihdosta 2018) on maakohtaisesti syklisiä ja Robitille merkittävillä markkinoilla kysyntä vuonna 2018 oli hyvällä tasolla. Myös kaivonporausmarkkina (5 % osuus 2018 liikevaihdosta) oli vuoden aikana aktiivinen. Robitin globaali markkinaosuus olemassa olevalla tarjonnalla on 3–4 %. Alhainen markkinaosuus ja kulutusosille tyypillinen kysynnän tasaisuus takaavat Robitille hyvät mahdollisuudet kasvaa voittamalla markkinaosuutta alan muilta toimijoilta.

POHJOIS- JA ETELÄ AMERIKKA

Pohjois- ja Etelä-Amerikan osuus liikevaihdosta vuonna 2018 oli 15,7 % (17,4 %). Yleinen markkinakysyntä jatkui hyvänä kummallakin Amerikan mantereella. Brasilian ja erityisesti Argentiinan valuuttojen heikentyminen muuttivat kuitenkin kilpailuasetelman aiempaa epäsuotuisammaksi vuoden 2018 toisen vuosipuoliskon aikana. Robitilla oli haasteellinen vuosi Pohjois-Amerikassa ja myynti laski 15,6 % vuodesta 2017. Myynnin laskun aiheuttavien uusien merkittävien projektikauppojen puuttuminen sekä yhtiön myyntiorganisaatiossa tapahtuneet muutokset. Korjaavat toimenpiteet on pääosin tehty. Vuoden aikana Robitin omaa organisaatiota uudistettiin ja Robit kehitti jakeluverkostoaan Pohjois-Amerikassa yhdistämällä nykyisiä jakelukanaviaan ja solmimalla neljä uutta jälleenmyyntisopimusta.

Robitin myynti kehittyi Etelä-Amerikassa vahvasti. Aikaisempien vuosien kehitystyö kantoi hedelmää ja myynti kasvoi alueella 11 %. Myös Etelä-Amerikassa tehtiin vuoden aikana uusia jälleenmyyntisopimuksia mm. Brasiliaan, Argentiinaan, Chileen ja Boliviiaan. Perussa Robit jatkoi oman suoran paikallismyynnin kehitystä positiivissa merkeissä.

Robitin myynti kasvoi odotusten mukaisesti Etelä-Amerikan kaivossegmentissä. Myös USA:n ja Kanadan kaivosteollisuuden projekteissa nähdään hyvää kasvupotentiaalia.

Osana toimintojen tehostamista Robit muutti vuoden aikana Chicagossa sijainneen tuotevarastonsa osaksi omaa tuotantoyksikköä Austinissa Teksasissa. Kokonaiskysynnän Amerikoissa odotetaan jatkuvan vakaana vuonna 2019 ja Pohjois-Amerikan myynnin kehityksen kääntyvän takaisin kasvu-uralle.

EMEA

EMEA on Robitin selkeästi suurin markkina-alue. Se oli 38,6 % (36,6 %) kokonaisymyynnistä vuonna 2018. Alueen laajuudesta johtuen liikevaihdon kehitys vaihteli aluekohtaisesti runsaasti. Norjassa, Etelä-Afrikassa, Sambiassa ja Namibiassa kasvu jatkui vahvana, kun taas mm. Suomessa, Ruotsissa ja Turkissa kysynnässä oli selkeää hidastumista.

Kaivosteollisuus oli markkina-alueella vakaata ja Robit näkee tässä markkinassa merkittävää potentiaalia kysynnälle. Maanrakennuksen ja tunnelirakentamisen markkinatilanne vaihteli voimakkaasti maittain ja oli yleisesti ottaen tyydyttävällä tasolla. Top Hammer -tuotteiden osuus liikevaihdosta oli merkittävä. DTH-vasaroiden lanseeraus eteni vuoden aikana erityisesti Etelä-Afrikassa ja Pohjoismaissa.

Jakelijaverkoston kehittäminen oli yksi vuoden 2018 päätavoitteista ja alueella tehtiin useita uusia jakelijasopimuksia. Uusia jakelijoita tuli mukaan mm. Ranskassa, Espanjassa, Mosambikissa ja Ghanassa.

EMEA-alueen näkymät vuodelle 2019 ovat mielenkiintoiset. Vuonna 2018 Robitin tekemä aktiivinen kehitystyö luo positiiviset lähtöasetelmat kaivossegmentissä vuodelle 2019. Robit lanseerasi vuonna 2018 uusia tuotteita kaivonporausasiakkaille ja segmentin kasvumahdollisuudet ovat hyvät.

CIS-alue & ITÄ-EUROOPPA

CIS ja Itä-Eurooppa -alueen osuus Robitin myynnistä vuonna 2018 oli 7,7 % (5,1 %). CIS-maiden ja Itä-Euroopan markkinoilla Robit vahvisti asemansa vuoden aikana ja liikevaihdon kehitys oli odotusten mukaisesti hyvällä tasolla, myynnin kasvaessa 40,6 % vuodesta 2017. Top Hammer ja Down the Hole -tuotteiden myynti kehittyi positiivisesti. Erityisesti piling- ja casing-projektien määrä lisääntyi Venäjällä.

Robit panosti tällä alueella aktiivisesti jälleenmyyntiverkostonsa kehittämiseen solmimalla kuusi uutta jälleenmyyntisopimusta. Myös omaa myyntiverkostoa kehitettiin erityisesti sekä Venäjällä että Kazakstanissa, jossa käynnistettiin vuonna 2018 sekä Top Hammer- että DTH-tuotteiden aktiivinen myynti. Robit perusti Venäjälle uuden varaston tarjotakseen asiakkailleen laadukkaampaa palvelua tuotteiden paremmalla saataavuudella ja lyhyemmällä toimitusajalla. Tämä yhdessä myyntiverkoston tehtyjen panostusten kanssa luo hyvät edellytykset asiakaskunnan ja myynnin kasvattamiselle.

CIS-alueen kaivostoiminnassa ja urakoinnissa nähdään merkittävää kasvupotentiaalia. Robit keskittyy näissä segmenteissä ennen kaikkea isojen asiakkaiden hankintaan ja ylläpitoon. CIS ja Itä-Euroopan markkinan odotetaan jatkavan positiivista kehitystään myös vuonna 2019.

AASIA

Aasian osuus Robitin liikevaihdosta vuonna 2018 oli 14,0 % (12,9 %). Liikevaihto kehittyi Aasian markkinoilla hieman odotuksia heikommin. Se oli kaikilla tuotesegmenteillä pitkälti vuoden 2017 kaltainen, liikevaihto kasvoi vuoteen 2017 verrattuna 2,2 %.

Robitilla on Aasiassa vakaa Top Hammer -asiakaskunta. Kaivossegmentin kehittämiseen panostettiin voimakkaasti mm. osallistumalla kaivosalan tapahtumiin, tekemällä poraustestejä sekä asiakasvierailuja. Yhtiöllä on syvään osaamiseen ja soveltuvaan tarjontaan perustuva vahva asema tunnelirakentamisessa erityisesti Etelä-Koreassa.

Myös Down the Hole -tuotteiden asema Aasian markkinoilla vahvistui tuotetestausten ja voimakkaan markkinoinnin avulla. Hong Kong oli edelleen myynnillisesti merkittävin alue.

Robit panosti edelleen voimakkaasti jälleenmyyntiverkostonsa kehittämiseen ja vuonna 2018 solmittiin neljä uutta jälleenmyynti- ja edustusopimusta tällä markkina-alueella. Myös myynti-, tuote- ja sovellusosaamista kehitettiin vuoden aikana edustaja- ja asiakaskoulutuksilla. Uskomme tehtyjen panostusten luovan erinomaisen pohjan liikevaihdon kasvulle vuonna 2019. Kasvua odotetaan sekä Top Hammer että DTH -asiakas-segmenteissä erityisesti kaivostoiminnassa ja rakennusprojekteissa. Korean uusi tehdas mahdollistaa entistä nopeammat tuotetoimitukset asiakkaille ja luo erinomaiset mahdollisuudet laajempaan uusasiakashankintaan ja kasvuun Aasiassa.

AUSTRALAASIA

Australasian osuus vuoden 2018 myynnistä oli 24,0 % (28 %). Myynti oli 19,6 % pienempi edellisvuoteen verrattuna. Vuonna 2018 Australasian markkinatilanne oli suhteellisen vakaa. Robitin liikevaihdon kehitys kuitenkin hidastui vuoden toisella puoliskolla. Kysynnän hidastuminen johtui pitkälti erään merkittävän asiakkaan kohtaamista operatiivisista haasteista suurella kaivoksella, jossa maansortuma keskeytti kaivoksen toiminnan. Tämä laski myös Robitin kulutusosien kysyntää tälle asiakkaalle merkittävästi. Robit ei onnistunut tavoitteiden mukaisesti korvaamaan menetettyä em. myyntiä uusien asiakkaiden hankinnassa.

DTH-tuotteiden osuus myynnistä pysyi merkittävänä. Top Hammer -segmentin myynti ei kehittynyt vuoden aikana asetettujen tavoitteiden mukaisesti.

Robit odottaa vuoden 2019 kehityksen olevan Australaasiassa. Alueen markkinapotentiaali on kuitenkin erittäin merkittävä ja Robit jatkaa panostusta liiketoiminnan kehittämiseksi nykyasiakkaiden kanssa sekä uusien asiakkaiden voittamiseksi.

Toimitusjohtajan katsaus

Vuosi 2018 oli raskaiden pettymysten vuosi Robitissa. Yhtiön myynti jäi huomattavasti jälkeen asetetuista kasvutavoitteista ja lisäksi Robit epäonnistui operatiivisen toiminnan johtamisessa ja investointien ajallisessa toteutuksessa. Tämä näkyi operatiivisen toiminnan tappiollisena tuloksena.

Vuoden kokonaistulosta rasitti myös yhtiön Down the Hole (DTH) liiketoimintaan kohdistuva liikearvon alaskirjaus. Vuoden alussa 2018 toteutetuilla toimintojen uudelleenjärjestelyllä oli negatiivinen vaikutus yhtiön toimintaan ja sillä saavutetut säästöt näkyvät täysimääräisesti vasta 2019 aikana. Robitin haastava vuosi toi mukanaan paljon epävarmuutta organisaatiossa ja johtamisessa, mikä näkyi sekä hallituksessa että johdossa tehdyissä muutoksissa vuoden lopussa.

Vuonna 2018 maailmantalous ja Robitin kohdemarkkinat jatkoivat hyvää kasvuaan, mutta Robit ei kyennyt ottamaan osuuttaan tästä kehityksestä. Huolimatta hyvin alkaneesta vuodesta liikevaihtomme laski 6,3 % vuonna 2018 ja vertailukelpoisin valuutoin laskua oli 3,3 %. Vuoden ensimmäisellä puoliskolla liikevaihtomme oli vertailukauden tasolla, kasvuaen 1,1 %, vertailukelpoisin valuutoin 7,5 %. Jälkimmäisellä vuosipuoliskolla kehitys oli negatiivinen, jolloin liikevaihdon lasku oli 13,2 % edellisvuoden vastaavaan jaksoon verrattuna eikä vertailukelpoisilla valuutoilla ollut vaikutusta kehitykseen.

Vuonna 2018 panostimme vahvasti myynti- ja jakelukanaviemme kehittämiseen.

Myynti kehittyi varsin epäyhtenäisesti eri markkina-alueilla. Hyvin kehittyneiden markkina-alueiden kuten Etelä-Afrikan ja Venäjän liiketoiminnan hyvä kasvu ei riittänyt kompensoimaan suurten markkina-alueiden kuten Australian ja Pohjois-Amerikan liikevaihdon laskua. Vuoden aikana organisaatiossamme ja myynnin rajapinnassa toteutuneilla yllättävillä muutoksilla oli erityisesti Yhdysvalloissa lyhytaikaisia negatiivisia vaikutuksia liikevaihtoomme. Lisäksi eräiden merkittävien asiakkaiden omat toiminnalliset haasteet, kuten loppuasiakkaan kaivoksen sortuma, vaikuttivat välillisesti myyntiämme laskien etenkin Australiassa.

Voimakasta kasvua ja kansainvälistymistä

Robit on yksi harvoista suomalaisista pienyrityksistä jonka strategiana on koko sen historian ajan ollut voimakas kasvuhakuisuus ja kansainvälistyminen. Vuoden 2017 lopulla todettiin, että asetetuista kasvutavoitteista jäädyttiin merkittävästi jälkeen ja yhtiö toteutti vuoden 2018 alussa toimintojen uudelleenjärjestelyn, jolla alennettiin yhtiön kiinteitä kustannuksia n. kolme miljoonaa euroa vastaamaan alempaa liikevaihtotasoa. Voimakas kasvu ja kansainvälisyys on edelleen strategiamme, vaikka sen toteutukseen onkin tullut kuoppia.

Vuoden 2018 heikko myynnin kehitys yhdessä juuri valmistuneen uuden Korean tehtaan kanssa laski tilapäisesti kapasiteettimme käyttöastetta. Uusi, erittäin moderni ns. pitkien tuotteiden tehtaamme Etelä-Koreassa avattiin helmikuussa ja saatiin vuoden 2018 kuluessa täyteen valmiuteen. Tuotannon läpimenoaika sekä toimitusaikamme lyhenivät merkittävästi, mikä parantaa palvelukykyämme ja toimitusaikoja jatkossa olennaisesti. Käyttöönottovaiheen kustannukset kuten siihen liittyvät lopputuoteostot toimituskyyvyn varmistamiseksi konesiirtojen aikana sekä tuotannon siirron viivästyisestä aiheutuneet kustannukset rasittivat toiminnan kannattavuutta. Pidemmällä aikavälillä tuotannon tehostuminen parantaa tuottavuuttamme. Tämä antaa mahdollisuudet myös nopealle kasvulle. Lisäksi olemme vuoden 2018 aikana selkiyttäneet yhtiön DTH-tuotteiden valmistusstrategiaa ja tarkentaneet tuoteportfoliota.

Kilpailukykyinen tuotetarjonta

Top Hammer -tuotteiden kokonaismyynti laski 4,1% vuoden 2017 tasosta liikevaihdon ollessa 36,6 (38,2) miljoonaa euroa. Tuotteiden maailmanmarkkinatilanne kuluneen vuoden osalta oli vahva ja ennustaa hyviä näkymiä myös vuodelle 2019. Robitin tarjonta ja saatavuus tässä tuotesegmentissä on erittäin kilpailukykyinen Korean uuden tehtaan myötä.

Down the Hole -liiketoiminta ei kehittynyt odotetusti ja laski 7,8 %. Robit laajensi DTH-liiketoimintaansa merkittävästi yritysostoilla kesällä 2016. Hankintojen taustalla oli tuotevalikoiman kasvattaminen vastaamaan laajempaa asiakaskysyntää. Hankintaan liittyvät kasvuodotukset eivät kuitenkaan toteutuneet suun-

nitellulla tavalla, emmekä ole saavuttaneet kasvu- ja kannattavuustavoitteita tässä liiketoiminnassa. Tästä johtuen teimme 19,3 miljoonan euron arvonalennuskirjauksen Down the Hole -liiketoiminnan liikearvosta. Tämän toimenpiteen vaikutukset olivat puhtaasti kirjanpidollisia eikä sillä ollut merkitystä yhtiön kassavirtaan. Down the Hole -tuotteiden osuus Robitin kokonaistarjoamasta on kuitenkin edelleen merkittävä (55,7 %) ja Robit tulee panostamaan edelleen tämän toiminnan kasvattamiseen ja kilpailukykyyn parantamiseen.

Tuotekehityksen viime vuosien menestystarinat Evolut-porakruunusarja sekä putkiterävalikoima laajenivat uusiin kokoihin, mikä mahdollistaa laajemman asiakaskunnan palvelemisen näillä tuotteilla maailmanlaajuisesti.

Brändiuudistus yhtenäistää globaalit toimintatavat

Vuoden aikana Robit uudisti brändiään strategiansa mukaisesti. Yhtiön brändilupaus, Further. Faster. kuvaa Robitin kasvuhaluja sekä asiakaslupauksia olla joustava ja luotettava toimija, jonka tuotteilla on erinomainen saatavuus. Uudistuneen brändin ydin syntyy teknologisesta osaamisesta, monipuolisesti osaavasta globaalista henkilöstöstä ja paikallisesta sekä maailmanlaajuisesta alan kokemuksesta. Viime vuosina Robitin globaalissa toiminnassa on tapahtunut merkittäviä kehitysaskeleita. Tuotevalikoiman laajentuminen ja maantieteellinen kattavuus ovat lisääntyneet sekä investointien myötä että yritysostoin. Brändiuudistuksen myötä koko tuotetarjonta on tuotu saman Robit-brändin alle. Uudistus yhdenmukaistaa globaalien toimintojen toimintatavat, vahvan kasvun ajattelutavan sekä parhaan asiakaskokemuksen rakentamisen.

Vuoden 2018 aikana kehitimme ja pilotoimme Robit Online -tilauspalvelua. Robitin jakelijoille suunnatun palvelun tavoitteena on tehostaa ja automatisoida standardituotteiden tilaus-toimitusketjua. Sovellus ei korvaa henkilökohtaisen kontaktin merkitystä asiakassuhteiden hallinnassa ja kehittämisessä.

Tulemme lanseeraamaan tämän palvelun asteittain vuoden 2019 aikana jakeluverkostoomme. Jakeluverkon kontaktien kautta saamme arvokasta tietoa tuotteistamme kilpailuedusta kilpailijoiden tuotteisiin verrattuna ja kasvu jakelijoiden kanssa onkin

Ilkka Miettinen
vt. toimitusjohtaja

Robitin strategian ytimessä.

Tärkein voimavaramme liiketoimintamme kehittämiseksi on osaava ja motivoitunut oma henkilöstö sekä myynnin rajapinnassa että organisaation muissa osissa. Vuonna 2018 panostimme vahvasti myynti- ja jakelukanaviemme kehittämiseen. Jakelijoille järjestettiin myös tuote- ja sovelluskoulutusta sekä yhteisiä työmaakäyntejä kaikilla markkina-alueilla. Robitin omaa myynti- ja asiakaspalvelutiimiä koulutetaan myös jatkuvasti, jotta he pystyvät tarjoamaan optimaalisia ratkaisuja asiakkaan tarpeisiin sekä tukemaan laajaa jakeluverkostoaamme.

Poraustoiminnan kulutusoliiketoiminnassa tärkeimpiä kriteerejä asiakkaan ostopäätökselle ovat laatu, saatavuus sekä hinta. Korkea laatu parantaa sekä loppuasiakkaan että toimittajan kannattavuutta, mikä tulee ottaa huomioon koko toimitusketjun hal-

// Poraustoiminnan kulutusliiketoiminnassa tärkeimpiä kriteerejä ovat laatu, saatavuus sekä hinta.”

linnassa ja tuotesuunnittelussa. Aloitimme vuoden 2018 lopussa projektin, jolla pyrimme virtaviivaistamaan yhtiön tilaus-toimitusprosessia sekä vähentämään merkittävästi liiketoimintaan sitoutunutta pääomaa. Tavoitteena on saatavuuden parantaminen nopeasti kiertävillä tuotteilla varastoarvot optimoiden. Selkeitä tuloksia tästä projektista odotetaan vuoden 2019 ensimmäisellä vuosipuoliskolla.

Robit takaisin kasvu-uralle vuonna 2019

Robit Oyj:n 4.12.2018 ylimääräisen yhtiökokouksen valitsema uusi hallitus käynnisti joulukuussa 2018 yhdessä johdon kanssa tehostamisohjelman korjaavien toimenpiteiden käynnistämiseksi ja yhtiön kannattavan kasvun palauttamiseksi. Tehostamisohjelma keskittyy neljään alueeseen:

- Jälleenmyyjäverkoston ja yhtiön oman myynnin kehittämiseen ja myynnin kasvuun
- Käyttöpääoman hallintaan ja liiketoimintaprosessien tehostamiseen
- Tehdasverkoston kapasiteetin käyttöasteen parantamiseen ja resurssien tehokkaampaan käyttöön
- Henkilöstön sitoutumiseen yhtiön kehitykseen varmistaen organisaation motivaatio ja suorituskyky

Kuuntelemalla sekä asiakkaittemme että henkilöstömme näkemyksiä pystymme viemään toimintamme uudelle tasolle ja takaisin kannattavan kasvun tielle. Robit haluaa olla asiakkaidensa ja yhteistyöverkostonsa paras kumppani sekä kiinnostava ja kannattava sijoituskohte osakkeenomistajille.

Huolimatta siitä, että vuonna 2018 epäonnistuimme ja teimme virheellisiä valintoja, saimme aikaan myös merkittävän määrän muutoksia, joilla rakensimme kestävä pohjaa kannattavalle kasvulle vuodelle 2019 ja sen jälkeen. Tavoitteenamme on palauttaa Robit vuoden 2019 aikana kasvu-uralle ja kannattavaksi yhtiöksi sekä jatkaa tämän jälkeen voimakasta kasvua pitkän tähtäimen tavoitteemme 10 % markkinaosuuden saavuttamiseksi. Keskitämme voimavaramme tänä vuonna myyntirajapintaan entistä voimakkaammin palvellaksemme asiakkaita mahdollisimman hyvin. Tämän vuoksi emme aio aktiivisesti etsiä rakenteellista kasvua yritysostoilla vuoden 2019 aikana.

Vuonna 2019 yhtiön tavoitteena on saavuttaa positiivinen EBITA-kannattavuus sekä vapauttaa merkittävästi liiketoimintaan sitoutuneita pääomia.

Tuotetarjonta

KAIVOSTEOLLISUUS

Segmentin arvioitu koko maailmassa 800–1000 MEUR.

Kaivosalan kehitys on ollut suotuisaa. Tuotantovolyymit kasvavat ja kaivosten tuottavuus paranee niiden investoissa nykyaikaiseen tekniikkaan ja innovaatioihin.

Robitin tuotteet:

- Täydellinen Top Hammer -kalusto maanalaiseen peränajoon, pulttaukseen ja jatkotankoporaukseen
- DTH-vasarat, -terät, -putket ja rotary-terät avolouhintaan
- Digitaaliset palvelut, jotka täydentävät ratkaisutarjontaa

LOUHINTA JA TUENTA

Segmentin arvioitu koko maailmassa 600–800 MEUR.

Kaupungistumisen myötä perustusta lujittavan paalutuksen käyttö lisääntyy globaalisti ja infrastruktuurihankkeiden määrä kasvaa. Uusia maanalaisia tiloja käytetään lisääntyvässä määrin varastointi- tai kuljetustarkoituksiin, mikä lisää louhintalaitteiden tarvetta.

Robitin tuotteet:

- Maailman johtava paalutustuotteiden tarjoaja suurten DTH-vasaroiden ja putkitusterien ansiosta.
- Täydellinen Top Hammer -valikoima pengeri- ja kaivonporaustuotteita.
- Digitaalisen palvelut, jotka täydentävät ratkaisutarjontaa

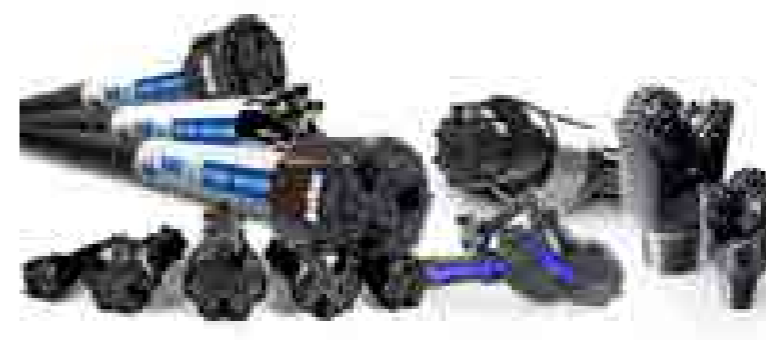
KAIVONPORAUS (maalämpö- ja vesikaivot)

Segmentin arvioitu koko maailmassa 200–300 MEUR.

Globaalit ympäristömuutokset ja teknologian kehitys edistävät segmentin lupaavaa kasvua. Painopiste on kasvavassa määrin siirtymässä perinteisistä pohjoismaisista markkinoista lämpimämpiin alueisiin (jäähdytys) ja vesi-kaivoihin.

Robitin tuotteet:

- DTH-vasarat, kallionporakruunut, ja putkitusterät vaativiin maaperäolosuhteisiin.

MAANALAINEN RAKENTAMINEN

Segmentin arvioitu koko maailmassa 300–400 MEUR.

Kaupungistuminen ja infrastruktuurin kehitys erityisesti kehittyvillä markkinoilla lisää jatkossakin uusien tunnelien ja maanalaisen rakennelmien tarvetta.

Robitin tuotteet:

- Täysi Top Hammer -porauskalusto peränporaukseen ja lujittamiseen sekä pulttaukseen ja tuentaan.

Oheiset markkinasegmenttien koot perustuvat Robitin johdon käsitykseen ja vastaavat yhtiön markkinatarjontaa. Vaikka nämä tulevia tapahtumia koskevat oletukset perustuvatkin perinpohjaiseen analyysiin ja parhaisiin käytettävissä oleviin tietoihin, niitä on pidettävä epävarmoina ennusteina eikä niiden toteutumista voida taata. Sen vuoksi toteutunut kehitys voi huomattavasti poiketa ennusteista taloudessa, markkinoilla, kilpailutilanteessa, sääösympäristössä ja kansainvälisessä kaupassa tapahtuvien odottamattomien tapahtumien seurauksena.

Strategia

Robit on yksi harvoista suomalaisista pienyrityksistä jonka strategiana on koko sen historian ajan ollut voimakas kasvuhakuisuus ja kansainvälistyminen. Yhtiön keskeisenä strategisena tavoitteena on vahvistaa ja kasvattaa omaa markkina-asemaansa ja markkinaosuuttaan globaaleilla porauskalustomarkkinoilla. Robitin strategia pohjautuu yrityksen arvoihin.

Results

Tuloshakuisuus

Openness

Avoimuus ja läpinäkyvyys kaikessa toiminnassa

Business

Kunnianhimoisesti kasvava liiketoiminta

Individual

Yksilöiden kunnioitus

Trust

Keskinäinen luottamus

Yhtiön strategisena tavoitteena on saavuttaa liiketoiminta-alueellaan 10 prosentin markkinaosuus. Robit pyrkii saavuttamaan tämän tavoitteen seuraavilla toimenpiteillä:

- Yhtiö keskittyy porauksen kulutusosiin eikä aktivoidu investointituotesegmentissä.
- Yhtiö toimii neljällä globaalilla markkinasegmentillä: kaivosteollisuus, infrarakentaminen, maanalainen rakentaminen, kaivonporaus (maalämpö- ja vesikaivo).
- Yhtiö on kasvuyhtiö, joka haluaa kasvaa orgaanisesti ja rakenteellisesti yritysostojen kautta. Vuonna 2019 yhtiö ei kuitenkaan ole aktiivinen yritysostoissa.
- Yhtiö on ennen kaikkea myyntiyhtiö, mikä näkyy panostuksissa jakeluverkkoon sekä myynti- ja asiakaspalveluorganisaatioissa. Yhtiön maantieteellinen kattavuus saavutetaan laajan jälleenmyyntiverkoston avulla. Valituissa kohdemaissa myynti hoidetaan omien myyntiyhtiöiden kautta.
- Yhtiö panostaa nykyisten tuotteiden kehittämiseen, metallurgiaan sekä toimialan digitaaliseen kehitykseen, jotta varmistetaan tuotteiden pitkäaikainen kilpailukyky. Samalla tarjotaan nykyaikainen palvelu asiakkaille ja jälleenmyyjille.

Vuonna 2019 keskeisenä toiminnallisena tavoitteena ja tehtävänä on vakauttaa yhtiön taloudellinen tila. Robitin hallitus ja johto on yhdessä määrittänyt kehitysohjelman, jossa on neljä keskeistä osa-aluetta. Uskomme, että 2019 kehitysohjelman toteuttaminen palauttaa Robitin sen perinteiselle kasvu-uralle varmistuen pidemmän aikavälin strategiset tavoitteet. Robitin aikomuksena on jatkaa tämän jälkeen voimakasta kasvua pitkän tähtäimen tavoitteensa 10 % markkinaosuuden saavuttamiseksi.

Focus-alueet 2019

HENKILÖSTÖ JA PARTNERIT

Vuonna 2018 toteutettujen sopeutustoimenpiteiden jälkeen on tärkeää saada henkilöstö, jälleenmyyjät ja toimittajat sitoutumaan kannattavuuden ja kilpailukykyyn kehittämiseen. Tähän liittyvillä toimenpiteillä luodaan edellytykset strategian ja kehitysohjelman tehokkaaseen toteuttamiseen.

KASSAVIRTA

Vuoden 2019 kehitysohjelman keskeisiä tavoitteita on liiketoiminnasta syntyvän kassavirran varmistaminen sekä pääomien vapauttaminen liiketoiminnasta liiketoimintaprosessin kehittämisen kautta. Tämä tavoite toteutuu myyntiä kasvattamalla ja kannattavuutta parantamalla. Yhtiö sopeuttaa ja optimoi samanaikaisesti vaihto-omaisuutensa liiketoiminnan volyyymiin varmistuen samalla tuotteiden saatavuuden valituilla markkinoilla.

KASVU

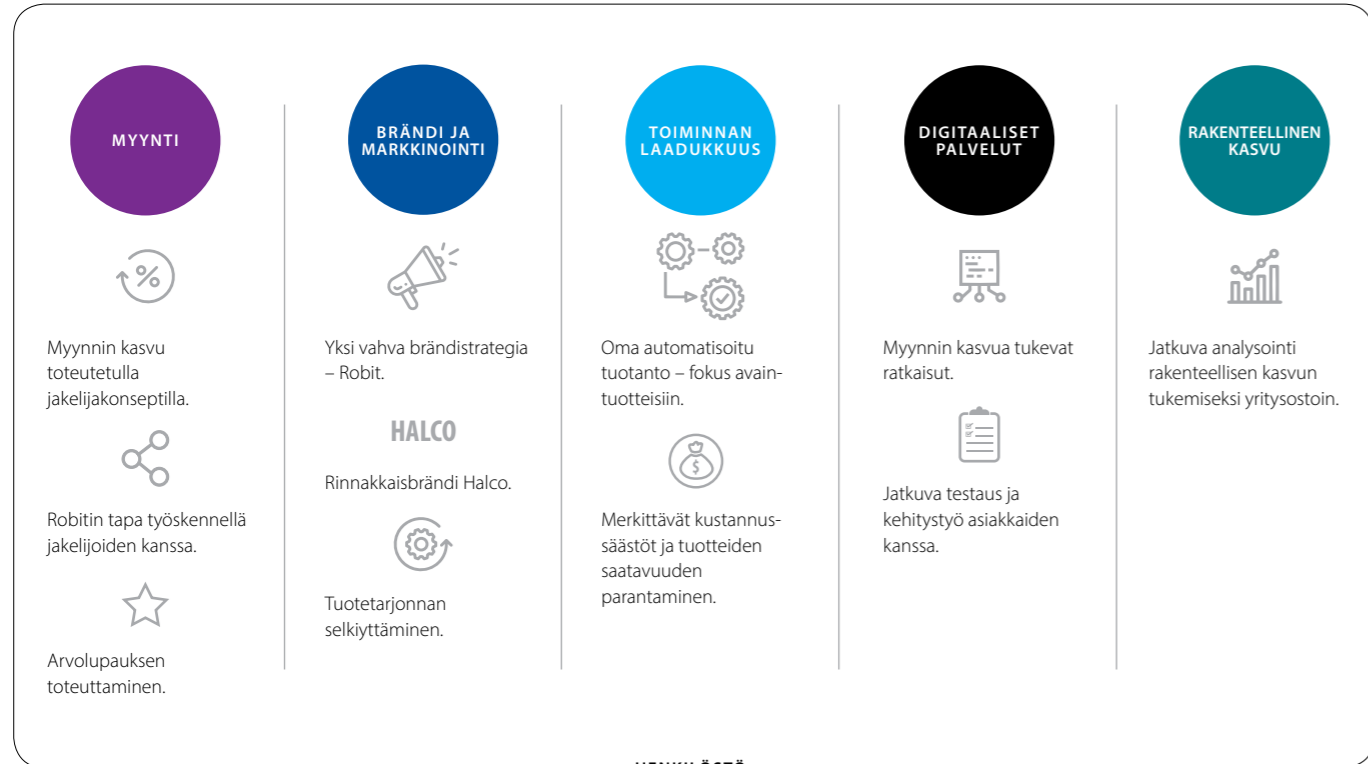
Yhtiö elää myynnistä ja sen kasvusta, joka on strategian keskeisin kulmakivi. Myynnin kasvattaminen vuonna 2019 tapahtuu jälleenmyyntiverkoston kehittämällä sekä omaa suoraa myyntiä valituille loppuasiakkaille aktivoimalla. Vuonna 2018 käynnistetyt kehitystoimenpiteet edesauttavat tämän tavoitteen toteuttamista. Myynnin kasvattaminen on tärkeää, sillä Robitin liiketoimintamallissa liikevaihdon kasvu varmistaa käytännössä myös yhtiö kannattavuuden.

AVAINPROSESSIT JA TUOTTAVUUS

Yhtiö on käynnistänyt ohjelman, jossa tuotantoprosesseja, läpimenoaikoja ja jakelulogistiikkaa kehitetään edelleen. Yhtiön tavoitteena on läpimenoaikojen lyhentäminen ja saatavuuden varmistaminen, joka antaa edelleen mahdollisuuden vaihto-omaisuuden määrän optimointiin. Jokaisella tuotantoyksiköllä on selkeä oma tuotefokuksensa ja osaamisalueensa, joita kehitetään toimipistekohtaisesti. Toiminnanohjausjärjestelmän ominaisuuksia hyödynnetään kaikissa toimipisteissä.

Robitin fokus-alueet 2018

LIIKE-TOIMINTA

Top hammer -liiketoiminta

LIKEVAIHTO
36,6
MEUR

Vahvaa panostusta kaivosteollisuuden markkinoille

Top Hammer -tuotteet ovat vahva ja perinteinen osa Robitin nyt jo yli 30-vuotista tarinaa. Robitin valkoiset porakruunut tunnetaan kaikilla mantereilla haastajana mille tahansa vastaaville tuotteille. Kokonaistarjonta laajentuu poraustoinnin kulutusosien kaikissa osissa jatkuvasti muuttuvien asiakastarpeiden ja teknologisten innovaatioiden myötä.

Vuosi 2018 oli koko yrityksen kannalta haastava, eikä toivottua kasvua saavutettu. Top Hammer -tuotteiden kokonaisynti jäi hieman vuoden 2017 tasosta, liikevaihdon ollessa 36,6 (38,2) miljoonaa euroa.

Päätuotekategorioiden jaoteltuna myynnin jakauma pysyi hyvin tasaisena viime vuonna. Pääosin Koreassa valmistettujen kankien, niskojen ja holkkien osuus Top Hammer -myynnistä oli n. 50 % (49 % vuonna 2017). Suomessa valmistetut porakruunut toivat 32 % (33 %) ja tunneliporauksen putkitusterät 8 % myynnistä (9 %). Loppu n. 9 % (10 %) koostui erinäisistä välitystuotteista.

Top Hammer -tuotteiden maailmanmarkkinatilanne kuluneen vuoden osalta oli vahva ja ennustaa hyviä näkymiä myös vuodelle 2019. Robit vahvisti panostaan ja suuntautumistaan maailmanlaajuisille kaivosmarkkinoille, mikä ennakoii myönteistä kehitystä vuodelle 2019. Helmikuussa 2018 avajaisia viettänyt Korean tehdas tuo huomattavaa tuotannon ja toimituskyvyn lisäystä ja laajennettu Evolution-porakruunusarja sekä putkiterävalikoima tukevat yhä laajempaa asiakaskuntaa tuoteinnovaationäkötulmasta.

Vuoden toinen puolisko toi hyviä uutisia alkavista toimitussopimuksista kaivoksille useilla markkina-alueilla. Muun muassa Etelä-Afrikassa, Etelä-Amerikassa, Pohjoismaissa, Venäjällä ja Kauko-Idässä käynnistyi yhteistyöprojekteja, jotka pääsevät kunnolla vauhtiin vuonna 2019. Pitkäaikaisten palvelusuhteiden resursointiin ja maailmanlaajuiseen hallintaan onkin panostettu huomattavasti kuluneen vuoden aikana.

Top Hammer -liiketoiminta käsittää kallioporauksessa käytettävät kulutusosat.

Digitaalisten tuotteiden kehitys laajentaa Top Hammer -tarjontaa

Robitin strategian mukaisesti porakaluston digitalisaatio-projektin kehitystä jatkettiin vuonna 2018 osana yrityksen tuotekehitysportfolioa. Sense Systems -tuoteperheen päätuote on S Sense -reikätaipumamittausjärjestelmä, jota käytetään Top Hammer -pintaporauksessa. Tuote on markkinoilla ainutlaatuinen, sillä se yhdistää reikätaipumamittauksen osaksi porausprosessia. Aiemmin taipuma on mitattu vasta reikien poraamisen jälkeen. Digitaalisten tuotteiden testaamista jatkettiin yhdessä asiakasyritysten kanssa 2018. Merkittävimmät testausprojektit saatiin päätökseen Suomessa ja Keski-Euroopassa joulukuussa 2018 ja niiden tulokset raportoidaan vuoden 2019 alussa.

Digitaalisten palveluiden tuotekehityksessä nähtiin edistystä myös Australiassa toteutettavassa U Sense -projektissa, joka vie poravaunuun integroitavan reikätaipumamittauksen maanalaiseen kaivosympäristöön. Projekti toteutetaan yhteistyössä neljän merkittävän kaivosyhtiön kanssa. Hanke etenee pilotointivaiheeseen vuoden 2019 ensimmäisen vuosineljänneksen aikana. S Sengen tavoin U Sense on taipumamittauksen edelläkävijä. Maanalaiseen Top Hammer -poraukseen ei ole aiemmin ollut saatavilla poravaunuun integroitavaa mittausjärjestelmää.

Kokonaisuudessaan vuoden 2019 tilanne digitaalisten tuotteiden näkökulmasta on mielenkiintoinen. Pilottiprojektien tulokset vaikuttavat hyviltä, ja ne tulevat entisestään vahvistamaan lupausta Robitin digitaalisten palveluiden tuottamasta lisäarvosta asiakasprojekteissa. Sense Systems todistaa, että ennakkoluulottomalla ja pitkäjänteisellä työllä Robit kykenee vastaamaan muuttuvan markkinan tarpeisiin ja ajamaan tulevaisuuden poraus teknologiaa uusille urille. Robit uskoo, että digitaalisilla tuotteilla osana yhtiön Top Hammer -tarjontaa on merkittävä rooli tulevien vuosien kasvussa.

Tuotekehityksessä hyödynnetään simulaatio-osaamista

Tuotekehityksen viime vuosien menestystarinat Evolution-porakruunusarja sekä putkiterävalikoima laajenivat uusiin kokoihin, mikä mahdollistaa laajemman asiakaskunnan palvelemisen maailmanlaajuisesti. Molempien tuotesarjojen suunnittelussa ja kehityksessä on käytetty merkittävää edistyskäsittelyä simulaatio-osaamista. Myös materiaaliteknoologiaan panostettiin sekä osaamisen, että tutkimushankkeiden osalta. Parhaita toimintatapoja jaetaan yhä enemmän kaikkien Robitin tuotantolaitosten välillä.

Vuonna 2018 tuotantoon ja toimituskykyyn on vaikuttanut eniten vuonna 2017 aloitettu Korean tehdasinvestointi, jonka avajaisia juhlistettiin helmikuussa 2018. Läpi avajaisvuoden toimitusajat lyhenivät ja viimeisellä neljänneksellä ylitettiin ensimmäistä kertaa edellisen tehtaan tuotantomäärät, mikä oli merkittävä virstanpylväs.

Korean tehtaan organisaatio onnistui erinomaisesti vaativassa tuotannon siirrossä. Tästä osoituksena on esimerkiksi se, että vanhan tehtaan koko historian tuotantoennätyksiä saavutettiin viimeisten aukiolokausien aikana kesällä 2018, mikä takasi toimitusten onnistumisen asiakkaille haastavassa tilanteessa. Koko Robitin globaalin tuotannon tilanne on vuoteen 2019 siirryttyäessä hyvä – kapasiteettia riittää, tehtaat ovat huippumoderneja ja saavutettavat toimitusajat ovat lyhyemmät kuin koskaan. Robit on siis valmis palvelemaan asiakkaita entistäkin paremmalla tuotteiden saatavuudella.

Tuleva vuosi 2019 vaikuttaa Top Hammer -liiketoiminnan kannalta lupaavalta. Tuotantovalmiuden, tuotetarjonnan laajuuden ja markkinakohtaisen osaamisen näkökulmista koossa on paketti, jolla on kaikki edellytykset voittaa. Kuten Robitin toimintaan on aina kuulunut, ratkaisuja tuotelinjojen kehityssuunnista peilataan ennen kaikkea asiakastarpeisiin – korkeaan saatavuuteen sekä laatuun. Olemme ylpeitä voidessamme auttaa asiakkaitamme saavuttamaan tavoitteensa kehittämällä ja tarjoamalla heille alan parasta teknologiaa. Liiketoimintaa ollaan valmiita viemään pidemmälle, nopeammin.

Fabiano Buffon
President
of Paran  Drill
Brasilia

”Etsin aina laadukkaita tuotteita, joilla on hyvä maine. Järjestimme louhoksellamme testin oppiaksemme, miten Robitin porakalusto toimii. Minulla oli Robitin tuotteista hyvä käsitys jo entuudestaan, ja testien tulokset olivat positiivisia kuten odotimme. Olemme erittäin tyytyväisiä Robitin porakaluston suorituskykyyn sekä tiimin tarjoamaan tukeen.”

Down the hole -liiketoiminta

LIIVEVAIHTO

46,1

MEUR

Harmonisointia uuteen Robit-brändiin

Down the Hole (DTH) -tuotevalikoima kattaa kaikki maanporauksen osa-alueet. Tärkeimpiä asiakassegmenttejä ovat kaivosten ja louhinnan räjäytysreikäporaus, maa- ja vesirakentamisen paalutus- ja ankkurointikohteet sekä maalämpö- ja vesikaivojen poraus. Robitilla on laaja valikoima porauksen kulutusosaratkaisuja kaikille näille asiakassegmenteille ja kaikkiin käyttökohteisiin. Vuoden 2018 DTH-liiketoiminnan liikevaihto oli 46,1 (50,0) miljoona euroa.

Vuotta 2018 leimasi vahvasti Robitin uudelleenbrändäys, jossa Robit luopui ostettujen yhtiöiden aikaisemmista tuotebrändeistä Bulrocista ja DTA:sta ja harmonisoi DTH-tuoteportfolion Robit brändin alle. Tämä on tarkoittanut muun muassa tuotteiden ulkoasun harmonisointia yhtenäisen Robit-brändin mukaisiksi, tavoitteena kustannussäästöt ja jakeluketjun tehostaminen. Tuotteiden harmonisointi onkin merkittävästi selkeyttänyt Robitin asemaa markkinoilla. DTH-tuotemallit on nyt myös selkeästi määritelty kohdesegmenttensä (kaivos ja louhos, maa- ja vesirakentaminen, maalämpö) mukaisella tavalla.

DTH-tuotteiden myynti ei kehittynyt odotetulla tavalla. Myynnin haasteet liittyivät yksittäisten suurten asiakkaiden operatiivisiin ongelmiin, ja odotuksia hitaampaan myynnin kehitykseen uusilla markkinoilla. DTH-tuotteiden myyntiprosessiin liittyvä asiakkaan luona tapahtuva tekninen testaus kesti useissa tapauksissa odotettua kauemmin.

Down-the-hole -liiketoiminta käsittää maaporauksessa käytettävät kulutusosat.

Tuotelanseerauksilla lisää suorituskykyä

Uusina tuotteina markkinoille lanseerattiin Robit DR43 Reverse Circulation -vasara- ja porakruunusarjat. Niillä on saatu porauksissa tasokkaita näytteitä eri kivilajeista ja suorituskyky on todettu hyväksi monenlaisissa maaperissä. Tuotteet ovat saaneet hyvän vastaanoton Australian markkinoilla ja niitä tullaan testaamaan vuonna 2019.

Vuoden kolmannella kvartaalilla julkaistiin myös Robitin uusi kiertoporauskruunujen tuotelinja, joka täydensi jo entuudestaan laajaa kulutusosien valikoimaa. Korkealaatuisten pyörivien porakruunujen asiakassegmenttejä ovat pääasiassa suuret avolouhokset, kaivonporaus ja RC-tuotteiden käyttäjät.

Tuotekehitys ja pilotointi tuotanto- ja tutkimusporausasiakkaiden kanssa oli tiivistä, ja koeporauksia tehtiin jatkuvasti kaikilla markkina-alueilla. Tutkimustyössä on panostettu erityisesti materiaalitutkimukseen, simulaatioanalyysiin ja mallintamiseen.

Vahvaa panostusta myynnin kehittämiseen

Vuonna 2018 panostettiin myyntikanavien kehittämiseen ja DTH-tuotelinjan integroimiseen kiinteämmin Robitin myyntiorganisaatioon ja jakelijaverkoston. Jakeiljoille järjestettiin tuotekoulutusta ja yhteisiä työmaakäyntejä kaikilla markkina-alueilla. Myynti- ja asiakaspalvelutiimejämme koulutetaan jatkuvasti, jotta he pystyvät tarjoamaan optimaalisia kulutusosia asiakkaan tarpeisiin.

Vuonna 2019 tuotantoporausmarkkinan ennakoitaan pysyvän vakaana. Asiakkaiden odotukset kohdistuvat enenevässä määrin tuottavuuden parantamiseen, kokonaiskustannusten karsimiseen ja turvallisuuskulttuurin kehittämiseen. Tutkimusporauksen puolella asiakkaat raportoivat kaluston käyttöasteen olevan varsin korkealla tasolla myös 2019 alkupuolella.

DTH-tarjonnan myynnin laajentumista uusille markkinoille jatketaan vuoden 2019 aikana, eikä tälle kehitykselle ole näkyvissä merkittäviä esteitä. Useilla markkinoilla 2018 aikana suoritettujen onnistuneiden asiakastiestien odotetaan johtavan toimitussopimuksiin.

Robit uskoo siihen, että edellä mainitut toimenpiteet sekä pitkäjänteinen kehitystyö tulevat kasvattamaan Robitin DTH-tuotteiden kysyntää vuonna 2019 ja sen jälkeen. Uskomme vahvasti, että tulemme myös DTH-liiketoiminnassamme saavuttamaan samanlaisen markkina-aseman kuin Robitin perinteisessä Top Hammer-liiketoiminnassa. Robit tulee kehittämään edelleen DTH-tuotteisiin fokusoituneiden tehtaiden kilpailukykyä mm. tuoterationalisoinneilla ja komponenttihankintaa kehittämällä.

Vuonna 2018 panostettiin myyntikanavien kehittämiseen ja DTH-tuotelinjan integroimiseen kiinteämmin Robitin myyntiorganisaatioon ja jakelijaverkoston.”

Brian Howard
Operation Manager,
Stevin Rock,
Ras Al Khaimah,
Arabiemiirikunnat

Olemme nyt työskennelleet Robitin kanssa viimeiset kaksi vuotta. Arvostamme yhtiön tapaa jakaa tietoa ja osaamistaan kanssamme. Työntekijöidemme kouluttaminen mm. vasaroiden purkamisen ja kokoamisen oikein maksimaalisen käyttöiän ja suorituskyvyn saavuttamiseksi on meille erittäin arvokasta tietoa.”

VAS- TUULLI- SUUS

Vastuullinen työnantaja

Uskomme, että menestys alkaa ihmisistä. Vahva joukkueemme, joka pyrkii aina nopeammin eteenpäin luo perustan hyvälle suorituskyvylle. Vastuullisuus on Robitilla jatkumo arvoihin pohjautuvalle ja kestävä kehityksen näkökulmat huomioon ottavalle toiminnalle. Yksilöiden kunnioittaminen, avoimuus ja läpinäkyvyys kaikessa toiminnassa, sekä yhteistyö ja keskinäinen luottamus muodostavat työtämme ohjaavan perustan.

Haluamme kehittää yhdessä toimintatapojamme ja työyhteisöämme sekä tukea henkilöstömme oppimista ja kehittymistä läpi koko työuran. Luotamme ihmisten kokemukseen. Kohtelemme jokaista yksilöä kunnioittavasti ja haluamme tukea jokaisen yksilön menestystä työssään. Haluamme olla vastuullinen työnantaja monipuoliselle henkilöstöllemme sekä luotettava kumppani kaikille sidosryhmillemme.

Vuonna 2018 Robitin henkilöstömäärä väheni 329:sta (12/2017) 286:een (12/2018) henkilöön, joista noin puolet työskenteli toimihenkilötehtävissä (140 henkilöä) ja puolet tuotannossa (146 henkilöä). Henkilöstömäärän alenemiseen vaikutti merkittävästi vuoden 2018 alkupuolella aloitettu organisaation laajuinen rakennemuutos- ja säästöohjelma. Tehdyt muutokset johtivat vähennyksiin erityisesti Australiassa, UK:ssa ja Suomessa. Vapaaehtoinen lähtövaihtuvuus vuonna 2018 oli 7,3 %.

Suurin osa toimihenkilöistä työskenteli myynnissä, myynnin tuessa ja asiakaspalvelutehtävissä. Henkilöstöstä 84 % on miehiä ja 16 % naisia.

Osaava henkilöstö, motivaatio ja hyvinvointi ovat Robitissa tärkeitä

Yksi osaamisen kehittämisen työkaluista on kehityskeskustelu, joka on Robitissa olennainen osa suorituksen arviointia ja kehittymisen suunnittelua. Kehityskeskustelujen tavoitteena on käydä dialogia, antaa työntekijälle palautetta edellisen kauden suorituksesta, asettaa tulevan kauden tavoitteita, keskustella osaamisen kehittämistarpeista ja työympäristöön liittyvistä kysymyksistä. Kehityskeskustelujen kautta pyritään varmistamaan onnistuminen kaikilla työhön liittyvillä osa-alueilla.

Keskustelut käydään pääsääntöisesti kerran vuodessa ja prosessi on koko konsernin laajuinen. Vuoden 2018 aikana kehityskeskustelut kävi 95 % henkilöstöstä.

Koulutusta joustavasti verkossa

Oppiminen on olennainen osa jokaisen työntekijän uraa ja osaava henkilöstömme muodostaa tärkeän palan kilpailukykyämme. Tuoteosaamisen kehittämiseksi henkilöstölle on tarjolla mm. eLearning -kokonaisuuksia. Vuoden aikana järjestettiin lisäksi tuotekoulutusta useissa toimipaikoissa sekä omalle henkilöstölle että jakelijoillemme ja loppuasiakkaille.

Konsernitasolla vastuullisuuttamme ohjaa eettinen toimintaohjeisto Code of Conduct. Vuoden 2018 aikana koko henkilöstö suoritti Code of Conduct eLearning -ohjelman, jolla pyritään varmistamaan, että kaikki Robitissa työskentelevät tuntevat yhtiön eettiset ohjeet ja sitoutuvat noudattamaan niitä. Eettinen toimintaohjeisto antaa linjauksia mm. seuraaviin asioihin; lakien noudattaminen, ihmis- ja työntekijäoikeudet, tasa-arvoisuus, rehellisyys ja reilu kilpailu.

Myyntitaidot ovat Robitin avainosaamista. Järjestimme vuoden 2018 aikana myynnin kehittämisen pilottikoulutuksen Australiassa. Pilottikoulutuksesta saatujen kokemusten ja esille tulleiden tarpeiden perusteella kehitetään vuoden 2019 aikana koko konsernin laajuinen myynnin koulutusohjelma.

Robit Talent -ohjelma on ollut tärkeä rekrytointikanava jo usean vuoden ajan. Ohjelman kautta Robitille palkataan opintonsa loppuvaiheessa olevia tai hiljattain valmistuneita korkeakouluopiskelijoita. Kaikkiaan kolmen eri Talent-ohjelman kautta yhtiöön on palkattu yhteensä 7 henkilöä. Ohjelmaa jatketaan vuonna 2019.

Henkilöstökysely johtamisen työkaluna

Marraskuussa 2018 toteutettiin henkilöstökysely, jolla mitattiin robitlaisten omistautuneisuutta ja sitoutuneisuutta. Vastausaktiivisuus oli korkea, lähes 85 % henkilöstöstä vastasi kyselyyn.

Kyselyn mukaan omistautuneisuuden ja sitoutumisen taso oli matala. Keskeisinä parannuskeinoina tulemmme mm. viestimään entistä tehokkaammin yhtiön tulevaisuuden näkymistä sekä tavoitteista ja niiden etenemisestä. Tehtävänkuvien, vastuiden ja toimintatapojen selkiyttämiseksi on selkeä tarve. Näitä asioita tullaan käsittelemään mm. alkuvuoden 2019 aikana järjestettävissä paikallisissa työpajoissa.

Tuloksissa nousi vahvuuksina esille Robitin esimiesten luottamus työntekijöihin ja kiinnostus työntekijöiden esittämiin uusiin ideoihin. Kyselyn mukaan henkilöstö koki oman työpanoksensa merkityksellisenä ja tärkeänä yhtiölle.

Hyvinvointi

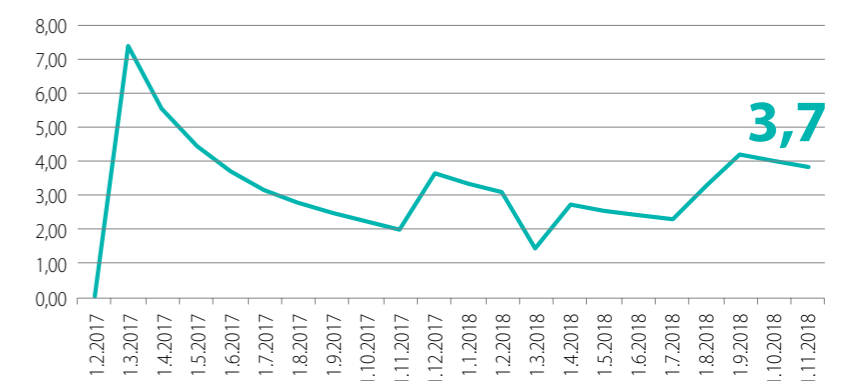
Työntekijöiden terveys ja turvallisuus ovat Robitilla aina etusijalla. Työterveyshuolto on järjestetty Robitin toimipaikoissa paikallisten käytäntöjen mukaisesti kuten myös työkykyä ylläpitävä ja lisäävä toiminta.

Systemaattinen työ turvallisuuden kehittämiseksi jatkui vuonna 2018 ja parhaita käytäntöjä jaettiin konsernin eri yksiköiden välillä turvallisuuden parantamiseksi. Turvallisuuteen liittyviä tunnuslukuja, kuten tapaturmataajuutta seurataan yhtiössä säännöllisesti. Kaikki työntekijät ovat velvollisia raportoimaan havaitsemansa turvallisuuspuutteet ja ongelmat välittömästi. Tapaturmataajuus (LTIFR) vuonna 2018 oli globaalisti 3,7.

Vuoden aikana järjestettiin regiookohtaisesti tuote- ja myyntikoulutusta sekä omalle myyntiorganisaatiolle että jakelijoille.

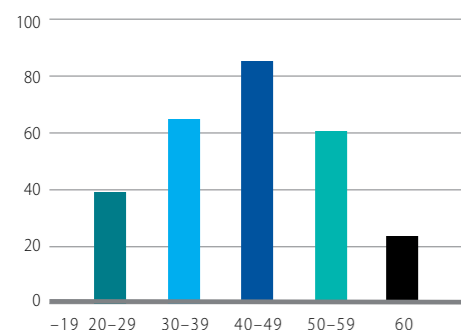
TAPATURMATAAJUUS (LTIFR)

Vastuullinen työnantaja

HENKILÖSTÖN IKÄJAKAUMA

SUKUPUOLIJAKAUMA

HENKILÖSTÖ MAITTAIN

MAA	HENKILÖSTÖ
UK	69
SUOMI	67
ETELÄ-KOREA	58
AUSTRALIA	48
PERU	14
USA	14
ETELÄ-AFRIKKA	9
VENÄJÄ	4
MUUT MAAT	3
KAIKKI YHTEENSÄ	286

60,7 %

SITOUTUMISINDEKSI

100 %

EETTINEN TOIMINTAOHJEISTO
CODE OF CONDUCT eLEARNING
SUORITETTU

95 %

KEHITYSKESKUSTELU

Vastuullinen toimittajien hallinta

Robitilla on maailmanlaajuinen toimitusketju. Tavoitteemme on toimitusketjun hallinnan jatkuva parantaminen ja toiminnan avoimuus. Haluamme varmistaa, että toimimme vastuullisesti koko arvoketjussa. Tuotantostراتيجiamme perustuu oman valmistuksen ja huolella valittujen toimittajien yhdistelmään. Tavoitteemme on rakentaa vahva toimittajaverkosto, joka pystyy täyttämään liiketoimintamme tarpeet sekä noudattamaan arvojamme ja odotuksiamme koskien sosiaalisia ja ympäristöön liittyviä vaatimuksia.

Pyrimme hankintapäätöksissämme ympäristökuormituksen vähentämiseen ja rohkaisimme myös toimittajiamme löytämään tuotteisiin ja palveluihin vähemmän ympäristöä kuormittavia ratkaisuja. Haluamme varmistaa, että toimittajamme ymmärtävät vastuullisuuden sisältyvän heidän toimintaansa osana toimitusta. Edellytämme, että toimittajamme seuraavat voimassa olevia lakeja ja asetuksia. Laatumittareina seuraamme toimitusten oikea-aikaisuutta sekä takuukustannuksia.

Robitin sisällä toimintaohjeita noudatetaan huolellisesti, ja yhtiö edellyttää samaa myös alihankkijoiltaan. Toimittajien toimintaohjeet ovat olennainen osa toimittajan ja Robitin välistä sopimusta. Ohjeet tullaan lisäämään jatkossa kaikkiin Robitin alihankinta- ja materiaalisopimuksiin. Jokaisen sopimuksen allekirjoittaneen toimittajan on sitouduttava toimintaohjeisiin, jotta he voivat harjoittaa liiketoimintaa kanssamme.

Toimittajien auditointi osa laatujohtamista

Vastuullisuus on lisätty myös Robitin toimittaja-auditointien piiriin ja edellytämme toimittajilta kehitystä myös heidän oman toimitusketjunsä osalta. Toimittajien auditointi on osa säännöllistä laatujohtamistamme, jota toteutamme ennalta sovitun aikataulun mukaisesti. Auditoidemme myös pienempiä toimittajia, joiden osalta vastuullisuus on meille aivan yhtä tärkeää kuin suurimpien strategisten toimittajien. Toimittajayhteistyöhön ei saa liittyä lahjontaa eikä sellaista vieraanvaraisuutta tai lahjoja, jotka voisivat vaikuttaa hankintapäätöksiimme.

Toimitusketjun hallintaa on vuoden 2018 aikana yksinkertaistettu, jotta vastuullisuuden valvonta olisi tehokkaampaa. Olemme mm. keskittäneet suurten ympäristöriskien omaavien raaka-aineiden toimitukset harvemmille toimittajille, jotta voimme keskittää voimavaramme tehokkaammin vastuullisuuden kehittämiseen toimitusketjussa.

Robit suunnittelee tuotteensa siten, että ympäristökuormitusta syntyy mahdollisimman vähän kaikissa tuotannon vaiheissa, mukaan lukien alihankkijoiden tuotanto. Mittaamme tuoton kannalta keskeisiä asioita, kuten veden ja energian kulutusta sekä tuotannosta syntyviä jätteitä. Syntyvän jätteen määrää pyritään vähentämään sekä tuotteen, että tuotannosuunnittelun keinoin koko toimitusketjussa.

Robit haluaa varmistaa, että toimittajamme ymmärtävät vastuullisuuden sisältyvän heidän toimintaansa osana toimitusta.

Vastuu ympäristöstä

Me Robitissa välitämme ympäristöstä. Uskomme, että käytämällä luonnonvaroja vastuullisesti voimme vaikuttaa myönteisesti ympäristöön ja yhteisöihin sekä kustannusten alenemisen myötä myös tulokseen. Luomme kiertotalouteen perustuvia liiketoimintamalleja, kuten materiaalien elinkaarten pidentäminen, lisäarvon tuottamisen mahdollistaminen ja uusiutumattomien raaka-aineiden käytön vähentäminen. Globaali toimintaympäristömme pitää sisällään mahdollisuuksia ja riskejä, jotka meidän on tunnistettava. Ympäristömahdollisuuksia ja -riskejä tarkastellaan liiketoiminnan riskeinä negatiiviset vaikutukset minimoiden ja myönteisiin mahdollisuuksiin tarttumalla.

// Hyötykäyttöä mitataan mm. syntyvän jätteen kuten koneistuslastujen määrän seurantana tai energian ja veden kulutusta mittaamalla."

Robitin suurimmat omasta toiminnasta aiheutuvat ympäristövaikutukset tulevat tuotantomme raaka-ainekulutuksesta sekä kuljetuksista. Pyrimme käyttämään resurssjamme tehokkaasti ja vastuullisesti. Tämä tarkoittaa, että resurssien hyötykäyttöä tarkastellaan säännöllisesti osana Robitin johtamisjärjestelmää. Hyötykäyttöä mitataan mm. syntyvän jätteen kuten koneistuslastujen määrän seurantana tai energian ja veden kulutusta mittaamalla. Kaikelle jätteelle on toteutettu kierrätys ja syntyvän jätteen määrää pyritään vähentämään erilaisilla parannusprojekteilla. Kiinnitämme erityistä huomiota mahdollisiin ympäristöongelmiin ja pyrimme minimoimaan niihin liittyvät riskit järjestelmällisesti. Yhtenä esimerkkinä olemme vähentäneet merkittävästi haitallisten kemikaalien käyttöä tuotannossamme.

Poraustehokkuus laskee ympäristökuormitusta

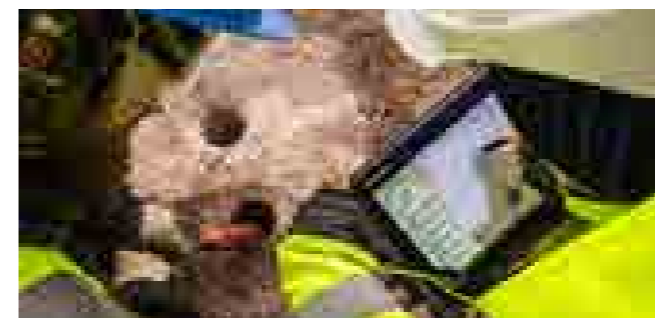
Ekotehokkuus ohjaa Robitin maailmanlaajuisia arvoketjuja – aina innovoinnista ja tuotannosta asiakkaan tekniseen tukeen porauskohteissa sekä käytettyjen tuotteiden kierrätettävyyteen. Ympäristöön liittyvät jatkuvat parannukset Robitin tuotevalikoimassa luovat suoraan lisäarvoa asiakkaille mm. poraustehokkuuden lisääntymisellä, elinkaarikustannuksia laskien. Tämä tarkoittaa nopeampaa porausta, kulutusosien pidentynyttä käyttöikää, vähentynyttä polttoaineen kulutusta ja vähäistä vaikutusta porauskohteen ympäristöön. Vuoden 2018 aikana toimme markkinoille lisää tuotteita, joilla asiakkaidemme poraustehokkuus nousi ja vastaavasti ympäristökuormitus laski.

Vuonna 2018 keskityimme hyödyntämään globaalia tuotantokapasiteettiamme. Keskitimme kuljetukset runkokuljetuksiin ja tarve ympäristöä rasittaville lentokuljetuksille väheni merkittävästi. Tätä työtä tulemme jatkamaan myös vuonna 2019. Keskitymme lisäksi parantamaan tuotantostrategiaamme siten, että tuotteita saadaan ekologisilla kuljetuksilla määränpäähän oikea-aikaisesti. Robitin tuotantolaitokset kaikilla mantereilla antavatkin logistiikan näkökulmasta yhtiölle hyvän mahdollisuuden ympäristövaikutusten edelleen vähentämiseen. Viime vuoden aikana päivitimme myös tuotantoyksikkömme vastaamaan viimeisimpiä laatu- ja ympäristösertifiointien vaatimuksia.

Oikeat tuotteet oikeaan tarkoitukseen

Robit investoi tuotekehityksessään materiaalteknisiin ja edistyneen simuloinnin resursseihin sekä välineisiin. Vuoden aikana järjestettiin teknistä tuotekoulutusta useissa Robitin toimipaikoissa mukaan lukien koko jakeluverkosto. Koulutuksella pyrittiin tuotteiden suorituskyvyn tehostamiseen sekä osaamisen lisäämiseen valittaessa tuotteita eri käyttötarkoituksiin. Kulutusosien oikeanlainen valinta ympäristövaikutukset huomioiden lisää tuotteen käyttöikää sekä prosessitehokkuutta. Näin saadaan paras hyöty resursseista kuormitus minimoiden.

Robitin ainutlaatuisen Sense Systems, reikätaipumamittausjärjestelmä on tarjonnut yhä useammalle asiakkaalle hyötyjä poraus- ja räjäytysprosessin ympäristövaikutusten vähentämiseen ja turvallisuuden kehittämiseen. Olemme todentaneet, että Sense-tekniikan avulla prosessiaika on lyhentynyt ja polttoaineen kulutus vähentynyt. Erityisesti uusintaräjätysten määrä on selkeästi vähentynyt.

Sense-Systems reikätaipumamittausjärjestelmä edesauttaa poraus- ja räjäytysprosessien ympäristövaikutusten vähentämisessä ja turvallisuuden kehittämisessä.

Johtoryhmä

Ilkka Miettinen, s. 1963, KTM
Talousjohtaja, Vt. toimitusjohtaja
Yhtiön palveluksessa helmikuusta
2017 lähtien.
Osakeomistus: 31.12.2018
4 000 osaketta.
Keskeinen työkokemus:
Vexve Group, talousjohtaja
2016–2017.
Takoma Oy, talousjohtaja
2012–2015.
Metso, talousjohtaja, 2005–2009.

Tommi Lehtonen, s. 1970, DI
Varatoimitusjohtaja
Yhtiön palveluksessa maaliskuusta
2017 lähtien.
Osakeomistus: 31.12.2018
9 000 osaketta.
Keskeinen työkokemus:
Metso Minerals Oy, 2016–2017,
johtaja, kaivosliiketoiminta, Kiina,
Intia, Aasia ja Tyynenmeren alue.
Metso Minerals Oy, 2014–2015,
johtaja, murskaus ja seulonta
liiketoiminta.
Metso Minerals Oy, 2012–2014,
johtaja, mobiililaitteet
liiketoiminta.

Jukka Pihamaa, s. 1966, DI, MBA
Toimitusketjun johtaja
Yhtiön palveluksessa lokakuusta
2017.
Osakeomistus: 31.12.2018
3 000 osaketta.
Keskeinen työkokemus:
Valmet Technologies Oy, 2013–
2017, johtaja, toimitusketju.
Metso Minerals Oy, 2011–2013,
johtaja, varastoinnin ja logistiikan
kehitys.
Nokia Oyj, 2000–2011, johtaja,
toimitusketju.

Jaana Rinne, s. 1962, KTM
Henkilöstöjohtaja
Yhtiön palveluksessa syyskuusta
2017 lähtien.
Osakeomistus: 31.12.2018
3 000 osaketta.
Keskeinen työkokemus:
Pöyry Oyj, 2013–2016
henkilöstöjohtaja.
Konecranes Oyj, 2007–2013
henkilöstöjohtaja.
Konecranes, 2004–2007
Huoltoliiketoiminta, henkilöstö-
johtaja.

Mika Virtanen, s. 1972, DI
Toimitusjohtaja, 7.12.2018 asti.
Yhtiön palveluksessa toukokuusta
2017 lähtien.
Osakeomistus: 31.12.2018
12 000 osaketta.
Keskeinen työkokemus:
Cargotec-konserni, 2016, 2017
President, Bromma.
Cargotec-konserni, 2016–2014,
johtaja, nosturiratkaisut,
Cargotec-konserni, 2013–2014,
johtaja, tietojärjestelmät ja
globaali hankinta.

Hallitus

Harri Sjöholm, s. 1954, DI
Hallituksen puheenjohtaja 4.12.2018
lähtien, aiemmin yhtiön hallituksessa
vuosina 1998–09/2018.
Riippuvainen yhtiöstä ja merkittävistä
osakkeenomistajista.
Enemmistöosakkeenomistaja
Five Alliance Oy:ssä, joka omistaa
21,13 prosenttia yhtiön osakkeista.
Osakeomistus: 31.12.2018
12 339 osaketta.
Valiokunnat:
Nimitys-, palkitsemis- ja työvaliokunta.
Päätoimi
Robitin hallituksen puheenjohtaja.
Keskeisimmät luottamustehtävät:
Teknologiateollisuus ry, Hallituksen jäsen.

Kai Seikku, s. 1965, KTM
Hallituksen jäsen, yhtiön hallituksessa
vuodesta 2018.
Riippumaton yhtiöstä ja merkittävistä
osakkeenomistajista.
Osakeomistus: 31.12.2018
6 522 osaketta.
Valiokunnat: Tarkastus-, nimitys- ja
palkitsemisvaliokunta
Päätoimi:
National Silicon Industry Group, Kiina,
varatoimitusjohtaja.
Okmetic Oy, toimitusjohtaja.
Keskeisimmät luottamustehtävät:
Inderes Oy, Verkkokauppa.com,
Teknologiateollisuus: hallituksen jäsen.

Mammu Kaario, s. 1963, Varatuomari, OTM, MBA
Hallituksen varapuheenjohtaja,
hallituksessa vuodesta 2017.
Riippumaton yhtiöstä ja merkittävistä
osakkeenomistajista.
Osakeomistus: 31.12.2018
11 041 osaketta.
Valiokunnat:
Tarkastus- ja palkitsemisvaliokunta
Päätoimi:
Hallitusammattilainen
Keskeisimmät luottamustehtävät:
Perusterveys Suomi,
Hallituksen puheenjohtaja.
Aspo Oyj, Capman ja Ponsse Oyj,
Hallituksen varapuheenjohtaja.
Lapti Group Oy, SstatzZ Oy,
Hallituksen Jäsen.

Heikki Allonen, s. 1954, DI
Hallituksen puheenjohtaja
03/2018–7.12.2019 asti.
Riippumaton yhtiöstä ja merkittävistä
osakkeenomistajista.
Osakeomistus: 31.12.2018
6 754 osaketta.
Päätoimi:
Toimitusjohtaja, Hemmings Oy Ab.
Keskeisimmät luottamustehtävät:
VR Group Oy, Hallituksen
varapuheenjohtaja.
Detection Technology Oyj,
Hallituksen jäsen.
Savox Oy Ab, Hallituksen jäsen.

Mikko Kuitunen, s. 1980, DI
Hallituksen jäsen, yhtiön hallituksessa
joulukuusta 2018.
Riippumaton yhtiöstä ja merkittävistä
osakkeenomistajista.
Osakeomistus: 31.12.2018
2 019 osaketta.
Valiokunnat: Työvaliokunta
Päätoimi:
Vincit Oyj, toimitusjohtaja.
Digiajan yrittäjä- ja sijoittaja.
Keskeiset luottamustehtävät:
Koivukuitu Oy/Offstore Oy,
hallituksen jäsen.
MRoom Group Oy, hallituksen jäsen.

Tapio Hintikka, s. 1942, DI
Hallituksen jäsen 2008–7.12.2019 asti.
Riippumaton yhtiöstä ja merkittävistä
osakkeenomistajista
Osakeomistus: 31.12.2018
10 244 osaketta.
Päätoimi:
Hallitusammattilainen
Keskeisimmät luottamustehtävät:
–

Kalle Reponen, s. 1965, KTM
Hallituksen jäsen, Hallituksessa
vuodesta 2012.
Riippumaton yhtiöstä ja merkittävistä
osakkeenomistajista.
Osakeomistus: 31.12.2018
12 263 osaketta.
Valiokunnat: Tarkastus-, nimitys
ja työvaliokunta.
Päätoimi:
Hallitusammattilainen,
itsenäinen konsultti.
Keskeiset luottamustehtävät:
Premix Oy, Heatmasters,
hallituksen puheenjohtaja.
Panostaja Oy, Hydroline Oy,
Planex Oy, Vexve Holding Oy,
BMH Technology Oy: hallituksen
jäsen.

Tietoja osakkeenomistajille

Yhtiökokous 2019

Robit Oyj:n varsinainen yhtiökokous järjestetään keskiviikkona 27 maaliskuuta, 2019, klo 14.00 alkaen Tampere-talossa, Sopraanosalissa, osoitteessa Yliopistonkatu 55, Tampere. Kokouksen ilmoittautuneiden vastaanottaminen aloitetaan klo 13.30.

Oikeus osallistua yhtiökokoukseen on osakkeenomistajalla, joka on yhtiökokouksen täsmäytyspäivänä 15.3.2019 rekisteröitynä Euroclear Finland Oy:n pitämään yhtiön osakasluetteloon. Osakkeenomistaja, jonka osakkeet on merkitty hänen henkilökohtaiselle suomalaiselle arvo-osuustililleen, on rekisteröity yhtiön osakasluetteloon.

Osakkeenomistajan, joka haluaa osallistua yhtiökokoukseen, tulee ilmoittautua yhtiölle viimeistään 22.3.2019, kello 10.00.

Yhtiökokoukseen voi ilmoittautua sähköpostitse investors@robitgroup.com, tai yhtiön verkkosivujen kautta: www.robitgroup.com.

Ilmoittautumisen on oltava perillä ennen ilmoittautumisajan päättymistä.

Osingonjakoehdotus

Hallitus ehdottaa varsinaiselle yhtiökokoukselle, että osinkoa ei jaeta vuodelta 2018.

Robit Oyj:n taloudellinen informaatio vuonna 2019

Robit Oyj julkaisee vuoden 2019 aikana tilinpäätöstiedotteen, puolivuositarkastuksen ja kaksi taloudellista katsausta seuraavan aikataulun mukaisesti:

- 20.02.2019 Tilinpäätöstiedote vuodelta 2018
- 25.04.2019 Taloudellinen katsaus tammi - maaliskuulta 2019
- 07.08.2019 Puolivuositarkastus tammi - kesäkuulta 2019
- 01.11.2019 Taloudellinen katsaus tammi - syyskuulta 2019

Robit julkaisee taloudelliset raportit ja tiedotteet suomeksi ja englanniksi ja ne ovat saatavissa myös yhtiön verkkosivuilla: www.robitgroup.com

Tiedotustilaisuus analyytikoille ja lehdistölle järjestetään tilinpäätöksen ja puolivuositarkastuksen julkistamispäivänä erikseen ilmoitettavana ajankohtana.

Robit soveltaa 30 päivän pituista hiljaista jaksoa tulosjulkistustensa edellä. Yhtiön edustajat eivät tänä aikana tapaa sijoittajia eivätkä kommentoi yhtiön taloudellista tilaa.

Osoitteenmuutokset

Robitin osakkeenomistajia pyydetään ilmoittamaan osoitteenmuutoksista siihen pankkiin, jossa heidän arvo-osuustilinsä on. Euroclear Finland Oy:n rekisteröityjä osakkeenomistajia pyydetään lähettämään kirjallinen ilmoitus osoitteenmuutoksesta osoitteeseen:

Euroclear Finland Oy
PL 110
00100 Helsinki

Osoitteenmuutoksen voi tehdä myös osoitteessa www.euroclear.com

Lisätiedot:

Katriina Istolahti
IR- ja viestintäpäällikkö
p. 03 3140 3400
investors@robitgroup.com

HALLITUKSEN TOIMINTA- KERTOMUS

Hallituksen toimintakertomus

Tilikausi 2018 lyhyesti

- Liikevaihto laski 6,3 prosenttia 82,7 miljoonaan euroon (88,2).
- EBITDA (käyttökate) -4,8 miljoonaa euroa (1,6), muutos 394,0 %.
- Vertailukelpoinen EBITDA -3,5 miljoonaa euroa (3,5), muutos 200,8 %*.
- EBITA -9,7 miljoonaa euroa (-2,7).
- Vertailukelpoinen EBITA -8,4 miljoonaa euroa (-0,9)*.
- Liikevoittoprosentti (EBIT %) -36,0 prosenttia liikevaihdosta (-4,1).
- Katsauskauden tulos -31,4 miljoonaa euroa (-5,2).
- Operatiivinen kassavirta -2,2 miljoonaa euroa (-2,0).
- Osakekohtainen tulos katsauskaudelta -1,49 euroa (-0,27).
- Katsauskauden tulos sisältää 19,3 miljoonaa euroa Down the Hole -liikearvon arvonalennuskirjausta.

Keskeiset tunnusluvut	H2 2018	H2 2017	Muutos %	2018	2017	Muutos %
Liikevaihto, 1000 euroa	39 583	45 577	-13,2 %	82 683	88 222	-6,3 %
EBITDA, 1000 euroa	-3 834	306	-1351,7 %	-4 782	1 626	-394,0 %
Vertailukelpoinen EBITDA*, 1000 euroa	-3 598	592	-707,7 %	-3 529	3 500	-200,8 %
EBITA, 1000 euroa	-6 472	-1 910	-238,8 %	-9 658	-2 734	-253,2 %
Vertailukelpoinen EBITA, 1000 euroa	-6 236	-1 625	-283,8 %	-8 405	-861	-876,6 %
Vertailukelpoinen EBITA %	-15,8 %	-3,6 %	-10,2 %	-10,2 %	-1,0 %	
EBIT, 1000 euroa	-26 184	-2 352	-1013,1 %	-29 800	-3 640	-718,6 %
EBIT, osuus liikevaihdosta %	-66,1 %	-5,2 %		-36,0 %	-4,1 %	
Katsauskauden tulos, 1000 euroa	-27 014	-3 292	-720,5 %	-31 384	-5 190	-504,7 %

*) H2 2018 vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät ovat: uudelleenjärjestelykulut 236 tuhatta euroa. H2 2017 vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät ovat: yritysostoihin liittyvät kulut 171 tuhatta euroa ja liiketoiminnan uudelleenjärjestelyyn liittyvät toimet 115 tuhatta euroa

*) Vuonna 2018 vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät ovat: uudelleenjärjestelykulut 1 253 tuhatta euroa.

*) Vuonna 2017 vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät ovat: osakeannin kulut 1 290 tuhatta euroa, yritysostoihin liittyvät kulut 469 tuhatta euroa, liiketoiminnan uudelleenjärjestelykulut 115 tuhatta euroa.

Robitin näkymät vuodelle 2019

Robitin kohdemarkkinoiden näkymät vuodelle 2019 ovat kokonaisuudessaan myönteiset, vaikka markkinasegmenttien kysynnässä onkin alueellisia eroja. Kaivosteollisuuden kysyntä kulutusosille on vakaata ja markkinan arvioidaan kasvavan. Rakennusteollisuus ja maan-alainen rakentaminen on syklistempää ja alueelliset vaihtelut ovat suurempia. Myös kaivonporausmarkkinan odotetaan edelleen olevan aktiivinen. Alhainen markkinaosuus ja kulutusosille tyypillinen kysynnän tasaisuus antaa Robitille hyvät mahdollisuudet vuonna 2019 kasvaa voittamalla markkinaosuutta.

Ohjeistus vuodelle 2019

Vuonna 2019 yhtiön tavoitteena on saavuttaa positiivinen EBITA-kannattavuus sekä vapauttaa merkittävästi liiketoimintaan sitoutuneita pääomia.

Toimitusjohtaja Ilkka Miettinen:

Vuosi 2018 oli Robitissa pettymysten vuosi. Yhtiö myynti jäi merkittävästi jälkeen asetetuista kasvutavoitteista. Lisäksi epäonnistuttiin operatiivisen toiminnan johtamisessa ja investointien ajallisissa toteutuksissa. Tämä näkyi tappiollisena tuloksena. Vuoden kokonaistulosta rasitti merkittävästi yhtiön Down the Hole (DTH) liiketoimintaan kohdistuva liikearvon arvonalennuskirjaus.

Vuonna 2018 maailmantalous ja Robitin kohdemarkkinat jatkoivat hyvää kasvuaan, mutta Robit ei kyennyt ottamaan osuuttaan tästä kehityksestä. Huolimatta hyvin alkaneesta vuodesta liikevaihto laski 6,3 % vuonna 2018. Vertailukelpoinen valuutoin laskua oli 3,3%. Vuoden ensimmäisellä puoliskolla liikevaihto oli vertailukauden tasolla kasvaen 1,1%, vertailukelpoinen valuutoin 7,5%. Jälkimmäisellä vuosipuoliskolla kehitys oli negatiivinen. Liikevaihdon lasku oli 13,2 % edellisvuoden vastaavaan jaksoon verrattuna. Vertailukelpoisilla valuutoilla ei ollut vaikutusta tähän kehitykseen.

Myynti kehittyi varsin epäyhtenäisesti eri markkina-alueilla. Hyvin kehittyneiden markkina-alueiden, Etelä-Afrikan ja Venäjän liiketoiminnan hyvä kasvu ei riittänyt kompensoimaan suurten markkina-alueiden, Australian ja Pohjois-Amerikan liikevaihdon laskua. Vuoden aikana organisaatiossa ja myynnin rajapinnassa toteutuneilla muutoksilla oli erityisesti Yhdysvalloissa negatiivisia vaikutuksia liikevaihtoon. Lisäksi eräiden merkittävien asiakkaiden omat toiminnalliset haasteet, kuten loppuasiakkaan kaivoksen sortuma, vaikuttivat välillisesti myyntiä laskien esimerkiksi Australiassa. Nämä tekijät yhdessä Korean tehtaan käyttöönoton viivästytykseen liittyvien kustannusten kanssa laskivat kannattavuutta.

Vuoden aikana Robit uudisti brändiään. Yhtiön brändilupaus, Further.Faster kuvaa Robitin kasvuhaluja sekä asiakaslupausta olla joustava ja luotettava toimija, jonka tuotteilla on erinomainen saatavuus. Brändiuudistuksen myötä koko tuotetarjonta on tuotu saman Robit-brändin alle. Uudistus yhdenmukaistaa toimintatavat, kasvufilosofian sekä parhaan asiakaskokemuksen rakentamisen.

Tärkein voimavara liiketoiminnan kehittämiseksi on osaava ja motivoitunut henkilöstö. Vuonna 2018 panostettiin myynti- ja jakelukanavien kehittämiseen.

Robit Oyj:n 4.12.2018 ylimääräisen yhtiökokouksen valitsema uusi hallitus käynnisti joulukuussa 2018 yhdessä johdon kanssa tehostamisohjelman ja korjaavat toimenpiteet kannattavan kasvun palauttamiseksi. Tehostamisohjelma keskittyy neljään alueeseen: myynnin kasvattamiseen, kassavirran varmentamiseen, avainprosessien ja tuottavuuden kehittämiseen sekä henkilöstön ja partnereiden sitouttamiseen.

Kuuntelemalla sekä asiakkaiden että henkilöstön näkemyksiä pystytään viemään toimintaa uudelle tasolle ja takaisin kannattavan kasvun tielle. Robit haluaa olla asiakkaidensa ja yhteistyöverkostonsa paras kumppani sekä kiinnostava ja kannattava sijoituskohte osakkeenomistajille.

Tarjonnan kehittäminen

Robit jatkoi panostuksia jälleenmyyntiverkostonsa kehittämiseen, ja vuonna 2018 solmittiin uusia jälleenmyynti- ja edustussopimuksia eri markkina-alueilla. Myös myynti-, tuote- ja sovellusosaamista kehitettiin vuoden aikana kouluttamalla omaa henkilökuntaa, jakelijoita ja loppuasiakkaita. Tarjontaa kehitettiin myös yhteistyössä asiakkaiden ja jakelijoiden kanssa.

Vuoden 2018 aikana kehitettiin ja pilotoitiin Robit Online -tilauspalvelua, jolla jakelija voi tehdä tilauksen suoraan yrityksen toiminnanohjausjärjestelmään. Robitin jakelijoille suunnatun palvelun tavoitteena on tehostaa ja automatisoida standardituotteiden tilaus-toimitusketjua. Tämä palvelu lanseerataan asteittain vuoden 2019 aikana jakeluverkostoon. Korean tehtaan lyhentyneet toimitusajat mahdollistavat nopeammat tuotetoimitukset asiakkaille ja luovat erinomaiset edellytykset laajempaan uusasiakashankintaan ja kasvuun.

Tuotekehityksen viime vuosien menestystarinat Evolution-porakruunusarja sekä putkiterävalikoima laajenivat uusiin kokoihin, mikä mahdollistaa laajemman asiakaskunnan palvelemisen näillä tuotteilla maailmanlaajuisesti. Myös digitaalisten palveluiden tuotekehityksessä saavutettiin edistystä mm. Australiassa toteutettavassa U Sense -projektissa, jonka tavoitteena on viedä poravaunuun integroitava reikätaipumamittaus maanalaiseen kaivosympäristöön. Merkittävimmät testausprojektit saatiin päätökseen Suomessa ja Keski-Euroopassa vuoden 2018 lopussa. Pilotiprojektien tulokset vaikuttavat hyviltä. Tulokset tulevat entisestään vahvistamaan lupausta Robitin digitaalisten palveluiden tuottamasta lisäarvosta asiakasprojekteissa.

Tuotekehityksen kustannukset olivat noin 1,5% vuoden 2018 liikevaihdosta keskittyen lähinnä edellä mainittujen Sense-tuotteiden kehitykseen.

Yhtiökokous valtuutti hallituksen päättämään enintään 2.108.390 oman osakkeen hankkimisesta yhdessä tai useammassa erässä yhtiön vapaalla omalla pääomalla. Hankittavien osakkeiden enimmäismäärä vastaa 10% yhtiön kaikista osakkeista kokouskutsupäivän tilanteen mukaan. Yhtiö ei kuitenkaan voi yhdessä tytäryhteisöjensä kanssa omistaa millään hetkellä enempää kuin 10% yhtiön kaikista osakkeista. Omia osakkeita voidaan valtuutuksen nojalla hankkia vain vapaalla omalla pääomalla. Hallituksen 20.4.2017 saama omien osakkeiden hankintavaltuus kumottiin. Valtuus on voimassa seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättämiseen saakka, kuitenkin enintään 30.6.2019 asti.

Yhtiökokous valtuutti hallituksen päättämään osakeannista sekä osakeyhtiölain 10 luvun 1 §:n tarkoittamien osakkeisiin oikeuttavien erityisten oikeuksien antamisesta yhdessä tai useammassa erässä, joko maksua vastaan tai maksutta. Annettavien osakkeiden määrä, mukaan lukien erityisten oikeuksien perusteella saatavat osakkeet, voi olla yhteensä enintään 3.000.000 osaketta, mikä määrä vastaa noin 14 % yhtiön kaikista osakkeista kokouskutsupäivän tilanteen mukaan. Hallitus voi päättää antaa joko uusia osakkeita tai luovuttaa yhtiön hallussa mahdollisesti olevia omia osakkeita. Valtuus on voimassa seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättämiseen saakka, kuitenkin enintään 30.6.2019 asti. Valtuus kumoaa aikaisemmat käyttämättömät osakeantia ja optio-oikeuksien sekä muiden osakkeisiin oikeuttavien erityisten oikeuksien antamista koskevat valtuutukset.

Ylimääräinen yhtiökokous

Yhtiön ylimääräinen yhtiökokous pidettiin 4.12.2018 Five Alliance Oy:n esityksestä. Five Alliance Oy:n esityksen mukaisesti yhtiön hallitukseen valittiin vanhoina jäseninä Mammu Kaario, Kalle Reponen sekä Kai Seikku ja uusina Harri Sjöholm sekä Mikko Kuitunen. Heikki Allonen sekä Tapio Hintikka jäivät pois hallituksesta. Hallituksen puheenjohtajaksi valittiin Harri Sjöholm.

Ympäristö

Robitin tavoitteena on vähentää toiminnasta aiheutuvaa ympäristökuormitusta sekä minimoida tuotteiden ympäristövaikutukset niiden koko elinkaaren ajalla. Käyttämällä luonnonvaroja vastuullisesti vaikutetaan myönteisesti ympäristöön ja yhteisöihin sekä kustannusten alenemisen myötä myös tulokseen. Robit luo kiertotalouteen perustuvia liiketoimintamalleja, kuten materiaalien elinkaarten pidentäminen, lisäarvon tuottamisen mahdollistaminen ja uusiutumattomien raaka-aineiden käytön vähentäminen. Globaalissa toimintaympäristössä on mahdollisuuksia ja riskejä, jotka meidän on tunnistettava. Ympäristömahdollisuuksia ja -riskejä tarkastellaan liiketoiminnan riskeinä negatiiviset vaikutukset minimoiden ja myönteisiin mahdollisuuksiin tarttumalla.

Robitin suurimmat omasta toiminnasta aiheutuvat ympäristövaikutukset tulevat tuotannon raaka-ainekulutuksesta sekä kuljetuksista. Resursseja pyritään käyttämään tehokkaasti ja vastuullisesti. Tämä tarkoittaa, että resurssien hyötykäyttöä tarkastellaan säännöllisesti osana Robitin johtamisjärjestelmää. Hyötykäyttöä mitataan mm. syntyvän jätteen kuten koneistuslastujen määrän seurantaan tai energian ja veden kulutusta mittaamalla. Kaikki jäte kierrätetään ja syntyvän jätteen määrää pyritään vähentämään erilaisilla parannusprojekteilla. Erityistä huomiota kiinnitetään mahdollisiin ympäristöongelmiin ja niihin liittyvät riskit pyritään minimoimaan järjestelmällisesti. Yhtenä esimerkkinä haitallisten kemikaalien käyttöä tuotannossa on vähennetty merkittävästi.

Osakkeet ja osakevaihto

Yhtiön osakemäärä 31.12.2018 oli 21 083 900 osaketta. Yhtiön osakkeenomistajien määrä 31.12.2018 oli 2 484.

Yhtiöllä on hallussaan omia osakkeita 27 507 (0,13 prosenttia osakemäärästä). Yhtiön osakkeiden markkina-arvo 31.12.2018 oli 34,6 miljoonaa euroa (osakkeen arvo 1,64 euroa).

Robit Oyj:n osakkeiden (ROBIT) vaihto Nasdaq Helsingissä 1.1.–31.12.2018 oli 3 453 878 osaketta eli 16,4 % osakkeiden keskimääräisestä määrästä ilman omia osakkeita. Osakkeen ylin kurssi katsauskaudella oli 8,18 euroa, alin 1,58 euroa ja kaupankäyntivolyyymilla painotettu keskimurssi 3,73 euroa. Katsauskauden ensimmäisen kaupankäyntipäivän 2.1.2018 päätöskurssi oli 6,70 euroa ja viimeisen kaupankäyntipäivän 28.12.2018 päätöskurssi 1,64 euroa. Yhtiön osakekannan markkina-arvo ilman omia osakkeita 31.12.2018 oli 34,6 milj. euroa.

Johdon osakeomistukset 31.12.2018	Osakkeet	Osuus
Hallituksen omistukset	4 500 063	21,34 %
Harri Sjöholm	4 467 092	21,19%*
Mammu Kaario	11 041	0,05 %
Kai Seikku	6 522	0,03 %
Kalle Reponen	12 263	0,06 %
Mikko Kuitunen	3 145	0,01 %
Väliaikainen toimitusjohtaja	4 000	0,02 %
Muut johtoryhmän jäsenet	15 000	0,07 %
Yhteensä	4 519 063	

*21,13% Harri Sjöholmilla Five Alliance Oy:n kautta

Osakeomistuksen jakauma omistuksen mukaan (osakkeita)

	Omistajia kpl	Omistajia %	Osakkeita	Äänimäärä %
1-100	746	30,032	38 916	0,185
101-500	914	36,795	254 692	1,208
501-1000	330	13,285	272 743	1,294
1001-5000	375	15,097	834 274	3,957
5001-10000	64	2,576	475 157	2,254
10001-50000	29	1,167	486 421	2,781
50001-100000	5	0,201	344 765	1,635
100001-500000	12	0,483	2 709 614	12,852
500001-	9	0,362	15 567 318	73,835
Yhteensä	2484	100	20 983 900	100
joista hallintarekisteröityjä	10		3 820 857	18,122
Odotusluettelolla yhteensä	0			
Yhteistilillä				
Erityistileillä yhteensä				
Liikkeeseen laskettu määrä			21 083 900	100

Riskit ja liiketoiminnan epävarmuustekijät

Robitin riskit ja epävarmuustekijät liittyvät yhtiön toimintaympäristön mahdollisiin muutoksiin sekä globaaliin taloudelliseen ja poliittiseen kehitykseen.

Lisäksi epävarmuustekijöitä ovat valuuttojen kurssikehitys, uusien tietojärjestelmien toimivuus ja käyttöönotto, yritysostojen integrointi, toimitusvarmuuteen ja logistiikkaan liittyvät riskit sekä IPR-riskit. Vientimaiden vero- ja tullilainsäädännössä tapahtuvat muutokset voivat vaikeuttaa yhtiön harjoittamaa vientikauppaa tai sen kannattavuutta. Myös tietoturvaan ja kyberuhkiin liittyvillä riskeillä voi olla haitallinen vaikutus Robitin liiketoiminnalle. Liiketoimintaympäristön mahdolliset muutokset voivat vaikuttaa kielteisesti asiakkaidemme maksukäyttäytymiseen ja lisätä Robitin tuotteisiin ja muihin toimintoihin liittyvien oikeudenkäyntien, oikeudellisten vaatimusten ja erimielisyyksien riskiä.

Muutokset konsernirakenteessa

Tilikauden aikana yhtiö on perustanut uuden yhtiön Robit Asia Limitedin Hong Kongiin sekä lunastanut loput 49 prosenttia Halco Brighthouse Ltd:n osakkeista.

Muut tapahtumat katsauskaudella

Tommi Lehtonen nimitettiin 18.1.2018 Robit Oyj:n varatoimitusjohtajaksi vastamaan erityisesti Robitin myynnin ja tuotetarjonnan johtamisesta sekä kehittämisestä.

Yhtiö lunasti 29.1.2018 loput tytäryhtiönsä Halco Brighthouse Ltd:n johdon omistuksessa olevat osakkeet (49 prosenttia). Osakkeiden kauppahinta oli noin 0,075 miljoonaa punttaa (noin 0,086 miljoonaa euroa).

Hallitus perusti 29.1.2018 tarkastusvaliokunnan, jonka jäseniksi valittiin yhtiökokouksen jälkeisessä hallituksen järjestäytymiskokouksessa seuraavat hallituksen jäsenet: Mammu Kaario (puheenjohtaja), Kai Seikku ja Hannu-Kalle Reponen.

Yhtiö organisoivat johtoryhmän 14.3.2018 uudelleen. Johtoryhmän muodostivat Mika Virtanen (CEO), Tommi Lehtonen (EVP), Ilkka Miettinen (CFO), Jukka Pihamaa (Head of Supply Chain) sekä Jaana Rinne (Head of HR).

Yhtiön hallituksen järjestäytymiskokous pidettiin 28.3.2018, jossa hallitus valitsi keskuudestaan jäsenet palkitsemisvaliokuntaan, nimitysvaliokuntaan, työvaliokuntaan ja tarkastusvaliokuntaan. Palkitsemisvaliokunnan jäseniksi valittiin Heikki Allonen (pj.), Mammu Kaario ja Kai Seikku. Nimitysvaliokunnan jäseniksi valittiin Heikki Allonen (pj.), Kai Seikku ja Harri Sjöholm. Työvaliokunnan jäseniksi valittiin Heikki Allonen (pj.), Kalle Reponen ja Tapio Hintikka. Tarkastusvaliokunnan jäseniksi valittiin Mammu Kaario (pj.), Kalle Reponen ja Kai Seikku. Lisäksi, Mammu Kaario valittiin hallituksen varapuheenjohtajaksi.

Yhtiö saattoi 14.3.2018 päätökseen 29.1.2018 tiedottamansa rakenne- ja toimintamallimuutokset. Yhtiö siirtyi matriisiorganisaatiosta linjaorganisaatiomalliin. Uudella organisaatiomallilla yhtiö pyrkii viemään osaamisen ja päätöksenteon lähelle asiakkaiden liiketoimintaa tarjoten nopeamman ja tehokkaamman toteutuksen. Osana rakenne- ja toimintamallin uudistamista yhtiö panostaa samanaikaisesti toimitusketjun tehokkuuden ja joustavuuden kehittämiseen. Yhtiö ilmoitti myös aloittavansa säästötoimenpiteet, jotka koskevat globaalisti koko organisaatiota. Rakennemuutosten seurauksena yhtiö ilmoitti vähentävänsä vuoden 2018 aikana yli 60 työpaikkaa. Vuositason säästöjen arvioitiin olevan noin 3 miljoonaa euroa.

Yhtiö avasi 8.2.2018 merkittävän tuotantolaitoksen Etelä-Koreaan, lähelle Soulia vastaamaan Top Hammer -tuotelinjan kankien ja niskojen kasvavaan kysyntään. Tuotantolaitoksen kokonaisinvestointi oli noin 10 miljoonaa euroa.

Yhtiö täsmensi näkymäänsä 15.6.2018. Päivitetyn näkemyksen mukaan vuoden 2018 euromääräinen EBITA-kannattavuus (ilman vertailukelpoisuuteen vaikuttavia eriä) jää hieman edellisvuoden alapuolelle, mikäli markkinakysyntä säilyy nykytasolla eikä markkinoilla esiinny ennalta-arvaamattomia häiriötekijöitä.

Aikaisempi ohjeistus oli; vuoden 2018 suhteellinen EBITA-kannattavuus (ilman vertailukelpoisuuteen vaikuttavia eriä) paranee merkittävästi vuoden 2017 kannattavuustasosta, mikäli markkinakysyntä säilyy nykytasolla eikä markkinoilla esiinny ennalta-arvaamattomia häiriötekijöitä.

Yhtiö täsmensi 15.6.2018 annettua näkymää 15.10.2018. Päivitetyn näkemyksen mukaan vuoden 2018 euromääräinen EBITA-kannattavuus (ilman vertailukelpoisuuteen vaikuttavia eriä) jää merkittävästi edellisvuoden alapuolelle, mikäli markkinakysyntä säilyy nykytasolla eikä markkinoilla esiinny ennalta-arvaamattomia häiriötekijöitä.

Yhtiö kirjasi 19,3 miljoonan euron arvonalennuskirjauksen Down the Hole kassavirtaa tuottavan yksikön liikearvoon 15.10.2018. Arvonlennus kirjattiin 15.10. kurssilla ollen 18,9 miljoonaa euroa, mutta kurssivaihteluista johtuen arvonalennuksen vaikutus 31.12.2018 oli 19,3 miljoonaa euroa. Arvonlennus kirjauksella ei ollut kassavirtavaikutusta.

Hallitus valitsi 4.12.2018 keskuudestaan jäsenet palkitsemisvaliokuntaan, nimitysvaliokuntaan ja työvaliokuntaan. Hallitus arvioi, että kaikki hallituksen jäsenet lukuun ottamatta Harri Sjöholmia ovat riippumattomia yhtiöstä ja merkittävistä osakkeenomistajista. Palkitsemisvaliokunnan jäseniksi valittiin Harri Sjöholm (pj.), Mammu Kaario ja Kai Seikku. Nimitysvaliokunnan jäseniksi valittiin Harri Sjöholm (pj.), Kai Seikku ja Kalle Reponen. Työvaliokunnan jäseniksi valittiin Harri Sjöholm (pj.), Kalle Reponen ja Mikko Kuitunen. Tarkastusvaliokunnan

jäseninä jatkavat Mammu Kaario (pj.), Kalle Reponen ja Kai Seikku.

Robit Oyj:n toimitusjohtaja Mika Virtanen ja Robitin hallitus sopivat yhdessä 7.12.2018, että Mika Virtanen jättää tehtävänsä välittömästi yhtiön johdossa. Yhtiön hallitus on käynnistänyt hakuprosessin uuden toimitusjohtajan valitsemiseksi. Yhtiön väliaikaiseksi toimitusjohtajaksi nimitettiin talousjohtaja Ilkka Miettinen. Hallituksen puheenjohtaja Harri Sjöholm toimii täysipäiväisesti Robitin johdon tukena, kunnes uusi toimitusjohtaja aloittaa tehtävänsä.

Robit Oyj allekirjoitti 31.12.2018 päärahoittajapankkinsa kanssa sopimuksen 35,0 MEUR lainojen uudelleenjärjestelyistä. Yhtiön rahoitus-sopimuksen kovenanttiehto, korollisten nettovelkojen suhde käyttökatteeseen, ei täyttänyt rahoitus-sopimuksen vaatimuksia 31.12.2018. Yhtiö on saanut rahoittajapankilta suostumuksen tämän kovenantin rikkoutumiselle. Uudessa sopimuksessa Robit on sopinut päärahoittajapankin kanssa, että tilikaudella 2019 kovenanttiehtona seurataan käyttökatetta ajanjaksoilla 1.1.- 30.6.2019 ja 1.1. - 31.12.2019, jonka jälkeen palataan vanhaan kovenanttiehtoon. Tehdyn sopimuksen mukaan myönnettyjä lainoja lyhennetään viidellä miljoonalla eurolla sekä tammi- että huhtikuussa 2019 sekä lainojen marginaalia nostetaan keskimäärin 1,1 prosenttiyksiköllä. Lainojen marginaalit palautuvat rahoitus-sopimuksessa määritellylle tasolle, kun rahoitusehtojen mukainen alkuperäinen kovenantitaso korollisten nettovelkojen suhde käyttökatteeseen saavutetaan. Yhtiö maksaa lyhennykset likvideistä varoistaan. Yhtiö tiedotti sopimuksesta 3.1.2019

Osinkoehdotus

Hallitus ehdottaa varsinaiselle yhtiökokoukselle, että vuodelta 2018 ei jaeta osinkoa.

Katsauskauden jälkeiset tapahtumat

Robit Oyj vastaanotti 8.1.2019 Arvopaperimarkkinalain 9. luvun 5. pykälän mukaisen ilmoituksen Athanase Industrial Partner Ltd:ltä. Athanase Industrial Partner Ltd:n omistusosuus Robit Oyj:n osakkeiden kokonaismäärästä oli noussut yli viiden (5) prosentin 8.1.2019.

Hallinto- ja ohjausjärjestelmä sekä palkka- ja palkkioselvitys

Selvitys Robitin hallinto- ja ohjausjärjestelmästä vuodelta 2018 on julkaistu erillisenä kertomuksena Robitin verkkosivuilla osoitteessa <https://www.robitgroup.com/sijoitteille/hallinointi>.

Myös Robitin palkka- ja palkkioselvitys vuodelta 2018 on julkaistu ja saatavana samasta osoitteesta.

Konsernin tunnusluvut (EUR 1000, ellei toisin mainita)

	2018	2017	2016
Liikevaihto, 1 000 euroa	82 683	88 222	64 050
Liikevaihdon kasvu, %	-6,3 %	37,7 %	40,5 %
EBITDA, 1 000 euroa	-4 782	1 626	7 495
EBITDA, osuus liikevaihdosta %	-5,8 %	1,8 %	11,7 %
Vertailukelpoinen EBITDA	-3 529	3 500	10 251
Vertailukelpoinen EBITDA, osuus liikevaihdosta %	-4,3 %	4,0 %	16,0 %
EBITA, 1 000 euroa	-9 658	-2 734	4 721
EBITA, osuus liikevaihdosta, %	-11,7 %	-3,1 %	7,4 %
Vertailukelpoinen EBITA	-8 405	-861	7 468
Vertailukelpoinen EBITA, osuus liikevaihdosta %	-10,2 %	-1,0 %	11,7 %
EBIT, 1 000 euroa	-29 800	-3 640	4 262
EBIT, osuus liikevaihdosta %	-36,0 %	-4,1 %	6,7 %
Katsauskauden tulos, 1 000 euroa	-31 384	-5 190	4 083
Katsauskauden tulos, osuus liikevaihdosta %	-38,0 %	-5,9 %	6,4 %
Osakekohtainen tulos (EPS), euroa	-1,49	-0,27	0,26
Oman pääoman tuotto (ROE) %	-41,9 %	-7,3 %	9,9 %
Sijoitetun pääoman tuotto (ROCE) %	-27,5 %	-5,8 %	4,7 %
Vertailukelpoinen sijoitetun pääoman tuotto (ROCE) %	-26,4 %	-4,2 %	7,8 %
Korolliset nettovelat, 1 000 euroa	15 810	7 752	36 910
Omavaraisuusaste %	49,3 %	57,6 %	43,9 %
Osakekohtainen omapääoma euroa	2,74	4,37	3,15
Nettovelkaantumisaste %	27,4 %	8,4 %	73,7 %
Bruttoinvestoinnit, 1 000 euroa	4 630	13 341	58 027
Bruttoinvestoinnit, osuus liikevaihdosta %	5,6 %	15,1 %	90,6 %
Bruttoinvestoinnit ilman yritysostoa, 1 000 euroa	4 630	11 139	2 641
Tutkimus- ja tuotekehityskulut, 1 000 euroa	1 228	1 482	1 505
Tutkimus- ja tuotekehityskulut, osuus liikevaihdosta %	1,5 %	1,7 %	2,3 %
Henkilöstö keskimäärin kauden aikana	308	296	199
Henkilöstö katsauskauden lopussa	286	329	263
Osinko, euroa *	0	0,10	0,10
Osinko tuloksesta prosentteina	0,0 %	-37,0 %	34,5 %
Efektiiivinen osinkotuotto prosentteina	0,0 %	1,5 %	1,3 %
Hinta/voittosuuhde	-1	-37	20
Päätöskurssit	1,64	6,47	7,90
Matalin	1,58	6,42	5,20
Korkein	8,18	11,73	9,40
Osakekannan markkina-arvo, milj. euroa	34,6	135,9	124,7

Vertailukelpoinen EBITDA ja EBITA (EUR 1000)

	H2 2018	H2 2017	2018	2017
EBITDA ja vertailukelpoinen EBITDA (käyttökate)				
EBIT (Liikevoitto)	-26 184	-2 352	-29 800	-3 640
Poistot ja arvonalentumiset	22 350	2 659	25 018	5 267
EBITDA (Käyttökate)	-3 834	306	-4 782	1 626
Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät				
Listautumis- ja osakeantikulut				1 290
Yrityshankintoihin liittyvät kulut		171		469
Uudelleen organisointiin liittyvät kulut	236	115	1 253	115
Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät yhteensä	236	286	1 253	1 874
Vertailukelpoinen EBITDA (käyttökate)	-3 598	592	-3 529	3 500
EBITA				
EBIT (Liikevoitto)	-26 184	-2 352	-29 800	-3 640
Yritysjärjestelyihin liittyvät poistot	424	443	853	907
Alaskirjaus	19 289		19 289	
EBITA	-6 472	-1 909	-9 658	-2 733
Vertailukelpoinen EBITA				
EBIT (Liikevoitto)	-26 184	-2 352	-29 800	-3 640
Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät				
Listautumis- ja osakeantikulut				1 290
Yritysjärjestelyjen kulut		171		469
Uudelleen organisointiin liittyvät kulut	236	115	1 253	115
Vertailukelpoinen EBIT (liikevoitto)	-25 948	-2 068	-28 547	-1 768
Yritysjärjestelyihin liittyvät poistot	424	443	853	907
Alaskirjaus	19 289		19 289	
Vertailukelpoinen EBITA	-6 236	-1 625	-8 405	-861

ROBIT OYJ KONSERNI- TILINPÄÄTÖS 1.1.2018 – 31.12.2018

Sisällysluettelo

Konsernitilinpäätös	48
Konsernin laaja tuloslaskelma	48
Konsernin tase	50
Laskelma konsernin oman pääoman muutoksista	52
Konsernin rahavirtalaskelma	54
1 Tietoja konsernitilinpäätöksestä	56
1.1 Yleiset tiedot	56
1.2 Laatumisperusta	56
1.3 Johdon harkinta ja epävarmuuden lähteet	56
2 Robitin tuloksellisuus	57
2.1 Liikevaihto ja segmentti-tiedot	57
2.2 Tuotannon materiaalit ja palvelut	59
2.3 Työsuhde-etuudet	59
2.4 Liiketoiminnan muut tuotot ja kulut	61
2.5 Poistot	62
3 Yrityshankinnat ja aineettomat oikeudet	63
3.1 Yrityskaupat	63
3.2 Liikearvo ja arvonalentumistestaus	64
3.3 Muut aineettomat hyödykkeet	67
4 Pääomarakenne ja rahoitus	69
4.1 Oma pääoma	69
4.2 Osakekohtainen tulos	70
4.3 Lainat	71
4.4 Rahoitusvarat	74
4.5 Rahoitustuotot ja -kulut	75
4.6 Rahoitusriskien ja pääoman hallinta	76
4.7 Sitoumukset ja ehdolliset velat	80
5 Liiketoiminnassa käytettävät varat ja velat	81
5.1 Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	81
5.2 Vaihto-omaisuus	84
5.3 Myyntisaamiset ja muut saamiset	85
5.4 Ostovelat ja muut velat	86
5.5 Varaukset	87
5.6 Saadut ennakkomaksut	87
6 Muut liitetiedot	88
6.1 Tytäryritykset ja ulkomaanrahan määräiset erät	88
6.2 Verot	90
6.3 Lähipiiriliiketoimet	94
6.4 Tilikauden päättymisen jälkeiset tapahtumat	95
6.5 Käyttöön otetut uudet ja muuttuneet standardit	96
Emoyhtiön tilinpäätös	98
Tilintarkastuskertomus	112
Tunnuksien laskentakaavat	117

Konsernin laaja tuloslaskelma

EUR tuhatta	Liitetiedot	1.1.2018- 31.12.2018	1.1.2017- 31.12.2017
Liikevaihto	2.1	82 683	88 222
Liiketoiminnan muut tuotot	2.4	1 187	1 482
Materiaalit ja palvelut	2.2	-50 248	-50 265
Henkilöstökulut	2.3	-19 168	-18 943
Poistot ja arvonalentumiset	2.5	-25 018	-5 267
Liiketoiminnan muut kulut	2.4	-19 236	-18 869
EBIT (Liikevoitto/-tappio)		-29 800	-3 640
Rahoitustuotot ja -kulut			
Korko- ja rahoitustuotot	4.5	1 630	1 333
Korko- ja rahoituskulut	4.5	-3 253	-3 758
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä		-1 623	-2 425
Katsauskauden voitto/tappio ennen veroja		-31 423	-6 065
Verot			
Tulovero		-385	-238
Laskennallisten verojen muutos		424	1 113
Tuloverot	6.2	39	875
Katsauskauden tulos		-31 384	-5 190
Tilikauden tuloksen jakautuminen:			
Emoyhtiön osakkeenomistajille		-31 384	-5 190
Määräysvallattomille omistajille		0	0
		-31 384	-5 190
Muut laajan tuloksen erät			
Erät jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi:			
Muuntoerot	4.1	-814	-1 301
Muut laajan tuloksen erät verojen jälkeen		-814	-1 301
Tilikauden laaja tulos yhteensä		-32 198	-6 492

EUR tuhatta	Liitetiedot	1.1.2018- 31.12.2018	1.1.2017- 31.12.2017
Tilikauden laajan tuloksen jakautuminen:			
Emoyhtiön osakkeenomistajille		-32 198	-6 492
Määräysvallattomille omistajille		0	0
Konsernin laaja tulos		-32 198	-6 492

Osakekohtainen tulos

Laimentamaton osakekohtainen tulos	4.2	-1,49	-0,27
------------------------------------	-----	-------	-------

Edellä esitettyä konsernin laajaa tuloslaskelmaa tulee lukea yhdessä sitä koskevien liitetietojen kanssa.

*Konsernin laajassa tuloslaskelmassa varastojen muutokset on esitetty materiaalit ja palvelut erässä ja valmistus omaan käyttöön liiketoiminnan muissa kuluissa.

Konsernin tase

EUR tuhatta	Liitetieto	31.12.2018	31.12.2017
VARAT			
Pitkäaikaiset varat			
Liikearvo	3.1	5 159	25 029
Muut aineettomat hyödykkeet	3.2	6 923	8 088
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	5.1	25 824	26 280
Lainasaamiset	4.4	334	517
Muut saamiset	4.4, 5.3	3	3
Laskennalliset verosaamiset	6.2	1 443	1 903
Pitkäaikaiset varat yhteensä		39 686	61 820
Lyhytaikaiset varat			
Vaihto-omaisuus	5.2	30 808	30 141
Myyntisaamiset ja muut saamiset	4.4, 5.3	18 640	25 921
Lainasaamiset	4.4	222	17
Kauden verotettavaan tuloon perustuvat verosaamiset	6.2	170	139
Rahavarat	4.4	27 470	42 172
Lyhytaikaiset varat yhteensä		77 310	98 391
Varat yhteensä		116 996	160 211

EUR tuhatta		31.12.2018	31.12.2017
OMA PÄÄOMA JA VELAT			
Oma pääoma			
Osakepääoma	4.1	705	705
Ylikurssirahasto	4.1	202	202
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	4.1	82 266	82 502
Muuntoerot	4.1	-1 983	-1 157
Kertyneet voittovarot	4.1	7 958	15 057
Tilikauden voitto/tappio	4.1	-31 384	-5 190
Emoyhtiön osakkeenomistajille kuuluva oma pääoma yhteensä		57 763	92 118
Oma pääoma yhteensä		57 763	92 118

EUR tuhatta	Liitetieto	31.12.2018	31.12.2017
VELAT			
Pitkäaikaiset velat			
Lainat	4.3	25 862	3 511
Laskennalliset verovelat	6.2	1 551	2 241
Henkilöstöveloitteet	2.3	1 123	988
Pitkäaikaiset velat yhteensä		28 535	6 740
Lyhytaikaiset velat			
Lainat	4.3	17 419	46 413
Ennakkosaamiset	5.5	142	324
Kauden verotettavaan tuloon perustuvat verovelat	6.2	240	70
Ostovelat ja muut velat	5.4	12 740	14 546
Varaukset	5.5	156	0
Lyhytaikaiset velat yhteensä		30 697	61 353
Velat yhteensä		59 233	68 093
Oma pääoma ja vieras pääoma yhteensä		116 996	160 211

Edellä esitettyä konsernitasetta tulee lukea yhdessä sitä koskevien liitetietojen kanssa.

Laskelma konsernin oman pääoman muutoksista

EUR Tuhatta	Liitetieto	Osakepää- oma	Ylikurssi- rahasto	Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	Kertynyt muuntoero	Kertyneet voittovarot	Yhteensä
Oma pääoma 1.1.2017		705	202	32 368	144	16 638	50 057
Tilikauden voitto						-5 190	-5 190
Muut laajan tuloksen erät							0
Muuntoerot					-1 301		-1 301
Laaja tulos		0	0	0	-1 301	-5 190	-6 492
Osingonjako						-1 599	-1 599
Halco osakkeiden hankinta				1 797			1 797
Osakeanti				48 271			48 271
Osakepohjaiset palkkiot työntekijöille						19	19
Omien osakkeiden käyttö hallituksen osakepalkkioissa				66			66
Suoraan omaan pääomaan kirjatut liiketoimet omistajien kanssa		0	0	50 134	0	-1 580	48 554
Oma pääoma 31.12.2017	4.1	705	202	82 502	-1 157	9 868	92 119

EUR Tuhatta	Liitetieto	Osakepää- oma	Ylikurssi- rahasto	Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	Kertynyt muuntoero	Kertyneet voittovarot	Yhteensä
Oma pääoma 1.1.2018		705	202	82 502	-1 157	9 868	92 119
Katsastuskauden tulos						-31 384	-31 384
Muut laajan tuloksen erät							0
Muuntoerot					-826		-826
Laaja tulos		0	0	0	-826	-31 384	-32 210
Osingonjako						-2 100	-2 100
Laskennallisten verojen muutokset				-308		57	-250
Osakepohjaiset palkkiot työntekijöille						133	133
Omien osakkeiden käyttö hallituksen osakepalkkioissa				72			72
Suoraan omaan pääomaan kirjatut liiketoimet omistajien kanssa		0	0	-236	0	-1 909	-2 145
Oma pääoma 31.12.2018	4.1	705	202	82 266	-1 983	-23 426	57 764

Edellä esitettyä laskelmaa konsernin oman pääoman muutoksista tulee lukea yhdessä sitä koskevien liitetietojen kanssa.

Konsernin rahavirtalaskelma

Tuhatta euroa	Liitetieto	1.1.2018- 31.12.2018	1.1.2017- 31.12.2017
Liiketoiminnan rahavirrat			
Voitto ennen veroja		-31 423	-6 065
Oikaisut:			
Poistot ja arvonalentumiset	2.5	25 018	5 267
Rahoitustuotot ja -kulut	4.5	1 623	2 425
Osakeperusteiset maksut henkilöstölle	2.3	85	19
Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden myyntitappiot (+)	2.4	95	635
Muut ei rahavirtavaikutteiset erät		3 014	703
Rahavirrat ennen käyttöpääoman muutoksia		-1 521	2 983
Käyttöpääoman muutos			
Myyntisaamisten ja muiden saamisten lisäys (-)		5 341	-3 714
Vaihto-omaisuuden lisäys (-) / vähennys (+)		-2 370	-1 753
Ostovelkojen ja muiden velkojen lisäys (+)		-2 582	2 247
Liiketoiminnan rahavirrat ennen rahoituseriä ja veroja		-1 199	-238
Maksetut korot ja muut rahoituskulut		-887	-1 010
Saadut korot ja muut rahoituskulut		64	146
Maksetut verot		-188	-926
Liiketoiminnasta kertynyt nettorahavirta		-2 210	-2 027
Investointien rahavirrat			
Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden hankinta	5.1	-4 082	-10 155
Aineettomien hyödykkeiden hankinta	3.3	-555	-1 494
Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden myyntitulot		243	424
Lainasaamisten takaisinmaksut	4.4	-236	86
Tytäryritysten hankinta vähennettynä hankituilla rahavaroilla	3.1	0	-2 202
Investointien nettorahavirta		-4 630	-13 341

Tuhatta euroa	Liitetieto	1.1.2018- 31.12.2018	1.1.2017- 31.12.2017
Rahoituksen rahavirrat			
Osakeannista saatu rahamäärä kuluilla vähennettynä	4.1	0	46 709
Pitkäaikaisten lainojen nostot		1 112	11 314
Pitkäaikaisten lainojen takaisinmaksut		-5 445	-10 811
Luotollisten tilien muutos	4.3	-803	2 070
Rahoitusleasingvelkojen maksut	4.3	-356	-701
Osingonjako	4.3	-2 100	-1 599
Rahoituksen nettorahavirta		-7 592	46 982
Rahavarojen nettolisäys (+)/-vähennys (-)			
Rahavarat tilikauden alussa	4.4	42 172	10 519
Valuuttakurssierot rahavaroista		-270	40
Rahavarat tilikauden lopussa	4.4	27 470	42 172

Edellä esitettyä rahavirtalaskelmaa tulee lukea yhdessä sitä koskevien liitetietojen kanssa.

1 Tietoja konsernitilinpäätöksestä

1.1 Yleiset tiedot

Tämä on Robit Oyj:n ("yhtiö") ja sen tytäryritysten (yhdessä "Robit" tai "konserni") konsernitilinpäätös. Robit on suomalainen konserni, joka myy ja huoltaa porauksessa käytettäviä kulutusosia kansainvälisille asiakkaille tunneliporauksen, maalämpöön perustuvan lämmityksen ja jäähdytyksen, rakentamisen ja kaivosteollisuuden tarpeisiin. Robitilla on 16 toimipistettä ja aktiivinen myyntiverkosto 115 maassa. Robitilla on tuotantoyksiköt Suomessa, Etelä-Koreassa, Australiassa, Yhdysvalloissa ja kaksi Isossa-Britanniassa.

Yhtiön osake on noteerattu Nasdaq Helsinki Oy:n päälistalla, ja osakkeen kaupankäyntitunnus on ROBIT.

Robit-konsernin emoyritys Robit Oyj on suomalainen osakeyhtiö. Robit Oyj:n rekisteröity osoite on Vikkiniityntie 9, 33880 Lempäälä. Jäljennöksiä konsernitilinpäätöksestä on saatavissa Robit Oyj:n pääkonttorista ja Robitin kotisivuilta osoitteessa www.robgroup.com.

Robit Oyj:n hallitus on hyväksynyt konsernitilinpäätöksen julkistettavaksi 20.2.2019. Suomen osakeyhtiölain mukaan osakkeenomistajat voivat konsernitilinpäätöksen julkistamisen jälkeen pidettävässä yhtiökokouksessa hyväksyä tilinpäätöksen tai jättää sen hyväksymättä. Yhtiökokouksella on myös oikeus tehdä muutoksia konsernitilinpäätökseen.

1.2 Laatimisperusta

Robitin konsernitilinpäätös on laadittu Euroopan unionissa sovellettaviksi hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti, ja sitä laadittaessa on noudatettu 31.12.2018 sovellettavia IAS-standardeja (International Accounting Standards) ja IFRS-standardeja (International Financial Reporting Standards) sekä SIC- ja IFRIC-tulkintoja. Konsernitilinpäätöksen liitetiedot täyttävät myös Suomen kirjanpito- ja yhtiölainsäädännön IFRS-standardeja täydentävät vaatimukset.

Robitin konsernitilinpäätös on laadittu perustuen alkuperäisiin hankintamenoihin lukuun ottamatta johdannaisinstrumentteja, jotka arvostetaan käypään arvoon tulosvaikutteisesti. Tilinpäätös esitetään tuhansina euroina. Konsolidoidut luvut on esitetty tuhansina euroina. Tilinpäätöksessä esitetyt luvut on pyöristetty, ja sen vuoksi yksittäisten lukujen yhteenlaskettu määrä voi poiketa esitetystä kokonaisluvusta.

Konsernin tytäryritysten tilinpäätöksiin sisältyvät erät on arvostettu kunkin tytäryrityksen ensisijaisen taloudellisen toimintaympäristön valuutassa ("toimintavaluutta"). Yhtiön toimintavaluutta on euro, joka on myös Robitin konsernitilinpäätöksen esittämistävaluutta. Konsernin emoyhtiö on Robit Oyj ja emoyhtiön tilinpäätös on laadittu Suomen kirjanpitolain ja -asetusten mukaisesti.

1.3 Johdon harkinta ja epävarmuuden lähteet

Tilinpäätöstä laadittaessa on käytettävä arvioita ja oletuksia, jotka saattavat vaikuttaa tilinpäätöspäivänä taseeseen merkittävien varojen ja velkojen määriin. Lisäksi niillä on vaikutusta esitettävien tilikausien liikevaihtoon ja kuluihin. Toteutuvat tulokset saattavat poiketa aiemmin tehdyistä arvioista.

Johdon oletuksia ja arvioita käsitellään seuraavissa liitetiedoissa:

Keskeiset harkintaan perustuvat ratkaisut ja arviot	Liitetieto
Liikearvon arvonalentumistestaus	3.2.
Hankittujen varojen käyvät arvot (asiakassuhteet ja brändi)	3.1
Muut aineettomat hyödykkeet (aktivoidut kehittämismenot)	3.3.
Vaihto-omaisuuden arvostus	5.2.
Laskennalliset verosaamiset ja -velat	6.2.
Erääntyneet saamiset	4.6.

Kuinka Robitin tilinpäätöstä on luettava?

Robit on tilinpäätöksessään keskittynyt informaatioon, jonka se katsoo olevan relevanttia sen sidosryhmille ja muille tilinpäätöksen käyttäjille. Konsernitilinpäätöksen liitetiedot on jaettu kuuteen osaan, joissa kukin osio sisältää siihen liittyvät merkittävät tilinpäätöksen laatimisperiaatteet. Nämä osa-alueet ovat Tietoja konsernitilinpäätöksestä, Robitin tuloksellisuus, yrityshankinnat ja aineettomat hyödykkeet, pääomarakenne ja rahoitus, liiketoiminnassa käytettävät varat ja velat sekä muut liitetiedot. Tämän esittämistavan tarkoituksena on antaa lukijalle selkeä käsitys konsernin taloudellisesta asemasta ja tuloksesta sekä valituista tilinpäätöksen laatimisperiaateista.

2 Robitin tuloksellisuus

2.1 Liikevaihto ja segmentti-tiedot

Tilinpäätöksen laatimisperiaate

Tuotteiden myynti

Robit solmii asiakkaiden kanssa tuotteidensa, kuten porakruunujen ja putkitusterien, toimittamista koskevia sopimuksia. Robitin tuotteet ovat yleensä standardoituja, ja niihin tarvitaan vain vähän asiakkaiden tekemiä määrittelyjä. Robit vastaa tuotteiden hankkimisesta tai valmistamisesta ja joissakin tapauksissa niiden toimittamisesta asiakkaalle. Suoritevelvollisuus päättyy, kun tavarat on toimitettu asiakkaalle. Mikäli suoritevelvollisuus päättyy toimitusehtoon perustuen vasta, kun asiakas on vastaanottanut tavarat, myyntituotot kirjataan vastaanottohetkellä. Liikevaihdon kirjaamisajankohta määritetään myyntisopimukseen liittyviin ehtoihin, kuten toimitusehtoon ja asiakkaan hyväksymismenetelyyn perustuen.

Asiakkaiden kanssa on tehty myös yksittäisiä ostotilauksia pitkäaikaisempia toimitussopimuksia esimerkiksi kaivosten tai projektien kulutusosien toimittamiseksi. Näihin pidempiaikaisiin sopimuksiin liittyvät suoritevelvoitteet tuloutetaan toimitusehtoon perustuen toimitushetkellä, eikä niitä tulouteta osittain esimerkiksi projektien valmiusasteen perusteella ajan kuluessa, koska Robitin tuotteet ovat luonteeltaan kulutusosia. Toimitussopimukseen ei pääosin liity palautus- tai takaisinmaksuvelvoitteita. Robit vastaa siitä, että tuotteet ovat toimitushetkellä teknisiltä ominaisuuksiltaan asiakkaan tilauksen ja Robitin omien laatustandardien mukaisia. Mikäli tuotteessa tunnustetaan Robitista johtuva tekninen tai laadullinen ongelma, Robit on velvollinen toimittamaan asiakkaalle korvaavat tuotteet. Näitä velvoitteita arvioidaan sopimuskohtaisesti, ja niistä kirjataan erillinen takuuvaraus (esitetty kohdassa 5.5). Koska tuotteet ovat luonteeltaan kulutusosia, tuotteisiin ei sisälly pitkäaikaisia takuuvetoitteita, joista voisi koitua maksettavaa tulevilla tilikausilla.

Joihinkin asiakassopimukseen voi sisältyä muuttuva alennuskomponentti, jonka perusteella asiakkaalle voidaan maksaa määräalennusta, mikäli alkuperäisen toimitussopimuksen määrät ylittyvät. Näissä tapauksissa määräalennuksen toteutuminen arvioidaan sopimuskohtaisesti ja vähennetään myyntituotoista todennäköisimpään arvioon perustuen. Tällaisten sopimusten merkitys Robitin myyntituottojen kirjaamiseen on kuitenkin tällä hetkellä erittäin vähäinen. Myyntituottojen tuloutuksessa ei näistä syistä käytetä merkittäviä harkintaan perustuvia ratkaisuja.

Maksuehdot ja –ajat vaihtelevat asiakkaittain. Sovellettuun maksuehtoon ja asiakkaalle myönnetyn maksuajan pituuteen vaikuttavat muun muassa asiakkaan ja tuotantolaitoksen maantieteellinen sijainti ja etäisyys toisistaan. Lisäksi asiakkaan maksuehtoon vaikuttaa asiakaskohtainen luottoriski, jota arvioidaan asiakkaan maantieteellisen sijainnin, asiakkaan taloudellisen tilanteen ja asiakkaan aiemman maksukäyttäytymisen perusteella. Tyypillisesti asiakkaiden kanssa käytetään luotollisia maksuehtoja, joissa suoritevelvollisuus päättyy ennen maksun saamista asiakkaalta. Kassa-alennuksia ei pääosin käytetä, mutta jos niitä käytetään, annetut kassa-alennukset vähennetään liikevaihdosta. Joidenkin asiakkaiden kanssa toimitaan ennakkomaksuperiaatteella, ja asiakkailta saadut ennakkomaksut kirjataan taseeseen (ilmoitettu luvussa 5.6). Myyntitransaktioihin ei pääosin sisälly merkittäviä luotollisia komponentteja.

Tuotteiden myynti, johon liittyy myynnin jälkeinen tuki

Robit solmii asiakkaiden kanssa palvelusopimuksia, joihin kuuluu tuotteiden toimittamisen lisäksi palveluja kuten teknistä tukea tai koulutusta. Nämä palvelut tuovat asiakkaalle lisäarvoa eivätkä ne ole osa asiakkaalla tapahtuvaa tuotteiden integrointia. Tällöin sopimukseen sisältyy tyypillisesti useampia suoritevelvoitteita, palvelua ja myydyt tuotteet.

Myyntihinnat kohdistetaan eri suoritevelvoitteille niiden erillismyyntihintoihin suhteutettuna. Mahdolliset alennukset kohdistetaan suhteellisesti kaikille suoritevelvoitteille. Tuotteiden myyntituotot kirjataan tietynä ajankohtana (ks. edellä) kun taas palvelujen myyntituotot kirjataan ajan kuluessa sitä mukaa kun asiakas samanaikaisesti vastaanottaa ja kuluttaa Robitin tuottaman palvelun. Palveluihin liittyvän suoritevelvoitteen täyttymisaste suhteessa myyntiin määritetään tuotokseen perustuvaa menetelmää käyttäen, jolloin täyttymisaste määritetään tarkasteluhetken mennessä tuotetun palvelun perusteella.

Liikevaihto liiketoimintayksiköittäin

Seuraavassa taulukossa esitetään ulkopuolisilta asiakkailta saadut myyntituotot liiketoimintayksiköittäin

Tuhatta euroa	1.1.2018-31.12.2018	1.1.2017-31.12.2017
Top Hammer	36 598	38 183
Down the Hole	46 074	49 979
Digital services	10	61
Yhteensä	82 683	88 222

Liikevaihto markkina-alueittain

Seuraavassa taulukossa esitetään ulkopuolisilta asiakkailta saadut myyntituotot.

Tuhatta euroa	1.1.-31.12.2018	1.1.-31.12.2017
Eurooppa, Lähi-itä ja Afrikka	31 919	32 299
Pohjois- ja Etelä-Amerikka	12 941	15 328
Aasia	11 593	11 344
Australasia	19 884	24 737
Venäjä ja IVY-maat	6 346	4 515
Yhteensä	82 683	88 222

Robitin asiakkaista yksikään ei kerryttänyt yli kymmentä prosenttia konsernin liikevaihdosta tilikaudella 2018.

Segmenttitiedot

Robitin ylin päätöksentekijä on yhtiön hallitus, joka päättää strategiasta, avainhenkilöiden valinnasta, merkittävimmistä kehitysprojekteista, yrityshankinnoista, investoinneista, organisaatorakenteesta sekä rahoituksesta. Robitin toiminnan kulmakiviä ovat osaava, asiakas-tarpeet ja -vaatimukset tunnistava globaali myyntiorganisaatio ja korkealaatuinen sekä paikallisiin alihankkijoihin että globaaliin hankintatoimintaan perustuva tuotanto. Robit on strategiansa mukaan ensisijaisesti myyntiyhtiö globaaleilla markkinoilla.

Robitin myyntiorganisaatio on jaettu maantieteellisiin vastuualueisiin eli regiooniin (EMEA, Americas, Asia- Australasia, ja East). Liiketoiminnan resurssina on käytettävissä kuusi valmistavaa yksikköä, joista Suomessa, Etelä-Koreassa, Australiassa ja USA:ssa kussakin yksi sekä Englannissa on kaksi. Nämä tehtaat palvelevat koko myyntiorganisaatiota.

Resurssien tehokkuuden koordinoimiseksi liiketoiminta on jaettu kolmeen strategiseen liiketoimintayksikköön (Strategic Business Unit -SBU): Top Hammer, Down the Hole ja Digitaaliset palvelut. SBU:t on muodostettu, koska niissä käytettävät porausteknologiat ovat erilaiset, mutta niillä on merkittäviä synergioita sekä myynnin organisoimisessa, että valmistus- ja hankintaprosesseissa. Konsernin rakenteen ja toiminnan luonteen vuoksi yrityksen liiketoiminta esitetään yhtenä segmenttinä, joka sisältää myös konsernipalvelut ja muut erät. Hallitus seuraa säännöllisesti koko konsernin liikevaihtoa ja kannattavuutta. Lisäksi hallitus seuraa myyntiregioonien sekä strategisten liiketoimintayksiköiden liikevaihdon kehitystä.

2.2 Tuotannon materiaalit ja palvelut

Tilikaudella 2018 kuluiksi kirjatut tuotantoon liittyvät materiaalit ja palvelut olivat 50 248 tuhatta euroa (50 265 tuhatta euroa tilikaudella 2017). Materiaalit ja palvelut koostuvat raaka-ainehankinnoista kuten teräksestä, kuparista, volframkarbidista, välitystuotteista ja vaihto-omaisuuteen liittyvistä alihankintana ostetuista palveluista sekä varastojen muutoksista. Esitystapaa on muutettu vuodesta 2017 ja siksi vertailulukua on muutettu.

2.3 Työsuhde-etuudet

Tilinpäätöksen laatimisperiaate

Lyhytaikaiset etuudet

Lyhytaikaisia työsuhde-etuuksia ovat palkat mukaan lukien luontoisedut ja 12 kuukauden kuluessa maksettavat vuosilomapalkat. Lyhytaikaiset työsuhde-etuudet kirjataan tilinpäätöspäivään mennessä suoritetun työn osalta muihin velkoihin ja arvostetaan määrään, joka odotetaan maksettavan, kun velat suoritetaan.

Työsuhteen päättymisen jälkeiset etuudet

Robitin eläkejärjestelyt ovat maksupohjaisia. Maksupohjainen järjestely on eläkejärjestely, jonka mukaan konserni suorittaa kiinteitä maksuja erilliselle yksikölle eikä sillä ole oikeudellista eikä tosiasiallista velvollisuutta suorittaa lisämaksuja, jos kyseisellä yksiköllä ei ole riittävästi varoja kaikkien nykyisellä ja aiemmilla tilikausilla suoritettuun työhön liittyvien etuuksien maksamiseen kaikille työntekijöille. Maksupohjaisiin järjestelyihin suoritettavat maksut kirjataan suoraan laajan tuloslaskelmaan kaudella, johon maksut liittyvät.

Muut pitkäaikaiset etuudet

Muita pitkäaikaisia työsuhde-etuuksia ovat pitkään palvelusaikaan liittyvät vapaat tai sapattivapaat, merkkipäivä-etuudet tai muut pitkään palvelusaikaan liittyvät etuudet ja pitkäaikaiset työkyvyttömyysetuudet. Robitilla on muita pitkäaikaisia työsuhde-etuuksia Australiassa (pitkään palvelusaikaan liittyvä vapaa) ja Koreassa (eroraha).

Robitin avainhenkilöt ovat oikeutettuja osallistumaan pitkän aikavälin sitouttamisohjelmaan, jonka perustana on sijoitus Robit Oyj:n osakkeisiin. Tähän liittyvä kustannus jaksotetaan siihen ajankohtaan kuin henkilöllä on mahdollisuus hyödyntää oikeuttaan.

Työsuhteen päättämiseen liittyvät etuudet

Työsuhteen päättämiseen liittyvät etuudet tulevat maksettaviksi, kun konserni päättää henkilön työsuhteen ennen tavanomaista eläkeikää tai kun työntekijä suostuu vapaaehtoiseen irtisanoutumiseen näitä etuuksia vastaan.

Tuhatta euroa	1.1.2018-31.12.2018	1.1.2017-31.12.2017
Palkat	-15 994	-15 514
Sosiaalikulut	-1 465	-1 577
Eläkekulut - maksupohjaiset järjestelyt	-607	-696
Osakeperusteiset maksut	-151	0
Muut pitkäaikaiset etuudet	-432	-227
Muut henkilöstökulut	-518	-929
Yhteensä	-19 168	-18 943

Robitin henkilöstön määrä pieneni vertailukauden loppuun verrattuna 43 henkilöllä ja oli katsauskauden päättyessä 286 (329). Tilikaudella 2018 Robitin keskimääräinen henkilömäärä oli 308, ja tilikaudella 2017 se oli 296. Robitilla on sekä maksupohjaisia että etuusperusteisia työsuhde-etuuksiin liittyviä järjestelyjä. Kaikki eläkejärjestelyt ovat maksupohjaisia järjestelyjä. Australiassa työntekijät ovat oikeutettuja pitkään palvelusaikaan perustuvaan palkalliseen vapaaseen oltuaan 10 vuotta saman yrityksen palveluksessa. Tämä järjestely määritellään muuksi pitkäaikaiseksi työsuhde-etuudeksi ja näin ollen etuusperusteiseksi järjestelyksi. Pitkään palvelusaikaan perustuvaan vapaaseen liittyvät kulut olivat 77 tuhatta euroa tilikaudella 2018 (2017: 292 tuhatta euroa). Pitkään palvelusaikaan perustuviin etuuksiin liittyvä velka 31.12.2018 oli 301 tuhatta euroa (2017: 346 tuhatta euroa).

Koreassa Robitilla on erorahajärjestely, jonka mukaan työntekijät ansaitsevat etuutta palvelusaikansa perusteella ja koko etuus maksetaan työsuhteen päättyessä. Tämä järjestely täyttää muun pitkäaikaisen työsuhde-etuuden ja näin ollen etuusperusteisen järjestelyn kriteerit. Erorahaan liittyvät kulut tilikaudella 2018 olivat 333 tuhatta euroa (189 tuhatta euroa tilikaudella 2017). Erorahaan liittyvä työsuhde-etuusvelvoite oli 821 tuhatta euroa 31.12.2018 (31.12.2017: 644 tuhatta euroa).

Pitkän aikavälin sitouttaminen: osakepohjainen palkitsemishjelma

Robitin hallitus päätti huhtikuussa 2017 konsernin johtoa ja avainhenkilöitä koskevasta osakepohjaisesta kannustinjärjestelmästä. Osakeohjelma on kolmevuotinen ja käsittää vuodet 2017–2019. Osakeohjelmassa on kolme osatekijää: avainhenkilön oma sijoitus yhtiöön, yhtiön lisäosakekannustin sekä suoriteperusteinen lisäosakeohjelma. Tavoitteena on yhdistää osakkeenomistajien, ohjelmaan osallistuvien henkilöiden sekä yhtiön pitkän tähtäimen tavoitteet eli yhtiöarvon kasvattaminen sekä sitouttaa henkilöt yhtiöön ja samalla tarjota ohjelmaan osallistuville henkilöille kilpailukykyinen palkitsemistapa perustuen yhtiön tuloksen kasvuun ja osakkeiden arvonnousuun. Ohjelmaan osallistuva henkilö sai lisäosakekannustimen perusteella syyskuussa 2018 sijoituksestaan vastaavan määrän osakkeita kuin oli ohjelmaan sijoittanut sekä saa kolmen vuoden ansaintajakson jälkeen maksimissaan viisinkertaisen määrän osakkeita, mikäli yhtiön liikevaihdon kasvuun ja osakekohtaiseen tuloksen kehityksen tavoitteet täyttyvät. Vuoden 2017 ohjelmaan osallistui 18.672 perusosaketta, joille maksettiin palkkiona 18 672 osaketta ja 67 tuhatta euroa rahapalkkiona syyskuussa 2018. Kannustinjärjestelmään kuuluu 13 henkilöä.

Robitin hallitus päätti kesäkuussa 2018 uudesta konsernin johtoa ja avainhenkilöitä koskevasta osakepohjaisesta kannustinjärjestelmästä. Osakeohjelmassa on kolme osatekijää: avainhenkilön oma sijoitus yhtiöön, yhtiön lisäosakekannustin sekä suoriteperusteinen lisäosakeohjelma. Ohjelmaan osallistuva henkilö saa lisäosakekannustimen perusteella kolmen vuoden päästä sijoituksestaan osakkeita määrän, joka vastaa henkilön sijoitusta henkilökohtaisen veron osuutensa määrällä vähennettynä kuin on ohjelmaan sijoittanut. Lisäksi kolmen vuoden ansaintajakson jälkeen henkilö voi saada osakkeita määrän, joka on sidottu yhtiön liikevaihdon kasvuun ja osakekohtaisen tuloksen kehitykseen. Lisäosakeohjelmassa on kaksi sitouttamisjaksoa, jotka alkavat 1.9.2018 ja 1.9.2019. Avainhenkilö saa palkkiona osakkeita osakeomistusedellytyksen alaisia osakkeita vastaan noin kolmen vuoden sitouttamisjakson jälkeen. Osakkeiden saaminen on riippuvainen työ- tai toimisuhteen jatkumisesta palkkion maksuhetkellä. 1.9.2018 alkavan sitouttamisjakson perusteella maksettavat palkkiot vastaavat yhteensä enintään 24 000 Robit Oyj:n osakkeen arvoa sisältäen myös rahana maksettavan osuuden.

Suoriteperusteinen lisäosakeohjelma kattaa kalenterivuodet 2018-2020 ja 2019-2021. Ansaintajakson 2018-2020 mahdollinen palkkio perustuu Robit-konsernin vuosien 2018-2020 kumulatiiviseen osakekohtaiseen tulokseen (EPS) ja kumulatiiviseen liikevaihtoon. Ansaintajakson 2018-2020 perusteella maksettavat palkkiot vastaavat yhteensä enintään 100 000 Robit Oyj:n osakkeen arvoa sisältäen myös rahana maksettavan osuuden.

Kannustinjärjestelmään kuuluu 11 henkilöä.

2.4 Liiketoiminnan muut tuotot ja kulut

Tilinpäätöksen laatimisperiaate

Menoihin liittyvät julkiset avustukset jaksotetaan ja kirjataan tulosvaikutteisesti samoille tilikausille kuin menot, joita ne on tarkoitettu kattamaan.

Vuokrasopimukset

Vuokrasopimus on sopimus, jolla vuokralle antaja myöntää vuokralle ottajalle oikeuden käyttää omaisuuserää sovitun ajan maksua tai maksusarjaa vastaan. Vuokrasopimukset, joilla kaikki merkittävät omistukselle ominaiset riskit ja edut siirtyvät vuokralle ottajalle, luokitellaan rahoitusleasingisopimuksiksi. Kaikki muut vuokrasopimukset luokitellaan operatiivisiksi.

Robit vuokralle ottajana

Operatiivisten vuokrasopimusten perusteella suoritettavat maksut (vähennettynä vuokralle antajalta saaduilla kannustimilla) merkitään tuloslaskelmaan tasaerinä vuokra-ajan kuluessa.

Robit vuokralle antajana

Robit on antanut joitakin tiloja vuokralle operatiivisilla vuokrasopimuksilla. Vuokratuotot merkitään laajaan tuloslaskelmaan tasaerinä vuokra-ajan kuluessa.

Liiketoiminnan muut tuotot

Tuhatta euroa	1.1.2018-31.12.2018	1.1.2017-31.12.2017
Operatiiviset kurssivoitot	969	655
Muut liiketoiminnan tulot	219	827
Yhteensä	1 187	1 481

Liiketoiminnan muut kulut

Tuhatta euroa	1.1.-31.12.2018	1.1.-31.12.2017
Hallinnon kulut	-8 833	-9 258
Vuokratkulut	-2 325	-1 975
Toimitilakulut	-1 507	-1 262
Yrityshankintoihin liittyvät transaktiomenot	0	-383
Valmistus omaan käyttöön	172	43
Operatiiviset kurssitappiot	-1 267	-1 612
Muut liiketoiminnan kulut	-5 475	-4 422
Yhteensä	-19 236	-18 869

Esitystapaa on muutettu vuodesta 2017 ja siksi vertailulukuja on muutettu.

Tilintarkastajan palkkiot

Tuhatta euroa	1.1.–31.12.2018	1.1.–31.12.2017
Tilintarkastus	-224	-281
Veroneuvonta	0	-7
Muut palvelut	-3	-90
Yhteensä	-227	-327

Tilintarkastajan palkkioista Ernst & Young -yhtiön osuus on tilintarkastuksesta 172 tuhatta euroa.

2.5 Poistot

Tilinpäätöksen laatimisperiaate

Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet ja muut aineettomat hyödykkeet merkitään taseeseen hankintamenoon vähennettynä kertyneillä poistoilla ja mahdollisilla arvonalentumisilla. Poistot kirjataan tasapoistoina jaksottamalla hankintameno hyödykkeiden arvioidulle taloudelliselle vaikutusajalle. Omaisuuserien taloudellisia vaikutusaikoja tarkastellaan jokaisena tilinpäätöspäivänä ja muutetaan tarvittaessa.

Poistoajat esitetään liitetiedoissa 3.3 ja 5.1.

Tuhatta euroa	1.1.2018-31.12.2018	1.1.2017-31.12.2017
Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden poistot omaisuusryhmittäin		
Rakennukset ja rakennelmat	-319	-137
Koneet ja kalusto	-3 550	-3 398
Muut aineelliset hyödykkeet	-186	-137
Yhteensä	-4 055	-3 672

Tuhatta euroa	1.1.–31.12.2018	1.1.–31.12.2017
Aineettomien käyttöomaisuushyödykkeiden poistot omaisuusryhmittäin		
Asiakassuhteet	-853	-906
Aineettomat oikeudet	-96	-119
Muut aineettomat hyödykkeet	-725	-570
Yhteensä	-1 675	-1 595

Asiakassuhteet ja brändit merkittiin taseeseen liiketoimintojen hankintojen yhteydessä. Ks. liitetieto 3.

3 Yrityshankinnat ja aineettomat oikeudet

3.1 Yrityskaupat

Tilinpäätöksen laatimisperiaate

Robit soveltaa liiketoimintojen hankintojen kirjanpitokäsittelyssä hankintamenetelmää. Yksilöitävissä olevat liiketoimintojen hankinnassa hankitut varat ja vastattaviksi otetut velat arvostetaan alun perin hankinta-ajankohdan käypiin arvoihin. Luovutetun vastikkeen käypä arvo sisältää myyjälle maksetut rahavarat sekä arvioidut maksut, jotka Robit saattaa olla velvollinen maksamaan tulevaisuudessa liiketoiminnan tuloksellisuuden perusteella. Jälkimmäinen erä katsotaan ehdolliseksi vastikkeeksi, ja se voidaan luokitella joko omaksi pääomaksi tai rahoitusvelaksi. Jos rahavaroina maksettavan vastikkeen suorittamista lykätään, tulevaisuudessa suoritettavat määrät diskontataan nykyarvoonsa. Liikearvona kirjataan alun perin määrä, jolla luovutettu kokonaisvastike ylittää yksilöitävissä olevien hankittujen varojen ja vastattaviksi otettujen velkojen nettomäärän.

Keskeiset harkintaan perustuvat ratkaisut ja arviot – hankittujen nettovarojen käypä arvo

Liiketoimintojen yhdistämisessä hankittavat nettovarot arvostetaan käypään arvoon. Hankittujen nettovarojen käyvän arvon määrittäminen perustuu vastaavanlaisten omaisuuserien markkina-arvoon (aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet) tai arvioituihin vastaisiin rahavirtoihin (aineettomat hyödykkeet). Senhetkiseen jälleenhankinta-arvoon, odotettavissa oleviin rahavirtoihin tai arvioituun myyntihintaan perustuva arvostus edellyttää johdolta harkintaa ja oletuksia. Johto uskoo, että käytetyt arviot ja oletukset ovat riittävän luotettavia käypien arvojen määrittämistä varten.

Yrityshankinnat vuonna 2018

Katsauskaudella Robit ei tehty yritysostoja, mutta lunasti 49 prosentin osakeomistuksen Halco Brighthouse Ltd:stä omistaen sen nyt 100 prosenttisesti. Yhtiö on jo tilinpäätöksessä 2017 yhdistetty 100% omistusosuuden mukaan konsernitilinpäätökseen.

Katsauskauden aikana yhtiö perusti uuden tytäryhtiön Hong Kongiin (Robit Asia Ltd).

Yrityshankinnat vuonna 2017

Helmikuussa 2017 Robit hankki Halcon Englannin yhtiöiden osakeomistuksesta 51 prosenttia Halco Brighthouse Ltd ja 100 prosenttia Halco Drilling Tools Ltd. Lisäksi USA:han perustettiin uusi tytäryhtiö Robit LLC, joka osti Halcon USA:n käyttö- ja vaihto-omaisuuserät. Tämän lisäksi yhtiö perusti uuden tytäryhtiön Kazakstaniin (TOO Robit)

3.2 Liikearvo ja arvonalentumistestaus

Tilinpäätöksen laatimisperiaate

Liikearvo syntyy liiketoimintojen hankinnasta. Liikearvo vastaa määrää, jolla hankintameno ylittää konsernin osuuden hankinnan kohteen varojen ja velkojen nettomääräisestä käyvästä arvosta. Liikearvo testataan vuosittain arvonalentumisen varalta ja merkitään taseeseen hankintamenoon vähennettynä kertyneillä arvonalentumisilla. Liikearvo kohdistetaan arvonalentumistestausta varten rahavirtaa tuottaville yksiköille tai yksikköjen ryhmille, joiden odotetaan hyötyvän liikearvon aiheuttaneesta liiketoimintojen hankinnasta.

Kerrytettävissä olevan rahamäärän arvioimiseen käytetään käyttöarvolaskelmia. Arvioidut vastaiset nettorahavirrat diskontataan kerrytettävissä olevaa rahamäärää arvioitaessa nykyarvoonsa perustuen ennen veroja määritettyyn pääomakustannuksen painotettuun keskiarvoon. Pääomakustannuksen painotettu keskiarvo kuvastaa markkinoiden senhetkistä näkemystä rahan aika-arvosta ja testattaviin yksikköihin liittyvistä riskeistä.

Tuloslaskelmaan merkitään arvonalentumistappio, kun rahavirtaa tuottavan yksikön kirjanpitoarvo ylittää siitä kerrytettävissä olevan rahamäärän. Arvonalentumistappio kohdistetaan ensiksi liikearvoon ja sen jälkeen suhteellisesti muihin omaisuuseriin. Tuloslaskelmaan merkittyä liikearvon arvonalentumistappioita ei peruuteta.

Keskeiset harkintaan perustuvat ratkaisut ja arviot – liikearvon arvonalentumistestaus

Johto tekee merkittäviä arvioita ja harkintaan perustuvia ratkaisuja määrittäessään tasoa, jolla liikearvo testataan, sekä siitä, onko viitteitä arvon alentumisesta.

Robitin taseeseen sisältyvä liikearvo syntyi pääosin kesä- ja heinäkuussa 2016, kun Robit hankki Robit Australian ja Robit GB:n sekä helmikuussa 2017 Halcon. Johdon näkemyksen mukaan Robit Australian ja Robit GB:n hankintaan liittyvä liikearvo testataan Down the Hole –liiketoimintayksikön tasolla, joka on rahavirtaan tuottava yksikkö sekä Halco-tasolla, jota johdetaan omana liiketoimintanaan ja kassavirtaa tuottavana yksikkönä. Rahavirtaennusteet perustuvat johdon parhaaseen arvioon tulevasta myynnistä, kustannuskehityksestä, yleisistä markkinaolosuhteista ja sovellettavista tulo-verokannoista. Ennuste kattaa kolmen vuoden ajanjakson. Tämän ajanjakson jälkeiset rahavirrat perustuvat jäljempänä esitettyihin arviotuihin kasvuvauhteihin.

Johto testaa ennusteissa käytettyjen merkittävien arvioiden muutoksia herkkyyksanalyysien avulla jäljempänä kuvatulla tavalla.

Alla oleva taulukko esittää liikearvon muutokset:

	2018	2017
Kirjanpitoarvo 1.1.	25 116	25 469
Tytäryhtiöiden hankinnat	0	754
Alaskirjaus	-18 900	0
Valuuttakurssierot	-1 057	-1 107
Kirjanpitoarvo 31.12.	5 159	25 116

Taulukossa esitetään yhteenveto liikearvon kohdistamisesta liiketoimintayksiköille.

Tuhatta euroa	2018	2017
Down the hole	4 354	24 275
Halco	717	753
Top Hammer	88	88
Yhteensä	5 159	25 116

Top Hammer ja Halco –rahavirtaa tuottaviin yksiköihin kohdistuva liikearvo on testattu arvonalentumisen varalta. Top Hammer ja Halco –rahavirtaa tuottavien yksikön kerrytettävissä oleva rahamäärä on korkeampi kuin niiden varojen kirjanpitoarvo, mutta molempien liikearvoerien liikkumavara on pieni.

Liikearvon määrittämisen oletusarvot	Top Hammer	Halco
Liikevaihdon keskimääräinen vuotuinen kasvu kolmen vuoden ennustejakson aikana	13,8 %	15,6 %
Keskimääräinen käyttökate (EBITDA) kolmen vuoden ennustejakson aikana	9,9 %	8,7 %
Keskimääräinen käyttökate (EBITDA) kolmen vuoden ennustejakson jälkeen	13,2 %	13,4 %
Pitkän aikavälin kasvuvauhti kolmen vuoden ennustejakson jälkeen	1,5 %	1,5 %
Ennen veroja määritetty diskonttauskorko	13,4 %	13,1 %

Yhtiön on testannut Down the Hole -kassavirtaa tuottavan yksikön arvon lokakuussa 2018, koska aiemmin arvonmäärityksen kasvuun ja kannattavuuteen liittyvien oletukset eivät olleet toteutuneet suunnitellusti. Testauksen perusteella liiketoiminnasta tehtiin 18,9 miljoonan euron arvonalentumiskirjaus. Tästä 18,0 miljoonaa euroa kohdistui Robit Australia Pty Ltd:n arvoon ja 0,9 miljoonaa euroa Robit GB Ltd:n liikearvoon. Tilinpäätöksessä 31.12.2018 kirjaus on 19,3 miljoonaa euroa ja ero johtuu kurssierosta tarkasteluhetkien välillä.

IFRS-säännösten mukaisesti yhtiön on testannut uudelleen DTH kyseisen liikearvon 31.12.2018. Alla esitettyjen oletusten perusteella Down the Hole rahavirtaa tuottavan yksikön kerrytettävissä olevan rahamäärän arvioidaan ylittävän testattujen nettovarojen kirjanpitoarvon 4.849 tuhannella eurolla, mikä vastaa 19 % testattujen varojen kirjanpitoarvosta.

Johto on määrittänyt arvot Down the Hole rahavirtaa tuottavan yksikön arvonalentumistestauksessa käytettävälle keskeisille oletuksille seuraavasti:

Oletus	Käytetty lähestymistapa arvoja määritettäessä
Liikevaihdon kasvu	Liikevaihdon kumulatiivisen kasvuvauhdin kolmen vuoden ennustejakson aikana odotetaan olevan 4,8 %. Liikevaihdon odotetaan kasvavan, koska liiketoimintojen hankinnoista jakeluverkoston koulutus- ja kehittämistoimenpiteet on saatu vietyä loppuun sekä markkinoiden vakaan kehityksen ansiosta.
EBITDA	Käyttökateen (EBITDA) odotetaan olevan keskimäärin 8,4% kolmen vuoden ennustejaksolla. Pitkän aikavälin EBITDA:n odotetaan olevan 10,3 % liikevaihdosta. Tämä perustuu tehtyihin toimepiteisiin ja johdon odotuksiin tulevasta kehityksestä.
Pitkän aikavälin kasvuvauhti	Kolmen vuoden ennustejakson jälkeisen pitkän aikavälin kasvuvauhdin odotetaan olevan 1,5 % vuodessa. Tämä vastaa odotettavissa olevaa pitkän aikavälin inflaatioastetta.
Ennen veroja määritetty diskonttokorko	Arvonalentumistestauksessa käytetty ennen veroja määritetty diskonttokorko on 12,5 %. Se kuvastaa Down the Hole -liiketoimintaan ja sen toimintamaihin liittyviä erityisriskejä.

Down the Hole rahavirtaa tuottavan yksikön kerrytettävissä oleva rahamäärä olisi yhtä suuri kuin sen kirjanpitoarvo, jos keskeisissä oletuksissa tapahtuisi seuraavat muutokset (muiden oletusten pysyessä muuttumattomina):

	2018	
	Muutos mistä	mihin
Liikevaihdon keskimääräinen vuotuinen kasvu kolmen vuoden ennustejakson aikana	4,8 %	0,7 %
Keskimääräinen käyttökate (EBITDA) kolmen vuoden ennustejakson aikana	8,4 %	4,9 %
Keskimääräinen käyttökate (EBITDA) kolmen vuoden ennustejakson jälkeen	10,3 %	9,1 %
Pitkän aikavälin kasvuvauhti kolmen vuoden ennustejakson jälkeen	1,5 %	0,3 %
Ennen veroja määritetty diskonttauskorko	12,5 %	14,6 %

3.3 Muut aineettomat hyödykkeet

Tilinpäätöksen laatimisperiaate

Aineettomat hyödykkeet kirjataan taseeseen, kun hyödyke on Robitin määräysvallassa, siitä odotetaan koituvan Robitille taloudellista hyötyä tulevaisuudessa ja hyödykkeen hankintameno on luotettavasti määritettävissä. Aineeton hyödyke kirjataan alun perin hankintameno, joka sisältää ostohinnan ja mahdolliset hyödykkeestä välittömästi aiheutuvat menot. Aineettomat hyödykkeet esitetään taseessa hankintamenoon vähennettynä kertyneillä poistoilla ja arvonalentumisilla. Aineettomista hyödykkeistä tehdään tasapoistot omaisuuserän taloudellisen vaikutusajan kuluessa. Poistoai-kojen ja -menetelmien asianmukaisuus arvioidaan jokaisena tilinpäätöspäivänä. Robitin aineettomien hyödykkeiden taloudelliset vaikutusajat ovat seuraavat:

	Vuotta
Asiakassuhteet	7-10
Brändi	15
Aineettomat oikeudet	5
Muut aineettomat hyödykkeet	5

Kehittämismenot

Kehittämismenot aktivoidaan, kun tietyt taloudelliseen ja tekniseen toteuttamiskelpoisuuteen liittyvät kriteerit täyttyvät ja kun on odotettavissa, että tuote kerryttää taloudellista hyötyä tulevaisuudessa. Aktivoidut kehittämismenot sisältävät pääasiassa materiaaleja, tarvikkeita ja välittömiä työsuorituksesta aiheutuvia menoja. Aiemmin kuluiksi kirjat- tuja kehittämismenoja ei aktivoida myöhemmin. Kehitettävänä olevista aineettomista hyödykkeistä ei tehdä poistoja, vaan ne testataan arvonalentumisen varalta vähintään vuosittain.

Keskeiset harkintaan perustuvat ratkaisut ja arviot - aktivoidut kehittämismenot

Kehittämisprojektin kehittämisvaiheessa syntyvät menot aktivoidaan tiettyjen kriteerien täytyessä aineettomina hyödykkeinä. Johto on käyttänyt harkintaa ja tehnyt oletuksia arvioidessaan, täyttääkö projekti nämä kriteerit sekä määrittäessään hankintamenoa ja taloudellista vaikutusaikaa samoin kuin kehittämisprojekteista tulevaisuudessa kertyviä rahavirtoja. Aktivoiduista kehittämisprojekteista odotettavissa olevaan tuottoon liittyy johdon arvioita ja harkintaa, jotka koskevat tulevaa liikevaihtoa ja vastaavia kuluja. Näihin arvioihin liittyy riskejä ja epävarmuustekijöitä, ja on mahdollista, että kehittämisprojekteista odotettavissa oleva tuotto muuttuu olosuhteiden muutoksen seurauk- sena. Robit arvioi aktivoituihin kehittämisprojekteihin liittyviä viitteitä arvonalentumisesta. Aktivoidujen kehittämispro- jektien arvo saattaa vähentyä, jos uusista palveluista odotettavissa oleva tuotto muuttuu.

Liiketoimintojen yhdistämisen yhteydessä hankittuja aineettomia hyödykkeitä käsitellään kohdassa Liiketoimintojen hankinnat.

	Asiakas- suhteet	Brändi	Aineettomat oikeudet	Muut aineettomat hyödykkeet	Yhteensä
2018					
Hankintameno 1.1	5 977	834	565	4 989	12 365
Lisäykset	0	0	35	692	727
Valuuttakurssierot	-283	-7	0	-9	-299
Hankintameno 31.12.	5 693	827	600	5 672	12 793
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.	-1 227	-83	-255	-2 712	-4 277
Poistot	-797	-56	-96	-725	-1 675
Valuuttakurssierot	80	1	0	1	82
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.	-1 944	-138	-352	-3 436	-5 870
Kirjanpitoarvo 1.1.	4 750	751	310	2 278	8 088
Kirjanpitoarvo 31.12.	3 749	689	248	2 237	6 923
Tuhatta euroa					
2017					
Hankintameno 1.1	6 271	864	213	2 492	9 840
Lisäykset	0	0	262	1 342	1 604
Erien väliset siirrot	0	0	91	1 164	1 255
Valuuttakurssierot	-294	-30	-1	-9	-334
Hankintameno 31.12.	5 977	834	565	4 989	12 365
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.	-429	-29	-98	-950	-1 506
Poistot	-850	-56	-119	-570	-1 596
Erien väliset siirrot	0	0	-38	-1 191	-1 229
Valuuttakurssierot	52	2	0	1	55
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.	-1 227	-83	-254	-2 710	-4 276
Kirjanpitoarvo 1.1.	5 842	835	115	1 542	8 334
Kirjanpitoarvo 31.12.	4 750	751	311	2 279	8 089

Robit Australian ja Robit GB:n hankinnan yhteydessä vuonna 2016 taseeseen kirjattiin aineettomina hyödykkeinä asiakassuhteita ja brändi. Aineettomat oikeudet koostuvat pääasiassa patenteista. Robitin tavoitteena on jatkaa nykyisen patentti- ja immateriaalioikeussalkkunsu vahvistamista hankkimalla ja lisensoimalla strategisia patenteja, muita immateriaalioikeuksia sekä teknologioita. Muut aineettomat hyödykkeet sisältävät aktivoituja kehittämismenoja ja ohjelmistoja.

Tutkimus ja kehitys

Robit investoi edelleen omiin tuotekehitysprojekteihinsa samoin kuin toimialan yhteisiin tuotekehitysprojekteihin turvataksaan kilpailukykyisen ja innovatiivisen tarjonnan. Tutkimus- ja kehittämistoiminnan tuloslaskelmaan kirjatut tuotekehityskulut vuonna 2018 olivat 827 tuhatta euroa ja vuonna 2017 950 tuhatta euroa. Robit on kehittänyt muun muassa poraustulosten seurannassa ja mittauksessa käytettävää Robit Sense Systems -teknologiaa. Taseen aktivoidut kehittämismenot 31.12.2018 olivat 1 352 tuhatta euroa (31.12.2017: 1 232 tuhatta euroa).

4 Pääomarakenne ja rahoitus

4.1 Oma pääoma

Tilinpäätöksen laatimisperiaate

Robitin oma pääoma koostuu osakepääomasta, ylikurssirahastosta, sijoitetun vapaan oman pääoman rahastosta, muuntoeroista ja kertyneistä voittovaroista. Muutokset Robitin omistamissa omissa osakkeissa kirjataan kertyneisiin voittovaroihin. Uusien osakkeiden liikkeeseenlaskusta välittömästi johtuvat menot esitetään veroilla vähennettynä omassa pääomassa osakeannista saatujen tuottojen vähennyksenä.

Yhtiön osakkeenomistajille jaettavat osingot kirjataan konsernitilinpäätökseen velaksi sillä tilikaudella, jolla yhtiön osakkeenomistajat hyväksyvät osingon ellei sitä ole maksettu.

Osakepääoma ja ylikurssirahasto

Osakepääoma koostuu kantaosakkeista. Emoyrityksellä on yksi osakelaji ja kaikilla osakkeilla on yhtäläinen oikeus osinkoon. Jokainen osake oikeuttaa yhteen ääneen yhtiökokouksessa. Kaikki emoyrityksen liikkeeseen laskemat osakkeet on kokonaan maksettu. Osakkeilla ei ole nimellisarvoa.

Alla oleva taulukko esittää ulkona olevien osakkeiden määrät raportointikausilla:

Osakkeet	kpl
1.1.2017	15 789 226
Osakeanti (Halcon hankinta)	200 000
Osakeanti	5 000 000
Omien osakkeiden käyttäminen hallituksen jäsenten palkitsemiseen	8 354
31.12.2017	20 997 580
Omien osakkeiden käyttäminen avainhenkilöiden palkitsemiseen	18 672
Omien osakkeiden käyttäminen hallituksen jäsenten palkitsemiseen	40 141
31.12.2018	21 056 393

Ylikurssirahastoon sisältyvät määrät liittyvät Suomen aiemman, 31.8.2006 saakka voimassa olleen osakeyhtiölain mukaisiin osakeantiin, jolloin ylikurssirahastoon kirjattiin osakeannin yhteydessä osakkeenomistajien maksamat määrät, jotka ylittivät osakkeiden silloisen nimellisarvon.

Omat osakkeet

Alla oleva taulukko esittää muutokset omissa osakkeissa raportointikausilla:

Osakkeet (kpl)	
1.1.2017	94 674
Omien osakkeiden käyttäminen hallituksen jäsenten palkintaan	-8 354
31.12.2017	86 320
Omien osakkeiden käyttäminen avainhenkilöiden palkitsemiseen	-18 672
Omien osakkeiden käyttäminen hallituksen jäsenten palkitsemiseen	-40 141
31.12.2018	27 507

Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto

Suomen osakeyhtiölain mukaan uusien osakkeiden merkintähinta kirjataan osakepääomaan, ellei sitä osakeantipäätöksessä erikseen määrätä kirjattavaksi kokonaan tai osittain sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon. Sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoa voidaan kasvattaa myös ilman osakeantia.

Osa hallituksen vuosittaista palkkiosta on maksettu Robit Oyj:n omilla osakkeilla vuonna 2018 ja 2017.

Osingot

Yhtiökokouksessa 28.3.2018 hyväksyttiin 31.12.2017 päättyneeltä tilikaudelta maksettava osinko on 0,10 euroa osaketta kohden, yhteensä 2 100 tuhatta euroa. Edelliseltä tilikaudelta 2016 osinkoa jaettiin 1 599 tuhatta euroa.

4.2 Osakekohtainen tulos

Tilinpäätöksen laatimisperiaate

Laimentamaton osakekohtainen tulos lasketaan jakamalla emoyrityksen omistajille kuuluva voitto tilikauden aikana ulkona olleiden kantaosakkeiden lukumäärän painotetulla keskiarvolla. Laimennusvaikutuksella oikaistu osakekohtainen tulos lasketaan samalla perusteella kuin laimentamaton, paitsi että siinä otetaan huomioon konsernin mahdolliset sitoumukset uusien osakkeiden liikkeeseen laskemiseen tulevaisuudessa.

Konsernilla ei ollut 31.12.2018 tai 2017 instrumentteja, joilla olisi ollut laimentava vaikutus osakekohtaiseen tulokseen.

	1.1.-31.12.2018	1.1.-31.12.2017
Emoyrityksen omistajille kuuluva voitto (euroa)	-31 384 156	-5 190 464
Osakemäärän painotettu keskiarvo (kpl)	21 003 716	18 922 377
Laimentamaton ja laimennusvaikutuksella oikaistu osakekohtainen tulos	-1,49	-0,27

4.3 Lainat

Tilinpäätöksen laatimisperiaate

Lainat kirjataan alun perin käypään arvon vähennettynä syntyneillä transaktiomenoilla, ja myöhemmin ne esitetään tilinpäätöksessä jaksotettuun hankintamenuun.

Transaktiomenot jaksotetaan laina-ajalle ja kirjataan rahoituskuluiksi osana korkokuluja efektiivisen koron menetelmällä. Lainat kirjataan pois taseesta, kun laina on maksettu takaisin tai velan olemassaolo on lakannut esimerkiksi uudelleenrahoittamisen yhteydessä.

Lainat esitetään lyhytaikaisina velkoina, paitsi jos konsernilla on ehdoton oikeus lykätä velan maksua vähintään 12 kuukauden päähän tilikauden päättymisestä.

Markkinakorkoa alemmalla korolla valtiolta saadusta lainasta (Business Finland -laina) saatava hyöty käsitellään julkisena avustuksena. Itse laina käsitellään edellä kuvatulla tavalla. Ennen IFRS-standardeihin siirtymispäivää nostetut lainat kirjataan kuitenkin IFRS 1:n siirtymäsääntöjen mukaisesti nimellisarvoon.

Lainojen kirjanpitoarvot:

Tuhatta euroa	31.12.2018	31.12.2017
Pitkäaikaiset lainat		
Lainat rahoituslaitoksilta	24 678	1 818
Muut lainat	660	637
Rahoitusleasingvelat	524	1 056
Pitkäaikaiset lainat yhteensä	25 862	3 511
Lyhytaikaiset lainat		
Lainat rahoituslainoksilta	13 246	41 606
Muut lainat	75	75
Luotolliset tilit	3 845	4 647
Rahoitusleasingvelat	251	85
Lyhytaikaiset lainat yhteensä	17 419	46 413
Lainat yhteensä	43 280	49 924

Konsernin johto on todennut, etteivät lainojen kirjanpitoarvo ja käypä arvon poikkeus olennaisesti toisistaan, koska merkittävä osa Robinin lainoista on vaihtuvakorkoisia, korot eivät ole muuttuneet merkittävästi lainojen ottamisen jälkeen ja lainojen marginaalien katsotaan kuvastavan lainojen ehtoja ja etuoikeusjärjestystä kohtuullisen tarkasti. Johto on arvioinut, ettei luottoriski ole muuttunut merkittävästi lainojen nostamisen jälkeen.

Lainat rahoituslaitoksilta

Luottojen, yhteensä 35 miljoonaa euroa, vakuutena on vakuudenasettamiskielto (negative pledge), josta aiheutuu Robitille tiettyjä kovenanttiehtoja ja rajoituksia lisälainojen ottamiselle. Kielto tarkoittaa, että Robit ei (tietyin poikkeuksin) aseta varojensa pohjalta muita vakuuksia ja varmistaa, että seuraavat taloudelliset tunnusluvut saavutetaan (rahoitussopimuksen alkuperäiset ehdot):

- Omavaraisuusaste vähintään 32,5 % ja
- Nettovelkojen suhde EBITDA-lukuun pienentyä asteittain ajankohdan 31.12.2016 arvosta 4 ja on 30.6.2018 alkaen 2,5

Robit Oyj:n rahoitussopimuksen kovenantti korolliset nettovelat/käyttökate ei ole täyttynyt rahoitussopimuksen ehtoja 31.12.2018. Yhtiö on saanut päärahoittajaltaan suostumuksen kovenatin rikkoutumiselle 31.12.2018. Samassa yhteydessä Robit Oyj ja päärahoittaja ovat sopineet, että tilikaudella 2019 kovenanttiehtona on absoluuttinen käyttökate tilanteessa 30.6.2019 sekä 31.12.2019. Robit lyhentää luottojaan tammikuun lopussa 5 miljoonaa euroa sekä huhtikuun lopussa 5 miljoonaa euroa. Lisäksi näiden lainojen korkomarginaalia korotetaan 1,1 prosenttiyksiköllä eli 2,75%: iin, kunnes Robit Oyj:n kovenantti korolliset nettovelat/käyttökate täyttää alkuperäisen rahoitussopimuksessa määritellyn arvon. Yhtiöllä on käytettävissään 27,5 miljoonaa euroa 31.12.2018 ja näin ollen yhtiö pystyy kaikissa tilanteissa huolehtimaan velkojenhoidostaan sekä maksuvalmiudestaan.

Muut lainat rahoituslaitoksilta sisältävät etupäässä vaihtuvakorkoisia pankkilainoja ja lyhytaikaisia käänteisiä factoringsopimuksia. Lainojen vakuuksista on informaatiota liitetiedossa 4.7. Koreassa otetulla factoringlainalla korko oli 3,55 %, Iso-Britanniassa otetulla rahoitusleasingilla 2,0 % ja Etelä-Afrikassa otetulla rahoitusleasingilla 11,75 %.

Muut lainat

Muihin lainoihin sisältyy Business Finlandin korkotukilaina Robitin tutkimus- ja kehityshankkeita varten. Lainojen korko on markkina-korkoa alempi.

Luotolliset tilit

Konsernin enimmäismäärältään luottolimiittiin perustuva velka 31.12.2018 oli 3 845 tuhatta euroa (31.12.2017: 4 647 tuhatta) sisälsi suomalaisen pankin limiitin. Limiitin enimmäismäärä oli 31.12.2018 4 000 tuhatta euroa ja 31.12.2017 4 845 tuhatta euroa).

Rahoitusleasingvelat

Rahoitusleasingveloilla on vakuus, sillä oikeudet vuokrattuihin omaisuuseriin siirtyvät vuokralle antajalle, jos maksut laiminlyödään.

Bruttomääräiset rahoitusleasingvelat – vähimmäisvuokrat:

Tuhatta euroa	31.12.2018	31.12.2017
Yhden vuoden kuluessa	276	456
Yhtä vuotta pidemmän ajan mutta alle 5 vuoden kuluttua	602	805
Yhteensä	878	1261
Tulevat rahoituskulut rahoitusleasingveloista	-85	-102
Rahoitusleasingvelkojen nykyarvo	793	1 159

Rahoitusleasingvelkojen nykyarvon jakautuminen:

Tuhatta euroa	31.12.2018	31.12.2017
Yhden vuoden kuluessa	251	422
Yhtä vuotta pidemmän ajan mutta alle 5 vuoden kuluttua	542	737
Yhteensä	793	1 159

Nettovelkataulukot

Tuhatta euroa	31.12.2018	31.12.2017
Kassavarat	27 470	42 172
Lyhytaikaiset lainat	-17 419	-46 413
Pitkäaikaiset lainat	-25 862	-3 511
Nettovelka	-15 810	-7 752
Kassavarat	27 470	42 172
Kiinteäkorkoiset velat	-2 706	-1 518
Vaihtuvakorkoiset velat	-40 574	-48 406
Nettovelka	-15 810	-7 752

Tuhatta euroa	Kassa / käytetty limiitti	Lyhyt- aikaiset rahoitus- leasingit	Pitkä- aikaiset rahoitus- leasingit	Lyhyt- aikaiset lainat	Pitkä- aikaiset lainta	Yhteensä
Nettovelka 1.1.2017	7 934	-81	-113	-8 162	-36 488	-36 910
Kassavirrat	29 552	0	701	-5 519	6 023	30 757
Yrityssostot	0	0	-610	0	0	-610
Valuuttakurssierot	40	-4	-73	0	11	-26
Muut ei kassavirtavaikutteiset erät	0	0	-961	-28 000	28 000	-961
Nettovelka 31.12.2017	37 526	-85	-1 056	-41 681	-2 455	-7 752
Kassavirrat	-13 629	-166	523	2 360	6 693	-4 219
Yrityssostot	0	0	0	0	0	0
Valuuttakurssierot	-272	0	10	0	-3 576	-3 839
Muut ei kassavirtavaikutteiset erät	0	0	0	26 000	-26 000	0
Nettovelka 31.12.2018	23 625	-251	-524	-13 322	-25 338	-15 810
Nettokirjanpitoarvo 1.1.2018	37 526	-85	-1 056	-41 681	-2 455	-7 752
Nettokirjanpitoarvo 31.12.2018	23 625	-251	-524	-13 322	-25 338	-15 810

4.4 Rahoitusvarat

Tilinpäätöksen laatimisperiaate

Konserni luokittelee kaikki rahoitusvaransa "lainojen ja muiden saamisten" ryhmään. Luokittelu riippuu tarkoituksesta, jota varten rahoitusvarat on hankittu. Johto määrittää rahoitusvarojen luokittelun alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä.

Lainat ja muut saamiset ovat johdannaisvaroihin kuulumattomia rahoitusvaroja, joihin liittyvät maksut ovat kiinteitä tai määritettävissä olevia ja joita ei noteerata toimivilla markkinoilla. Lainat ja muut saamiset sisällytetään lyhytaikaisiin varoihin lukuun ottamatta eriä, jotka eräänntyvät yli 12 kuukauden kuluttua tilinpäätöspäivästä. Ne luokitellaan pitkäaikaisiksi varoiksi. Konsernin lainat ja muut saamiset sisältyvät taseessa eriin "Rahavarat", "Lainasaamiset", "Myyntisaamiset ja muut saamiset" sekä "Muut saamiset" (pitkäaikaiset).

Jaksotettuun hankintameno arvoistettavat lainat ja muut saamiset koostuvat pääasiassa myyntisaamisista ja rahavaroista, joita ei noteerata toimivilla markkinoilla ja joita ei pidetä kaupankäyntitarkoituksessa. Lainat ja muut saamiset arvostetaan alun perin käypään arvoon, johon lisätään mahdolliset transaktiomenot, ja myöhemmin ne arvostetaan jaksotettuun hankintamenoon efektiivisen koron menetelmällä. Laajaan tuloslaskelmaan kirjataan arvonalentumistappio, jos lainasaamien kirjanpitoarvo on suurempi kuin arvioitu kerryttävissä oleva rahamäärä.

Tuhatta euroa	31.12.2018	31.12.2017
Rahoitusvarat taseessa		
Lainasaamiset	222	17
Myyntisaamiset ja muut saamiset	18 640	25 921
Rahavarat	27 470	42 172
Lyhytaikaiset yhteensä	46 332	68 111
Lainasaamiset	334	517
Muut saamiset	0	0
Pitkäaikaiset yhteensä	334	517
Yhteensä	46 666	68 628

Lainasaamiset

Aiemmin osakaslainasaamisina raportoitujen ulkoisten lainasaamisten määrä 31.12.2018 oli 366 tuhatta euroa (31.12.2017: 534 tuhatta euroa). Robit on antanut aiemmalle avainhenkilöstölleen osakkeita ja myöntänyt lainaa osakemerkintöjen maksamista varten. Lainat ovat pääasiassa 5 vuoden kuluttua erääntyviä bullet-lainoja, mutta joihinkin vanhempiin lainoihin liittyy lyhennyksiä ja vaihtelevia pitkiä maksuaikoja. Korkona käytetään valtiovarainministeriön puolivuositain määrittämää peruskorkoa. Korko maksetaan kaksi kertaa vuodessa. Peruskorkoon ei ole lisätty marginaalia. Korkotuen määrä kirjataan muihin kuluihin.

Lainasaamiset arvostetaan jaksotettuun hankintameno, koska alla olevat kriteerit täyttyvät:

- rahoitusvaroihin kuuluvaa erää pidetään hallussa sellaisen liiketoimintamallin mukaisesti, jonka tavoitteena on rahoitusvarojen hallussapito sopimukseen perustuvien rahavirtojen keräämiseksi ja
- rahoitusvaroihin kuuluvan erän sopimusehdoissa määrätään tiettyinä ajankohdista toteutuvista rahavirroista, jotka ovat yksinomaan pääoman ja jäljellä olevan pääomamäärän koron maksua

Myyntisaamiset ja muut saamiset on kuvattu tarkemmin liitetiedossa 5.3. Myyntisaamiset ja muut saamiset.

Rahavarat koostuvat käteisvaroista ja pyydettyä nostettavissa olevista pankkitalletuksista.

4.5 Rahoitustuotot ja -kulut

Tilinpäätöksen laatimisperiaate

Rahoituskulut koostuvat pankkilainojen, luotollisten tilien ja muiden lainojen korkokuluista, rahoitustoiminnan kurssieroista sekä koronvaihtosopimusten realisoituneista ja realisoitumattomista arvonmuutoksista.

Lainoihin liittyvät transaktiomenot kirjataan tuloslaskelmaan kuluiksi efektiivisen koron menetelmällä. Efektiivinen korko on korko, jota käyttäen lainan odotettavissa olevana juoksuaikana suoritettavat arvioidut maksut tulevat diskontatuiksi rahoitusvelan nettomääräisen kirjanpitoarvon suuruiseksi. Laskelmassa otetaan huomioon kaikki sopimusosapuolten maksamat palkkiot ja transaktiomenot.

Korkotuotot kirjataan efektiivisen koron mukaisesti, paitsi jos koron saaminen on epävarmaa. Tällöin korko käsitellään maksuperusteisesti. Rahoitustoiminnan valuuttakurssivoitot ja -tappiot esitetään rahoitustuotoissa tai -kuluissa.

Johdannaiset kirjataan alun perin johdannaissopimuksen solmimispäivän käypään arvoon, ja sen jälkeen ne arvostetaan käypään arvoon. Voitot ja tappiot johdannaisten käyvästä arvosta on kirjattu laajaan tulokseen.

Tuhatta euroa	1.1.2018-31.12.2018	1.1.2017-31.12.2017
Rahoitustuotot		
Rahoitustoiminnan valuuttakurssivoitot	1 567	1 187
Muut rahoitustuotot	24	128
Korkotuotot rahavaroista	40	18
Rahoitustuotot yhteensä	1 630	1 333
Rahoituskulut		
Rahoitustoiminnan valuuttakurssitappiot	-2 383	-2 802
Pankkilainojen korkokulut	-710	-735
Muut korkokulut	-25	-69
Muut rahoituskulut	-135	-151
Rahoituskulut yhteensä	-3 253	-3 758
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	-1 623	-2 425

4.6 Rahoitusriskien ja pääoman hallinta

Konserni altistuu toimintojensa seurauksena erilaisille rahoitusriskeille: markkinariski (mukaan lukien valuuttariski ja rahavirran korkoriski), luottoriski ja maksuvalmiusriski. Konsernin riskienhallinnan kokonaisohjelma keskittyy tunnistamaan mahdolliset riskit, joita aiheutuu rahoitusmarkkinoilta, asiakkaiden kanssa toteutuvista liiketoimista ja maksuvalmiusvaatimuksista, ja pienentämään näitä riskejä.

Riskien tunnistaminen, arvioiminen ja pienentäminen ovat osa päivittäisiä johtamisrutiineja. Pääosin konsernin rahoitusta hoitaa Robit Oyj, mutta pienemmät investoinnit tai käyttöpääoman tarpeet voidaan rahoittaa paikallisesti. Etelä-Koreassa ja Ison-Britanniassa sijaitsevilla tytäryrityksillä on tilikauden 2018 lopussa lainasopimuksia tai käänteisiä factoring-sopimuksia paikallisten rahoituslaitosten kanssa.

Hallitus päättää riskien kokonaishallinnan periaatteista sekä tiettyjä alueita, kuten valuuttariskiä, korkoriskiä, luottoriskiä ja johdannaisinstrumenttien käyttöä koskevista periaatteista.

(a) Markkinariski

(i) Valuuttariski

Konserni toimii kansainvälisesti ja altistuu eri valuutoista johtuvalle valuuttariskille, joka liittyy erityisesti USA:n dollariin, Australian dollariin, Ison-Britannian puntaan, Etelä-Korean woniin sekä Venäjän ruplaan. Valuuttariskiä aiheutuu tulevista liiketapahtumista, taseeseen merkityistä varoista ja veloista sekä ulkomaisiin toimintoihin tehdyistä nettosijoituksista. Valuuttariskiä syntyy, kun vastaiset liiketapahtumat tai taseeseen merkityt varat tai velat ovat muun valuutan kuin yrityksen toimintavaluutan määräisiä.

Konserniin kuuluvien yhtiöiden myynti- ja ostotapahtumat ovat yleensä yhtiöiden toimintavaluutan määräisiä. Konserni on määritellyt politiikan valuuttariskeiltä suojautumiseksi. Johto pyrkii tasapainottamaan muussa valuutassa kuin toimintavaluutassa toteutuvat tuotot ja kulut ja suojaa merkittävimmät positiot, joiden suojaaminen on kustannustehokasta.

Jos euro olisi 31.12.2018 heikentynyt/vahvistunut 10 % Australian dollariin nähden kaikkien muiden muuttujien pysyessä ennallaan, tilikauden voitto verojen jälkeen olisi ollut 806 tuhatta euroa suurempi/pienempi pääasiassa emoyrityksen australialaiselle tytäryritykselle antaman Australian dollarin määräisen, 7 737 tuhannen euron suuruisen lainan muuntamisesta johtuvien valuuttakurssivoittojen/-tappioiden seurauksena.

Jos euro olisi 31.12.2018 heikentynyt/vahvistunut 10 % USA:n dollariin nähden kaikkien muiden muuttujien pysyessä ennallaan, tilikauden voitto verojen jälkeen olisi ollut 993 tuhatta euroa suurempi/pienempi pääasiassa USA:n dollarin määräisten, 5 796 tuhannen euron suuruisten sisäisten lainasaamisten ja yhteensä 9 340 tuhannen euron ulkoisten ja konsernin sisäisten myyntisaamisten muuntamisesta syntyvien valuuttakurssivoittojen/-tappioiden seurauksena.

Jos euro olisi 31.12.2018 heikentynyt/vahvistunut 10 % Korean woniin nähden kaikkien muiden muuttujien pysyessä ennallaan, tilikauden voitto verojen jälkeen olisi ollut 743 tuhatta euroa suurempi/pienempi pääasiassa Korean wonin määräisen, 6 311 tuhannen euron suuruisen konsernin sisäisen lainasaamisen muuntamisesta syntyvien valuuttakurssivoittojen/-tappioiden seurauksena.

Jos euro olisi 31.12.2018 heikentynyt/vahvistunut 10 % Ison-Britannian puntaan nähden kaikkien muiden muuttujien pysyessä ennallaan, tilikauden voitto verojen jälkeen olisi ollut 635 tuhatta euroa suurempi/pienempi pääasiassa Ison-Britannian punnan määräisen 4 349 tuhannen euron suuruisen konsernin sisäisen lainasaamisen muuntamisesta syntyvien valuuttakurssivoittojen/-tappioiden seurauksena.

Jos euro olisi 31.12.2018 heikentynyt/vahvistunut 10 % Venäjän ruplaan nähden kaikkien muiden muuttujien pysyessä ennallaan, tilikauden voitto verojen jälkeen olisi ollut 413 tuhatta euroa suurempi/pienempi pääasiassa ulkoisten ja konsernin sisäisten myyntisaamisten muuntamisesta syntyvien valuuttakurssivoittojen/-tappioiden seurauksena.

Konsernilla on tiettyjä sijoituksia ulkomaisiin yksikköihin, joiden nettovarat ovat alttiina translaatoriskille. Translaatoriskiä aiheutuu lähinnä Australian dollarin, Ison-Britannian punnan ja Etelä-Korean wonin kurssimuutoksista.

Yhtiö on määritellyt suojauspolitiikan. Sen mukaan yhtiö suojaa olennaiset sekä määrällisesti että ajallisesti arvioitavissa olevat nettovaluuttapositiot. Olennaisiksi valuuttapareiksi on määritelyt EUR/USD ja EUR/SEK sekä GBP/HKD.

(ii) Rahavirran korkoriski

Rahavirran korkoriskiä syntyy konsernin pitkäaikaisista lainoista. Valtaosa konsernin lainoista on vaihtuvakorkoisia, mikä altistaa konsernin rahavirran korkoriskille. Konsernin tytäryhtiöillä Iso-Britanniassa, Koreassa ja Etelä-Afrikassa on kiinteäkorkoisia velkoja yhteensä 2 706 tuhatta euroa (31.12.2017: 1 518 tuhatta euroa). Tämän vuoksi konserni altistuu käyvän arvon korkoriskille vain rajoitetusti. Konsernin vaihtuvakorkoiset lainat olivat tilinpäätöksessä esitetyillä tilikausilla seuraavien valuuttojen määräisiä: euro, Etelä-Korean won ja Ison-Britannian punta.

Jos korkoprosentit olisivat 31.12.2018 olleet 50 korkopistettä korkeammat kaikkien muiden muuttujien pysyessä ennallaan, tilikauden tulos verojen jälkeen olisi ollut 193 tuhatta euroa (2017: 250 tuhatta euroa) pienempi vaihtuvakorkoisten velkojen suurempien korkokulujen seurauksena. Korkea koskeva herkkyytlaskelma on tehty siirtämällä korkokäyrää 50 korkopisteen verran (matalasta korkoympäristöstä johtuen ei ole esitetty alemmaa skenaariota). Korkopositio sisältää kaikki ulkoiset korolliset velat, joiden korko on vaihtuva. Konsernin johto on arvioinut rahavirran korkoriskin nykyisessä markkinatilanteessa pieneksi, eikä se sen vuoksi käytä aktiivisesti johdannaisinstrumentteja rahavirran korkoriskiltä suojautumiseen.

(b) Luottoriski

Luottoriskiä aiheutuu pääasiassa rahavaroista ja avoimena olevista saamisista asiakkailta. Rahavaroihin liittyvää luottoriskiä hallitaan konsernitason tasolla. Rahavarat säilytetään maineikkaissa pääosin pohjoismaisissa pankeissa. Kukin paikallinen yritys vastaa myyntisaamiensa liittyvän luottoriskin hallinnasta. Paikalliset yritykset ovat velvollisia analysoimaan jokaisen uuden asiakkaansa luottokelpoisuuden ennen kuin asiakkaalle tarjotaan tavanomaisia maksu- ja toimitusehtoja.

Ennen kuin asiakas hyväksyy sen, sen kyky suorittaa maksu ostotapahtumistaan arvioidaan huolellisesti analysoimalla asiakkaan tilinpäätöstä ja senhetkistä markkinatilannetta. Korkean riskin alueilla käytetään luottoriskiä pienentäviä maksutapoja, kuten remburseja ja ennakkomaksuja. Konserni on pystynyt perimään myös merkittävästi erääntyneitä saamisista.

Maksimi luottoriski raportointipäivinä vastaa yllä mainittujen rahoitusvarojen kirjanpitoarvoja.

Keskeiset harkintaan perustuvat ratkaisut ja arviot – erääntyneet saamiset

Konserni soveltaa odotettavissa olevien luottotappioiden kirjaamiseen IFRS 9:ssä määrättyä yksinkertaista menetelyä, jonka mukaan kaikista myyntisaamisista voidaan kirjata koko voimassaoloajalta odotettavissa olevat luottotappiot.

Odotettavissa olevien luottotappioiden määrittämistä varten myyntisaamiset on ryhmitelty yhteisten luottoriskiominaisuuksien ja maksun viivästymisen perusteella. Odotettavissa olevat tappioasteet perustuvat myynnin maksuprofiileihin 12 kuukauden ajalta ennen 31.12.2018 sekä kyseisellä ajanjaksolla toteutuneisiin luottotappioihin. Toteutuneita tappioasteita oikaistaan, jotta ne kuvastavat sen hetkistä ja tulevaisuuteen suuntautuvaa informaatiota ja makroekonomisia tekijöitä, jotka vaikuttavat asiakkaiden kykyyn suorittaa maksu saamisista.

Tappiota koskeva vähennyserä 31.12.2018 määritettiin tällä perusteella myyntisaamisille seuraavasti:

Tuhatta euroa	31.12.2018	Ei viivästynyt	Yli 30 päivää viivästynyt	31 - 60 päivää viivästynyt	61 - 90 päivää viivästynyt	Yli 90 päivää viivästynyt	Yhteensä
Odotettavissa olevat tappioprosentit		0,5 %	2,5 %	7,5 %	10,0 %	36,0 %	
Bruttomääräinen kirjanpitoarvo - myyntisaamiset		10 126	2 409	927	714	2 911	17 088
Tappiota koskeva vähennyserä		51	60	70	71	1 048	1 300

Myyntisaamisten ikäjakautuma luottotappiovarauksilla vähennettynä on seuraava:

Tuhatta euroa	31.12.2018	31.12.2017
Erääntymätön	10 126	13 304
Erääntynyt		
alle 30 päivää	2 409	3 757
30-60 päivää	927	1 613
61-90 päivää	714	982
yli 90 päivää	1 584	2 484
Yhteensä	15 760	22 140

Konsernilla on vain yhden tyyppisiä rahoitusvaroja, joihin sovelletaan odotettua luottotappioiden mallia: myyntisaamiset tuotteiden ja huoltopalveluiden myynnistä. Vaikka rahavarat ja jaksotettuun hankintamenuun kirjattavat velkasitoumukset kuuluvat myös IFRS 9: n arvonalentumistestauksiin, havaittu arvonalentumistappio ei ole merkityksellinen.

Tämän perusteella myyntisaamisten kirjanpitoarvoa vähentäviä kirjauksia tehtiin 1 298 tuhatta euroa tilikaudella 2018 ja 295 tuhatta euroa vuonna 2017. Myyntisaamisten arvonalentumislaskelma liitetiedossa 5.3.

(c) Maksuvalmiusriski

Konsernin rahoitustoiminto tekee rahavirtaennusteet. Rahoitustoiminto seuraa viikoittain konsernin maksuvalmiustarpeita sen varmistamiseksi, että sillä on riittävästi rahavaroja liiketoiminnan tarpeisiin ja sitovat käyttämättömät luottolimitit antavat kaikkina aikoina riittävästi liikkumavaraa. Konsernilla on 31.12.2018 kassavaroja tai alle vuorokaudessa käteiseksi muutettavia talletuksia yhteensä 27 476 tuhatta euroa (31.12.2017: 42 172 tuhatta euroa). Liiketoiminnan rahavirta ja likvidit varat ovat pääasialliset rahoituksen lähteet tulevaisuuden maksuille yhdessä mahdollisen uuden velan tai oman pääoman ehtoisen rahoituksen kanssa.

Konsernin vuonna 2016 nostettuun korolliseen velkaan liittyviä kovenantteja seurataan säännöllisesti. Nämä kovenantit ovat omavaraisuusaste ja nettovelan suhde EBITDA-lukuun (käyttökatteeseen). Omavaraisuusvaatimus 32,5 % ja nettovelkojen suhde vertailukelpoiseen käyttökatteeseen alenee vuodesta 2016 alkaen 4:sta ollen 2,5 kesäkuussa 2018. Viittaamme liitetiedon 4.3 tietoon kovenantin rikkoutumisesta.

Konsernin omavaraisuusaste 49 % 31.12.2018 (31.12.2017: 58 %) on vahva, ja konserni pystyy saamaan ulkopuolista rahoitusta, jos liiketoiminnan rahavirtaa ei kerry riittävästi. Ylimääräisiä kassavaroja ei sijoiteta aktiivisesti. Konsernin tavoitteena on sekä orgaaninen että rakenteellinen kasvu, ja kassavaroja ohjataan tähän tarkoitukseen.

Seuraavassa taulukossa esitetään erittely konsernin johdannaisvelkoihin kuulumattomista rahoitusveloista jaoteltuina asianmukaisiin maturiteettiryhmiin sopimuksen mukaiseen erääntymispäivään tilinpäätöspäivänä jäljellä olevan ajan perusteella. Taulukossa esitetyt luvut ovat sopimukseen perustuvia diskonttaamattomia rahavirtoja.

Tuhatta euroa	Alle 6 kk	6 – 12 kk	1 -2 vuotta	2 - 5 vuotta	Yli 5 vuotta	Sopimukseen perustuvat rahavirrat yhteensä	Kirjanpitoarvo varat (-)/ velat
31.12.2018							
Rahoitusvelat							
Ostovelat	8 575	0	0	0	0	8 575	8 575
Rahoitusleasingvelat	127	149	263	339	0	878	775
Lainat rahoituslaitoksilta	12 936	927	7 668	17 586	0	39 116	37 924
Luotolliset tilit	3 899	0	0	0	0	3 899	3 845
Muut lainat	80	4	207	455	0	745	736
Rahoitusvelat yhteensä	25 616	1 079	8 137	18 381	0	53 213	51 855

Tuhatta euroa	Alle 6 kk	6 – 12 kk	1 -2 vuotta	2 - 5 vuotta	Yli 5 vuotta	Sopimukseen perustuvat rahavirrat yhteensä	Kirjanpitoarvo varat (-)/ velat
31.12.2017							
Rahoitusvelat							
Ostovelat	9 333	1	0	0	0	9 334	9 334
Rahoitusleasingvelat	87	0	369	805	0	1 261	1 141
Lainat rahoituslaitoksilta	38 555	3 391	1 953	337	0	44 236	43 499
Luotolliset tilit	669	3 977	0	0	0	4 647	4 647
Muut lainat	78	4	82	530	27	722	637
Rahoitusvelat yhteensä	48 723	7 373	2 403	1 673	27	60 199	59 258

Pääoman hallinta

Robitin pääoma määritellään taseen mukaiseksi omaksi pääomaksi ja lainoiksi 31.12.2018 101 044 tuhatta euroa (31.12.2017 142 042 tuhatta euroa). Robitin pääoman hallinnan tavoitteena on pitää pääomarakenne, joka tukee sen liiketoimintaa varmistamalla toimintaolosuhteet sekä omistaja-arvon kasvattaminen tavoittelemalla kilpailukykyistä tuottoa sijoitetulle pääomalle. Pääomarakenteen tulee huomioida liiketoiminnan sekä nykyiset että tulevat tarpeet ja varmistettava kilpailukykyiset rahoituskustannukset. Robitin hallitus seuraa omavaraisuusastetta ja nettovelan suhdetta EBITDA-lukuun. Omavaraisuusaste lasketaan oikaistun oman pääoman ja saatujen ennakkomaksujen suhteena kokonaisvaroihin.

Pääomarakenteeseen voidaan vaikuttaa muun muassa osingonjaon ja osakeantien avulla. Robit pystyy tarvittaessa hankkimaan omia osakkeitaan ja laskemaan liikkeeseen uusia osakkeita yhtiökokouksen antamalla valtuuksilla. Konsernin omavaraisuusaste oli 49 % (31.12.2017: 58 %) ja nettovelkojen suhde vertailukelpoiseen käyttökatteeseen oli -4,3 vuoden 2018 lopussa. Viittaamme liitetiedon 4.3 tietoon kovenantin rikkoutumisesta.

Yhteistyö pankkien kanssa perustuu pitkäaikaisiin pankkisuhteisiin. Pitkän aikavälin tavoitteena on hoitaa Robitin lainavelvoitteet kassavirran avulla. Nopean kasvun vaiheessa pääomaa voidaan hankkia sekä oman että vieraan pääoman ehdoin.

4.7 Sitoumukset ja ehdolliset velat

Tuhatta euroa	31.12.2018	31.12.2017
Omista veloista annetut takaukset ja kiinnitykset:		
Yrityskiinnitykset	42 169	42 169
Kiinteistökiinnitykset	3 856	3 856
Yhteensä	46 025	46 025

Tuhatta euroa	31.12.2018	31.12.2017
Muut takaukset		
Muut takausvastuut	261	517
Yhteensä	261	517

Operatiivisiin vuokrasopimuksiin perustuvat sitoumukset

Robit on ottanut vuokralle tehdasrakennuksia ja maa-alueita Australiassa, Isossa-Britanniassa ja Koreassa operatiivisilla vuokrasopimuksilla, jotka eivät ole purettavissa. Robit on vuokrannut myös toimistotiloja ei purettavissa olevilla operatiivisilla vuokrasopimuksilla. Vuokra-ajat vaihtelevat yhdestä kymmeneen vuoteen.

Lisäksi Robit on ottanut ei purettavissa olevilla operatiivisilla vuokrasopimuksilla vuokralle autoja, toimistolaitteita ja trukkeja, joiden vuokra-aika on yhdestä viiteen vuotta. Ei purettavissa oleviin operatiivisiin vuokrasopimuksiin perustuvien vähimmäisvuokrien kokonaismäärä on seuraava:

Tuhatta euroa	31.12.2018	31.12.2017
Yhden vuoden kuluessa	1 860	1 455
Yhtä vuotta pidemmän ajan mutta alle 5 vuoden kuluttua	3 312	3 957
Myöhemmin kuin 5 vuotta	366	3 066
Yhteensä	5 538	8 478

Tuloslaskelmaan sisältyvät tilikauden vuokratulot esitetään liitetiedossa 2.4.

Kiinteistöinvestoinnit

Konserni on velvollinen tarkistamaan vuonna 2010 valmistuneista kiinteistöinvestoinneista tekemiään arvonlisäverovähennyksiä, jos kiinteistön vähennyksen oikeuttava käyttö vähenee tarkistuskauden aikana. Viimeinen tarkistusvuosi on 2019. Vastuun enimmäismäärä on 66 tuhatta euroa 31.12.2018.

Konserni on velvollinen tarkistamaan tilikaudella 2017 valmistuneesta kiinteistöinvestoinnista tekemiään arvonlisäverovähennyksiä, jos kiinteistön verollinen käyttö vähenee tarkistuskauden aikana. Viimeinen tarkistusvuosi on 2026. Vastuun enimmäismäärä on 145 tuhatta euroa.

Konserni on velvollinen tarkistamaan tilikaudella 2018 valmistuneesta kiinteistöinvestoinnista tekemiään arvonlisäverovähennyksiä, jos kiinteistön verollinen käyttö vähenee tarkistuskauden aikana. Viimeinen tarkistusvuosi on 2027. Vastuun enimmäismäärä on 30 tuhatta euroa.

Vuokrasopimusten kirjaaminen 1.1.2019 lähtien

IFRS 16:ssä määrätään periaatteet, joiden mukaan vuokrasopimukset kirjataan ja arvostetaan, miten ne esitetään tilinpäätöksessä ja mitä tietoja niistä annetaan. Sen seurauksena lähes kaikki vuokrasopimukset merkitään taseeseen 1.1.2019 lähtien, sillä operatiivisten vuokrasopimusten ja rahoitusleasingsopimusten välinen erottelu poistuu. Uuden standardin mukaisesti kirjataan omaisuuserä (vuokralle otetun omaisuuserän käyttöoikeus) ja vuokrien maksua koskeva rahoitusvelka. Ainoita poikkeuksia ovat lyhytaikaiset ja arvoltaan vähäisiä kohteita koskevat vuokrasopimukset. Muutosta on avattu enemmän liitetiedoissa 6.5

5 Liiketoiminnassa käytettävät varat ja velat

5.1 Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet

Tilinpäätöksen laatimisperiaate

Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet kirjataan aluksi alkuperäiseen hankintamenuon, joka sisältää ostohinnan ja muut hankinnasta välittömästi aiheutuvat menot, jotka tarvitaan hyödykkeen saattamiseksi toimintakuntoon ja paikkaan, jossa se toimii. Hyödykkeet merkitään taseeseen hankintamenuon vähennettynä kertyneillä poistoilla ja arvonalentumistappioilla. Rahoitusleasingehdoin vuokralle otetut aineelliset hyödykkeet käsitellään kirjanpidossa samalla tavoin kuin ostetut hyödykkeet. Korjaus- ja huoltokulut kirjataan kuluiksi toteutuessaan.

Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden poistot tehdään tasapoistoina niiden arvioituna taloudellisena vaikutusai- kana seuraavasti:

	Vuotta
Rakennukset ja rakennelmat	10-30
Koneet ja kalusto	5-15
Muut aineelliset hyödykkeet	5-10

Hyödykkeiden taloudellisia vaikutusai-koja tarkastellaan ja tarvittaessa oikaistaan jokaisen tilikauden lopussa.

Aineellisten käyttöomaisuuden myyntivoitot tai -tappiot sisältyvät laajassa tuloslaskelmassa liiketoiminnan muihin tuottoihin tai muihin kuluihin.

Aineellisia käyttöomaisuushyödykkeitä tarkastellaan arvonalentumisen varalta aina, kun tapahtumat tai olosuhteiden muutokset antavat viitteitä siitä, ettei niiden kirjanpitoarvoa vastaava määrä mahdollisesti ole kerrytettävissä. Arvonalentumistappiona kirjataan määrä, jolla hyödykkeen kirjanpitoarvo ylittää kerrytettävissä olevan rahamäärän. Kerrytettävissä oleva rahamäärä on omaisuuserän käypä arvo vähennettynä myynnistä aiheutuvilla menoilla tai sitä suurempi käyttöarvo.

Tuhatta euroa	Maa-alueet	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Ennakkomaksut ja kesken-eräiset hankinnat	Yhteensä
2018						
Hankintameno	163	5 346	23 109	1 381	7 482	37 481
Lisäykset	0	5 671	5 341	419	-7 349	4 082
Vähennykset	0	-18	-1 064	-286	0	-1 368
Erien väliset siirrot	0	154	-66	-154	66	0
Valuuttakurssierot	0	96	-275	-15	-111	-306
Hankintameno 31.12.	163	11 248	27 045	1 345	88	39 890
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.	0	-1 693	-8 702	-807	0	-11 202
Poistot	0	-319	-3 550	-186	0	-4 055
Vähennykset	0	4	829	196	0	1 029
Valuuttakurssierot	0	-3	158	6	0	161
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.	0	-2 011	-11 265	-790	0	-14 066
Kirjanpitoarvo 1.1.	163	3 653	14 406	574	7 482	26 279
Kirjanpitoarvo 31.12.	163	9 238	15 780	555	88	25 824

Tuhatta euroa	Maa-alueet	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Ennakkomaksut ja kesken-eräiset hankinnat	Yhteensä
2017						
Hankintameno	163	4 593	17 802	724	515	23 797
Tytäryritysten hankinta	0	0	3 472	0	0	3 472
Lisäykset	0	33	3 070	353	7 669	11 126
Vähennykset	0	0	-768	-42	0	-810
Erien väliset siirrot	0	721	222	384	-679	648
Valuuttakurssierot	0	-1	-689	-38	-23	-751
Hankintameno 31.12.	163	5 346	23 109	1 381	7 482	37 482
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.	0	-1 556	-5 211	-419	0	-7 186
Poistot	0	-137	-3 398	-137	0	-3 672
Erien väliset siirrot	0		-509	-285		-794
Vähennykset	0	0	266	20	0	285
Valuuttakurssierot	0	0	151	15	0	166
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.	0	-1 693	-8 702	-807	0	-11 202
Kirjanpitoarvo 1.1.	163	3 037	12 662	199	515	16 611
Kirjanpitoarvo 31.12.	163	3 653	14 407	574	7 482	26 280

Rakennukset koostuvat Suomessa sijaitsevasta tehdasrakennuksesta ja Koreassa sijaitsevista rakennelmista. Koneet ja kalusto ovat pääasiassa tuotantokoneita. Muihin aineellisiin hyödykkeisiin sisältyy lähinnä Korean vuokratiloihin tehtyjä parannustöitä.

Rahoitusleasingsopimuksella vuokralle otetut hyödykkeet

Robit on ottanut Englannissa ja Etelä-Afrikassa vuokralle kannettavia tietokoneita, autoja ja joitakin tuotantokoneita rahoitusleasingsopimuksilla, jotka eivät ole purettavissa. Vuokra-ajat ovat 3-8 vuotta. Rahoitusleasingsopimuksella vuokralle otettujen koneiden ja kaluston kirjanpitoarvo oli 1 179 tuhatta euroa 31.12.2018 (31.12.2017: 1 141 tuhatta euroa).

Liitetiedossa 4.7. on tietoa sopimuksiin perustuvista hankintasuorituksista.

5.2 Vaihto-omaisuus

Tilinpäätöksen laatimisperiaate

Aineet ja tarvikkeet, keskeneräiset tuotteet ja valmiit tuotteet esitetään hankintamenoa tai sitä pienempään netto-realisointiarvoon. Vaihto-omaisuuden hankintameno käsittää kaikki ostomenot, valmistusmenot ja muut menot, jotka aiheutuvat vaihto-omaisuuden saattamisesta sen senhetkiseen sijaintipaikkaan ja kuntoon. Ostomenoihin luetaan ostohinta, tuontitullit ja muut verot, kuljetus- ja käsittelymenot sekä muut valmiiden tuotteiden, materiaalien ja palvelujen hankkimisesta välittömästi aiheutuvat menot. Vaihto-omaisuuden valmistusmenot sisältävät materiaaleista ja työsuorituksesta johtuvat välittömät menot sekä asianmukaisen osuuden muuttuvista ja kiinteistä yleismenoista, joista jälkimmäiset kohdistetaan normaalin toimintakapasiteetin perusteella. Hankintameno määrittäminen perustuu painotettuun keskiarvoon.

Keskeiset harkintaan perustuvat ratkaisut ja arviot - vaihto-omaisuuden arvostus

Vaihto-omaisuuden arvostus edellyttää johdolta arvioita ja harkintaan perustuvia ratkaisuja, jotka liittyvät erityisesti epäkuranttiuteen ja vaihto-omaisuuden kirjaamiseen netto-realisointiarvon määrällisenä odotettavissa oleviin myyntihintoihin perustuen, ja lisäksi johto arvioi Robitin tärkeimpien markkinoiden yleistä markkinakehitystä. Netto-realisointiarvo on arvioitu tavanomaisessa liiketoiminnassa toteutuva myyntihinta vähennettynä arvioiduilla menoilla, jotka tarvitaan hyödykkeiden valmiiksi saattamiseksi ja myynnin toteutumiseksi.

Tuhatta euroa	31.12.2018	31.12.2017
Aineet ja tarvikkeet	4 449	6 571
Keskeneräiset tuotteet	1 719	2 655
Valmiit tuotteet	24 369	20 915
Yhteensä	30 808	30 141

Vaihto-omaisuus koostuu lähinnä valmistukseen tarvittavista raaka-aineista ja valmiista tuotteista, kuten porakruunuista, poratangoista ja putkitusjärjestelmistä. Vaihto-omaisuus sisältää vaihto-omaisuuden alaskirjausvarauksia yhteensä 2 273 tuhatta euroa. Varauksen lisäys tilikaudella oli 1 192 tuhatta euroa ja käyttö 2 547 tuhatta euroa, mikä johtui hidaskiertoisien vaihto-omaisuuden myynnistä ja myyntikelvottoman varaston romutuksista, miltä osin epäkuranttiusriski on alentunut.

Varausten muutokset on esitetty alla:

Tuhatta euroa	2018	2017
1.1.	3 629	1 262
Tilikauden aikana tehdyt arvonalennukset	1 192	2 366
Varausta purettu kuluja vastaan	-2 233	0
Tehdyt alaskirjausten palautukset	-314	0
31.12.	2 273	3 629

5.3 Myyntisaamiset ja muut saamiset

Tilinpäätöksen laatimisperiaate

Myyntisaamiset ovat saamia, jotka johtuvat asiakkaille tavanomaisessa liiketoiminnassa myydyistä tuotteista tai tuote-tuista palveluista. Myyntisaamiset kirjataan alun perin käypään arvoon, ja myöhemmin ne arvostetaan jaksotettuun hankintamenoa vähennettynä arvonalentumisilla. Konserni käyttää yksinkertaistettua lähestymistapaa odotettujen luottotappioiden arvioimiseen. Luottotappioiden arvioimiseksi myyntisaamiset on ryhmitelty luottoriskiominaisuuksien ja erääntyneiden päivien perusteella. Arvonalentumiset esitetään laajassa tuloslaskelmassa liiketoiminnan muissa kuluissa.

Muihin saamsiin sisältyy pääasiassa konsernin tavanomaisesta toiminnasta johtuvia siirtosaamia.

Lyhytaikaiset myyntisaamiset ja muut saamiset koostuvat seuraavista eristä:

Tuhatta euroa	31.12.2018	31.12.2017
Myyntisaamiset	15 760	22 140
Siirtosaamiset	227	473
Muut saamiset*	2 653	3 308
Yhteensä	18 640	25 921

* Sisältää pääasiassa ALV-saamia 1 697 tuhatta euroa

Lyhytaikaisten myyntisaamisten ja muiden saamisten kirjanpitoarvojen katsotaan olevan lähellä niiden käypiä arvoja. Tämä johtuu niiden lyhytaikaisesta luonteesta.

Myyntisaamisten arvonalentumisten muutokset

Tuhatta euroa	2018	2017
1.1.	257	121
Tilikauden aikana tehdyt arvonalennukset	1 193	295
Tilikauden tehdyt alaskirjaukset	-119	-159
Tehdyt alaskirjausten palautukset	-4	0
31.12.	1 327	257
Tuloslaskelman varausten muutos		
Arvonalennuksien tulosvaikutteiset muutokset		
Tuhatta euroa	2018	2017
Arvonalennukset		
Yhtiöittäin tehdyt alaskirjaukset	-857	-55
Arvonalennusvarauksen muutos	-337	-240
Arvonalennusten palautukset	4	0
	-1 189	-295

Myyntisaamisten luokittelu

Myyntisaamiset ovat asiakkailta veloitetuja tavaroita myydyistä tavaroista tai tavanomaisessa liiketoiminnassa suoritetuista palveluista. Ne ovat yleensä maksettaviksi 30-90 päivän kuluessa ja siksi kaikki luokitellaan lyhytaikaisiksi saamisiksi. Myyntisaamiset kirjataan alun perin vastiketta vastaan, joka on ehdoton, ellei niillä ole merkittäviä rahoituskomponentteja, kun ne kirjataan käypään arvoon. Myyntisaamisilla kerätään sopimusperusteiset rahavirrat ja siksi saamiset arvostetaan jaksotettuun hankintamenuon efektiivisen koron menetelmällä. Liitetiedossa 4.6 kerrotaan lisää myyntisaamisten arvonalentumisperiaatteesta.

Factoring -järjestely

Myyntisaamisten kirjanpitoarvoihin sisältyy saamia, joihin sovelletaan factoring-järjestelyä. Tämän järjestelyn mukaisesti konserni on siirtänyt kyseiset saamiset rahoituslaitokselle käteistä vastaan ja estynyt siten enää myymästä tai panttaamasta saamia. Konserni on kuitenkin jättänyt viivästys- ja luottoriskin itselleen. Konserni siis edelleen kirjaa siirretyt varat kokonaisuudessaan taseeseensa. Factoring-sopimuksessa maksettava määrä esitetään vakuudellisina lainoina.

Merkittävät kirjanpitoarvot ovat seuraavat:

Tuhatta euroa	2018	2017
Factoroidut saatavat	194	28
Saataviin liittyvät lainat (pankkilainat katso liite 4.3)	194	28

5.4 Ostovelat ja muut velat

Tilinpäätöksen laatimisperiaate

Ostovelat ovat veloitteita, jotka koskevat maksun suorittamista tavaroista tai palveluista, jotka on hankittu tavarantoimittajilta ja palveluntuottajilta osana tavanomaista liiketoimintaa. Ostovelat kirjataan alun perin käypään arvoon, ja myöhemmin ne arvostetaan jaksotettuun hankintamenuon efektiivisen koron menetelmällä.

Lyhytaikaiset ostovelat ja muut velat koostuvat seuraavista eristä:

Tuhatta euroa	31.12.2018	31.12.2017
Ostovelat	8 575	9 334
Siirtovelat	2 917	3 235
Muut erät	1 248	1 972
Yhteensä	12 740	14 541

Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät:

Tuhatta euroa	31-Dec-18	31-Dec-17
Henkilöstökulut	1 055	1 058
Sosiaalikulut	221	326
Korot	4	21
Muut erät *	1 637	1 830
Yhteensä	2 917	3 235

* Pääasiassa siirtyviä ulkoistuspalkkioita, tilintarkastuspalkkioita ja vuokratulujä.

Ostovelkojen ja muiden velkojen kirjanpitoarvojen katsotaan vastaavan niiden käypiä arvoja, koska velat ovat luonteeltaan lyhytaikaisia.

5.5 Varaukset

Laadintaperiaatteet

Toimitussopimuksiin ei pääosin liity palautus- tai takaisinmaksuveloitteita. Robit vastaa siitä, että tuotteet ovat toimintokunnossa teknisiltä ominaisuuksiltaan asiakkaan tilauksen ja Robitin omien laatustandardien mukaisia. Mikäli tuotteissa tunnistetaan Robitista johtuva tekninen tai laadullinen ongelma, Robit on velvollinen toimittamaan asiakkaalle korvaavat tuotteet. Näitä veloitteita arvioidaan sopimuskohtaisesti, ja niistä kirjataan erillinen takuuvaraus. Koska tuotteet ovat luonteeltaan kulutusosia, tuotteisiin ei sisälly pitkäaikaisia takuuveloitteita, joista voisi koitua maksettavaa tulevilla tilikausilla.

Varaus on tehty arvioiden takuuvaatimukset liittyen myytyihin tuotteisiin, joissa on tunnistettu tekninen tai laadullinen ongelma. Näiden vaatimusten odotetaan olevan selvitetty seuraavan vuoden aikana ja siksi ne raportoidaan lyhytaikaisina varauksina. Varauksen määrä oli 31.12.2018 148 tuhatta euroa (2017: 36 tuhatta euroa)

Takuuvarausten muutokset:

Tuhatta euroa	2018	2017
1.1.	36	23
Tilikauden aikana tehdyt arvonalennukset	137	13
Tilikauden tehdyt alaskirjaukset	-25	0
Tehdyt alaskirjausten palautukset	0	0
31.12.	148	36

5.6 Saadut ennakkomaksut

Saatujen ennakkojen määrä 31.12.2018 oli 142 tuhatta euroa (31.12.2017: 324 tuhatta euroa). Ennakkomaksuja vaaditaan yleensä asiakailta, jotka eivät ole yhtiön arvion mukaan luototuskelpoisia. Nykyisessä toiminnassa ennakkomaksut eivät ole yleinen kaupankäyntitapa.

6 Muut liitetiedot

6.1 Tytäryritykset ja ulkomaanrahan määräiset erät

Tilinpäätöksen laatimisperiaate

Konsernitilinpäätöksen laatiminen

Tytäryrityksiä ovat kaikki yritykset, joissa konsernilla on määräysvalta. Konsernilla on määräysvalta yrityksessä, jos se olemalla osallisena siinä altistuu sen muuttuvalle tuotolle tai on oikeutettu sen muuttuvaan tuottoon ja se pystyy vaikuttamaan tähän tuottoon käyttämällä yritystä koskevaa valtaansa.

Tytäryritykset yhdistellään konsernitilinpäätökseen kokonaisuudessaan siitä päivästä lukien, jona konserni saa niihin määräysvallan ja yhdistely lopetetaan, kun määräysvalta lakkaa. Kaikki konsernin sisäiset liiketapahtumat, saamiset, velat ja realisoitumattomat voitot sekä sisäinen voitonjako eliminoidaan konsernitilinpäätöstä laadittaessa. Tytäryritysten soveltamia tilinpäätöksen laatimisperiaatteita on tarvittaessa muutettu, jotta pystytään varmistamaan yhdenmukaisuus konsernin noudattamisen periaatteiden kanssa.

Ulkomaanrahan määräisten erien muuntaminen

Ulkomaisten tytäryritysten varat ja velat muunnetaan euroiksi tilinpäätöspäivän kurssia käyttäen. Ulkomaisten tytäryritysten tuottojen ja kulujen muuntamiseen euroiksi käytetään keskimursia. Tytäryritysten tilinpäätösten muuntamisesta syntyvät muuntoerot kirjataan muihin laajan tuloksen eriin, ja ne kertyvät omaan pääomaan muuntoerorahastoon.

Ulkomaan rahan määräiset liiketapahtumat muutetaan toimintavaluutanmääräisiksi liiketapahtumien toteutuspäivän kurssia käyttäen. Jos erä on arvostettu uudelleen, käytetään arvostuspäivän valuuttakurssia. Liiketoiminnasta, kuten ostoista ja myynneistä syntyvät valuuttakurssierot kirjataan asiaankuuluviin eriin liikevoiton yläpuolelle. Rahoitustapahtumista syntyvät valuuttakurssierot kirjataan rahoitustuottoihin ja -kuluihin.

Konsernin laajaan tuloslaskelmaan kirjatut valuuttakurssierot ovat seuraavat:

Tuhatta euroa	1.1.-31.12. 2018	1.1.-31.12. 2017
Liikevoitto	-299	-957
Rahoitustuotot ja -kulut	-816	-1 615
Yhteensä	-1 115	-2 572

Konserniyhtiöt 31.12.2018 ja 2017 olivat seuraavat

	Emo % 31.12.2018	Emo % 31.12.2017	Konserni % 31.12.2018	Konserni % 31.12.2017
Halco Brighthouse Ltd, UK, emo Robit UK			100 %	51 %
Halco Drilling Ltd UK, emo Robit UK*			100 %	100 %
Robit Rocktools Ab, Ruotsi*	100 %	100 %	100 %	100 %
Robit Africa Holdings Ltd, Etelä-Afrikka*	100 %	100 %	100 %	100 %
Robit Asia Ltd, Hong Kong	100 %		100 %	
Robit Australia Holdings Ltd, Australia*	100 %	100 %	100 %	100 %
Robit Australia Pty Ltd**, Australia, emo Robit Australia Holdings Ltd			100 %	100 %
Robit Finland Oy Ltd, Suomi	100 %	100 %	100 %	100 %
Robit GB Ltd, UK**	100 %	100 %	100 %	100 %
Robit Inc, USA	100 %	100 %	100 %	100 %
Robit Korea LTD, Etelä-Korea	100 %	100 %	100 %	100 %
Robit OOO, Venäjä	100 %	100 %	100 %	100 %
Robit Plc-BFC, Dubai*	100 %	100 %	100 %	100 %
Robit S.A.C, Peru, 1% omistaa Robit Inc	99 %	99 %	100 %	100 %
Robit SA, Etelä-Afrikka***	100 %	100 %	100 %	100 %
Robit UK Ltd, UK*	100 %	100 %	100 %	100 %
Robit USA LLC, USA, emo Robit INC.			100 %	100 %
TOO Robit, Kazakastan	100 %	100 %	100 %	100 %

Robit Oyj:llä oli Thaimaassa sivukonttori, joka lakkautettiin vuonna 2018.

*Tähdellä merkityt yhtiöt ovat dormantteja- tai holding-yhtiöitä.

** Bulroc Ltd nimi vaihdettiin vuonna 2018 Robit GB Ltd:ksi ja Drilling Tools Australia Ltd Pty nimi vaihdettiin vuonna 2018 Robit Australia Ltd Pty:ksi.

***Robit SA perusti vuonna 2015 Etelä-Afrikassa trustin nimeltä Black Employees Empowerment Trust ('trusti'). Trustin tarkoituksena on tukea Robit SA:n paikallisia värillisiä työntekijöitä ja luoda Robitille parempia liiketoimintamahdollisuuksia Etelä-Afrikassa. Robit SA toteutti trustille osoitetun suunnatun osakeannin. Sen seurauksena säätiö omistaa 26 % Robit SA:n osakkeista. Robit SA:lla katsotaan kuitenkin olevan määräysvalta trustissa. Osakkeista 4 % suunnattiin suoraan yhdelle Robit SA:n henkilöstöön kuuluvalla avainhenkilölle. Järjestely on tarkoitukseltaan ja luonteeltaan Robit SA:n tiettyjen työntekijöiden palkitsemista. Järjestely käsitellään palkitsemisena.

6.2 Verot

Tuloverokulu

Tilinpäätöksen laatimisperiaate

Tuloverokulu koostuu kauden verotettavaan tuloon perustuvasta verosta ja laskennallisten verojen muutoksesta. Vero kirjataan konsernin tuloslaskelmaan, tai jos se liittyy muihin laajan tuloksen eriin tai suoraan omaan pääomaan kirjattuihin eriin, niin vero kirjataan vastaavasti muihin laajan tuloksen eriin tai omaa pääomaan. Kauden verotettavaan tuloon perustuva vero lasketaan niiden paikallisten verolakien ja verokantojen perusteella, jotka on tilinpäätöspäivään mennessä säädetty tai käytännössä hyväksytty maissa, joissa konserni toimii ja kerryttää verotettavaa tuloa.

Konsernin tuloslaskelmaan kirjatut tuloverot poikkeavat Suomen verokannalla lasketuista tuloveroista seuraavasti:

Tuhatta euroa	1.1.2018- 31.12.2018	1.1.2017- 31.12.2017
Kauden verotettavaan tuloon perustuva vero:		
Vero tilikauden voitosta	-358	-210
Aiempia vuosia koskevat oikaisut	-27	-28
Kauden verotettavaan tuloon perustuva vero yhteensä	-384	-238
Laskennallinen vero:		
Laskennallisen verosaamisten vähennys (+) / lisäys (-)	-350	1 004
Laskennallisten verovelkojen vähennys (-) / lisäys (+)	520	143
Aiempia vuosia koskevat oikaisut	253	-52
Laskennallisista veroista johtuvat kulut yhteensä	424	1 096
Tuloverokulu	39	858
Tuhatta euroa		
	1.1.2018- 31.12.2018	1.1.2017- 31.12.2017
Voitto/tappio ennen veroja	-31 423	-6 065
Suomen verokannalla laskettu vero	-6 285	-1 213
Seuraavien erien verovaikutus:	0	0
Ulkomaisten tytäryritysten erilaisten verokantojen vaikutus	-2 162	-436
Verotuksessa vähennyskelvottomat kulut	6 052	485
Verovapaat tulot	0	-115
Kirjaamattomat laskennalliset verot verotuksellisista tappioista	2 567	379
Aiemmin kirjaamattomien verotuksellisten tappioiden hyödyntäminen	15	-164
Muut oikaisut	0	127
Aiempia vuosia koskeva oikaisu	-226	80
Verot tuloslaskelmassa	-39	-858

Suoraan omaan pääomaan kirjattuja verojen muutoksia oli -193 tuhatta euroa vuonna 2018. Vuonna 2017 omaan pääomaan kirjattuja veroja oli 307 tuhatta euroa.

Laskennalliset verot

Tilinpäätöksen laatimisperiaate

Laskennalliset verosaamiset ja verovelat lasketaan velkamenetelmää käyttäen kaikista varojen ja velkojen verotuksellisten arvojen ja konsernitilinpäätöksen mukaisten kirjanpitoarvojen välisistä väliaikaisista eroista. Laskennallisen veron määrittämiseen käytetään verokantoja (ja -lakeja), jotka on säädetty tai käytännössä hyväksytty tilinpäätöspäivään mennessä ja joita odotetaan sovellettavan, kun asianomainen laskennallinen verosaaminen realisoituu tai laskennallinen verovelka suoritetaan.

Laskennalliset verovelat kirjataan kaikista veronalaisista väliaikaisista eroista, paitsi jos laskennalliseen verovelkaan liittyvän väliaikaisen eron purkautumisajankohta on konsernin määrättävissä eikä väliaikainen ero todennäköisesti purkaudu ennakoitavissa olevassa tulevaisuudessa. Laskennallisia verosaamia kirjataan kaikista verotuksessa vähennyskelpoisista väliaikaisista eroista siihen määrän asti kuin todennäköisesti on käytettävissä veronalaista tuloa, jota vastaan vähennyskelpoinen väliaikainen ero pystytään hyödyntämään. Laskennallisten verosaamisten realisoitavissa oleva arvo arvioidaan jokaisena tilinpäätöspäivänä, ja niitä oikaistaan, jos on viitteitä siitä, ettei laskennallisten verosaamisten hyödyntäminen ole enää todennäköistä. Laskennallisia verosaamia ja -velkoja vähennetään toisistaan siinä ja vain siinä tapauksessa, että yrityksellä on laillisesti toimeenpantavissa oleva oikeus kuitata kauden verotettavaan tuloon perustuvia verosaamia ja verovelkoja keskenään ja laskennalliset verosaamiset ja laskennalliset verovelat liittyvät saman veronsaajan perimiin tuloveroihin joko samalta verovelvolliselta tai eri verovelvollisilta, jotka aikovat joko suorittaa kauden verotettavaan tuloon perustuvat verot nettoperusteisesti.

Keskeiset harkintaan perustuvat ratkaisut ja arviot – laskennalliset verosaamiset ja -velat

Harkintaa tarvitaan arvioitaessa, merkitäänkö laskennallisia verosaamia ja tiettyjä laskennallisia verovelkoja taseeseen. Laskennallisia verosaamia kirjataan vain, jos niiden realisoituminen on todennäköisempää kuin realisoitumatta jääminen. Realisoituminen riippuu siitä, että verotettavaa tuloa kertyy riittävästi. Tulevaisuudessa kertyvää verotettavaa tuloa koskevat oletukset riippuvat johdon rahavirta-arvioista, jotka liittyvät muun muassa tulevaan liikevaihtoon, liiketoiminnan kuluihin ja rahoituskuluihin. Konsernin kyky kerryttää verotettavaa tuloa riippuu myös yleiseen talouteen, rahoitukseen, kilpailukykyyn ja sääntelyyn liittyvistä tekijöistä, joihin konserni ei pysty vaikuttamaan. Näihin arvioihin ja oletuksiin liittyy riskiä ja epävarmuutta, ja näin ollen on mahdollista, että olosuhteiden muutokset aiheuttavat muutoksia odotuksiin, jotka voivat vaikuttaa taseeseen merkittävien laskennallisten verosaamisten ja verovelkojen määriin sekä muiden vielä kirjaamattomien verotuksellisten tappioiden ja väliaikaisten erojen määrään.

Konsernin johto arvioi veroilmoituksissa otettuja kantoja säännöllisesti tilanteissa, joissa sovellettavat verosäädökset jättävät tilaa tulkinnalle. Tarvittaessa kirjataan varauksia niiden määrien perusteella, jotka odotetaan maksettavan veroviranomaisille. Tunnistettuihin epävarmoihin veropositioihin liittyvät kauden verotettavaan tuloon perustuvat verovelat merkitään taseeseen, kun on todennäköistä, että tietyt veropositiot tullaan haastamaan eikä niitä välttämättä hyväksytä veroviranomaisten suorittamassa tarkastelussa.

Laskennallisten verojen bruttomääräiset muutokset ovat seuraavat:

Tuhatta euroa	2018	2017
1.1.	-354	-1371
Kirjattu tulosvaikutteisesti	424	1113
Kirjattu omaan pääomaan	-193	192
Tytäryritysten hankinta	0	-239
Valuuttakurssierot	14	-32
31.12.	-109	-337

Seuraavassa taulukossa esitetään laskennallisten verosaamisten ja -velkojen muutokset tilikauden aikana siten, että ei oteta huomioon samaan veronsaajaan liittyvien erien vähentämistä toisistaan:

Tuhatta euroa	1.1.	Kirjattu tulos- vaikutteisesti	Kirjattu omaan pääomaan	Tytär- yritysten hankinta	Valuutta- kurssierot	31.12.
2018						
Laskennalliset verosaamiset						
Vaihto-omaisuus	158	90	0	0	0	248
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	308	0	-308	0	0	0
Työsuhde-etuudet	362	-157	0	0	-15	190
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	507	65	0	0	-42	530
Verotappiot	699	-699	0	0	0	0
Muut erät	178	452	0	0	-29	601
Yhteensä	2 212	-248	-308	0	-86	1 570
Laskennallisten verojen netottaminen	-309					-126
Laskennalliset verosaamiset, netto	1 903					1 444

Tuhatta euroa	1.1.	Kirjattu tulos- vaikutteisesti	Kirjattu omaan pääomaan	Tytär- yritysten hankinta	Valuutta- kurssierot	31.12.
2018						
Laskennalliset verovelat						
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	796	-581	-65	0	-9	140
Aineettomat hyödykkeet	1 575	-266	0	0	-56	1 253
Vaihto-omaisuus	18	-18	0	0	0	0
Muut erät	176	194	-50	0	-35	286
Yhteensä	2 566	-672	-115	0	-100	1 679
Laskennallisten verojen netottaminen	-309					-126
Laskennalliset verovelat, netto	2 257					1 553

Tuhatta euroa	1.1.	Kirjattu tulos- vaikutteisesti	Kirjattu omaan pääomaan	Tytär- yritysten hankinta	Valuutta- kurssierot	31.12.
2017						
Laskennalliset verosaamiset						
Vaihto-omaisuus	219	-60	0	0	0	158
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	0	0	308	0	0	308
Työsuhde-etuudet	338	35	0	0	-11	362
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	369	157	0	0	-18	507
Verotappiot	0	699	0	0	0	699
Muut erät	107	174	-92	0	-11	178
Yhteensä	1 033	1 004	216	0	-40	2 212
Laskennallisten verojen netottaminen						-309
Laskennalliset verosaamiset, netto					0	1 903

Tuhatta euroa	1.1.	Kirjattu tulos- vaikutteisesti	Kirjattu omaan pääomaan	Tytär- yritysten hankinta	Valuutta- kurssierot	31.12.
2017						
Laskennalliset verovelat						
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	508	53	0	239	-5	796
Aineettomat hyödykkeet	1 833	-258	0	0	0	1 575
Vaihto-omaisuus	23	-4	0	0	0	18
Muut erät	40	117	23	0	-4	176
Yhteensä	2 404	-91	23	239	-9	2 566
Laskennallisten verojen netottaminen						-309
Laskennalliset verovelat, netto						2 257

6.3 Lähipiiriliiketoimet

Konsernin lähipiiri koostuu emoyrityksestä ja liitetiedossa 6.1. mainituista konserniyrityksistä. Lähipiiriä ovat myös johdon avainhenkilöt ja heidän perheenjäsenensä samoin kuin näiden määräysvallassa olevat yritykset. Johdon avainhenkilöihin luetaan Robitin hallituksen jäsenet, toimitusjohtaja ja johtoryhmä. Five Alliance Oy:llä on Robit Oyj:ssä huomattava vaikutusvalta ja sen omistusosuus konsernista oli 21,1 % 31.12.2018 (20,9 % 31.12.2017). Robitin hallituksen puheenjohtaja Harri Sjöholmilla on määräysvalta Five Alliance Oy:ssä.

Konserni ei ole ostanut palveluja Five Alliance Oy:n tytäryritykseltä vuonna 2018 (2017: 90 tuhatta euroa). Liiketoimet lähipiirin kanssa toteutettiin tavanomaisin kaupallisin ehdoin.

Hallituksen palkkiot

Hallituksen jäsenille maksettiin tilikausilla 2018 ja 2017 palkkoja, palkkioita ja muita etuuksia seuraavasti:

Tuhatta euroa	1.1.–31.12.2018	1.1.–31.12.2017
Harri Sjöholm	35	54
Tapio Hintikka	34	41
Mammu Kaario	44	38
Kai Seikku	40	0
Kalle Reponen	46	54
Heikki Allonen	40	0
Mikko Kuitunen	9	0
Matti Kotola	5	47

Hallituksen puheenjohtajan palkkio on 45 tuhatta euroa vuodessa ja kunkin hallituksen jäsenen palkkio on 30 tuhatta euroa vuodessa. Lisäksi hallituksen jäsenille maksetaan palkkiona 500 euroa kokoukselta, työvaliokunnan jäsenille 750 euroa kokoukselta ja muiden valio-kuntien jäsenille 1.000 euroa kokoukselta. Hallituksen jäsenten palkkiot maksetaan siten, että 40 % vuosittaisesta rahamäärästä käytetään Robitin osakkeiden hankkimiseen, tai vaihtoehtoisesti henkilöille voidaan luovuttaa yhtiön hallussa olevia omia osakkeita, ja loput maksetaan rahana. Robitin hallituksen jäsenille luovutettiin yhteensä 40 141 (2017: 8 354 osaketta) osaketta hallituspalkkioiksi vuonna 2018.

Hallituksen ja toimitusjohtajan palkitseminen

Hallitus päättää toimitusjohtajan palkasta, palkkioista ja muista etuuksista. Tilikaudella 2018 maksettiin toimitusjohtaja Mika Virtaselle palkkoja, palkkioita ja muita etuuksia yhteensä 289 tuhatta euroa (2017: 206 tuhatta euroa). Lisäksi tilikauden aikana suoritettiin vapaaehtoiseen lisäeläkkeeseen liittyvä maksu 12 tuhatta euroa. Tilikaudella maksettiin toimitusjohtajalle 4 000 osaketta osakepalkkiojärjestelmään 2017 liittyen. Osakepalkkio-ohjelmasta enemmän kappaleessa 2.3.

Toimitusjohtajan irtisanomisaika on määritelty sopimuksessa yhdeksäksi (9) kuukaudeksi, jos toimitusjohtaja päättää erota, ja kuudeksi (6) kuukaudeksi yhtiön irtisanoessa sopimuksen. Jos yhtiö irtisanoa toimitusjohtajan sopimuksen, tälle maksetaan kompensationsa määrä, joka vastaa kuuden (6) kuukauden palkkaa ilman etuuksia. Toimitusjohtaja Mika Virtanen vapautettiin tehtävistään 7.12.2018 ja irtisanomiskorvauksia on kirjattu palkkioihin 220 tuhatta euroa tilikaudelle 2018.

Johtoryhmän palkitseminen

Hallitus tekee johdon kannustin- ja palkitsemisjärjestelmää koskevat päätökset toimitusjohtajan esityksestä. Kaikkien johtoryhmän jäsenten palkka koostuu peruspalkasta ja tulosperusteisesta bonuksesta. Tulosperusteinen bonus määräytyy yhtiön tuloksellisuuden, asianomaisen liiketoiminta-alueen ja muiden keskeisten operatiivisten tavoitteiden perusteella. Johtoryhmän jäsenille vuosina 2018 ja 2017 maksetut palkkiot olivat seuraavat:

Tuhatta euroa	1.1.–31.12.2018	1.1.–31.12.2017
Palkat ja muut lyhytaikaiset työsuhte-etuudet	-1 122	-1 472
Osakeperusteiset maksut	-61	0
Yhteensä	-1 184	-1 472

Eräillä johtoryhmän jäsenillä on vapaaehtoinen lisäeläkejärjestely, joka luokitellaan maksupohjaiseksi. Järjestelyyn liittyvät menot olivat 18 tuhatta euroa tilikaudella 2018 (2017: 8 tuhatta euroa). Tästä määrästä 12 tuhatta euroa liittyy toimitusjohtajan eläkejärjestelyyn (2017: 8 tuhatta euroa).

Osakeperusteiset maksut ja osakslainat

Yhtiön hallitus päätti huhtikuussa 2017 yhtiön johdolle ja avainhenkilöille tarkoitetusta pitkäaikaisesta osakepohjaisesta sitouttamisjärjestelmästä sekä kesäkuussa 2018 uudesta ohjelmasta. Osakeohjelmassa on kolme osatekijää: avainhenkilön oma sijoitus yhtiöön, yhtiön lisäosakekannustin sekä suoriteperusteinen lisäosakeohjelma. Osakkeita luovutettiin ohjelman mukaisesti syyskuussa 2018 johdolle ja avainhenkilöille. Osakepalkkio-ohjelmasta enemmän kappaleessa 2.3.

Nykyisellä johtoryhmällä ei ole yhtiön antamia lainoja.

Johdon omistukset

Osakkeiden kokonaisosakemäärä 31.12.2018 oli 21 083 900 osaketta ja 31.12.2017 21 083 900. Johdon omistuksessa oli osakkeita seuraavasti:

Johdon osakeomistukset 31.12.2018	Osakkeet	Osuus
Hallituksen omistukset	4 500 063	21,34 %
Harri Sjöholm	4 467 092	21,19%*
Mammu Kaario	11 041	0,05 %
Kai Seikku	6 522	0,03 %
Kalle Reponen	12 263	0,06 %
Mikko Kuitunen	3 145	0,01 %
Väliaikainen toimitusjohtaja	4 000	0,02 %
Muut johtoryhmän jäsenet	15 000	0,07 %
Yhteensä	4 519 063	

*21,13% Harri Sjöholmilla Five Alliance Oy:n kautta

Johdon osakeomistukset 31.12.2017	Osakkeet	Osuus
Hallituksen omistukset	4 436 661	21,04 %
Harri Sjöholm	4 414 419	20,94%*
Tapio Hintikka	5 741	0,03 %
Mammu Kaario	4 519	0,02 %
Kalle Reponen	5 741	0,03 %
Matti Kotola	6 241	0,03 %
Toimitusjohtaja	4 000	0,02 %
Muut johtoryhmän jäsenet	9 272	0,05 %
Yhteensä	4 449 933	

*20,91 % Harri Sjöholmilla Five Alliance Oy:n kautta

6.4 Tilikauden päättymisen jälkeiset tapahtumat

Robit Oyj on vastaanottanut 8.1.2019 Arvopaperimarkkinalain 9. luvun 5. pykälän mukaisen ilmoituksen Athanase Industrial Partner Ltd:ltä. Athanase Industrial Partner Ltd:n omistusosuus Robit Oyj:n osakkeiden kokonaismäärästä on noussut yli viiden (5) prosentin 8.1.2019.

6.5 Käyttöön otetut uudet ja muuttuneet standardit

Konserni on soveltanut 1.1.2018 alkaen seuraavia standardeja ja muutoksia:

- IFRS 15 Tuloutus
- IFRS 9 Rahoitusinstrumentit
- IFRS 2 Osakeperusteisten liiketoimien luokittelu ja arvostaminen

IFRS 15

IFRS 15 korvaa tavaroiden ja palvelujen myyntisopimuksia koskevan IAS 18:n ja pitkäaikaishankkeita koskevan IAS 11:n. Robit otti IFRS 15 Myyntituotot asiakassopimuksista- standardin käyttöön käyttäen yksinkertaistetun takautuvan soveltamisen lähestymistapaa soveltamisen aloittamisajankohtana 1.1.2018, jolloin vertailukausia ei oikaista. Uuden standardin käyttöönotto ei ole vaikuttanut tuloutuksen ajankohdan tai taseen esittämiseen eikä vertailulukuihin tai avaavaan taseeseen. Robitilla uusi standardi ei vaikuta tuloutettavan myynnin arvostukseen tai ajoitukseen.

Robit myy kallioporaus kulutusosia. Toimitetut tuotteet on tunnistettu sopimuksissa, jotka Robit on tehnyt asiakkaan kanssa. Sopimuksissa määritellään usein tavoite toimitettavista määristä, mutta asiakas ei ole sitoutunut määrään. Toimitetut määrät perustuvat asiakkaan ostotilauksiin ja jokainen toimitettu määrä laskutetaan erikseen. Tuotteille annetaan tyypillisesti 30-90 päivän maksuaika. Transaktioihin ei sisälly merkittäviä rahoituskomponentteja.

Osaan asiakassopimuksia sisältyy ehtoja, joiden mukaan asiakasta hyvitetään sopimuksen mukaisesti, jos asiakkaan tilaamat määrät ylittävät ennalta ennalta määrätyn tason, ts. näissä tapauksissa kauppahinta sisältää muuttuvan vastikkeen. Muuttuvan vastikkeen vaikutus transaktiohintaan otetaan huomioon tuloutuksessa arvioimalla kunkin sopimuksen mukaisen hyvityksen toteutumisen todennäköisyys. Arvio perustuu todennäköisimpään määrään. Arvioidessaan todennäköisyyttä Robit ottaa huomioon asiakkaan historialliset tiedot (kuten aiemmin toimitukset ovat saavuttaneet tason, joka oikeuttaa asiakkaan saamaan alennuksen), nykyinen tilanne tavaroiden toimitusajankohdan samoin kuin ennusteita tulevista toimituksista. Robitin arvion mukaan on erittäin todennäköistä, että ei jouduta tekemään merkittävää peruutusta myyntituottojen määrään, kun muuttuvan vastikkeen epävarmuus myöhemmin ratkeaa. Transaktiohintaan on sisällytetty koko arvioidun muuttuvan vastikkeen määrä.

Arvioitu kauppahinta arvioidaan uudelleen viimeistään kunkin raportointijakson lopussa. Tämä ei muuttanut Robitin aiempaa tuloutusperiaatetta.

Saamiset asiakkaalta kirjataan kauppahintaan. Tämä tarkoittaa käytännössä sitä, että sekä laskutettu asiakaskohtainen myyntisaatava, että kirjautunut liikevaihto on oikaistu arvioidulla hyvitysmäärällä. Asiakkaalle suoritettavat hyvitykset käsitellään transaktiohinnan ja täten liikevaihdon oikaisuna. Tämä ei muuttanut käytäntöä hyvitysten kirjaamisessa.

Myyntihinnat määritellään asiakassopimuksissa erikseen jokaiselle tuotteelle. Kunkin asiakkaanransaktiohintaa perustuu mm. määrään, tapahtumavaluuttaan ja asiakkaan maantieteelliseen sijaintiin. Muuttujavastike (alennukset) kohdistetaan pääsääntöisesti kaikille sopimukseen sisällyneille suoritevelvoitteille.

Robitilla ei ole merkittäviä sopimuksen saamisesta aiheutuvia lisäkustannuksia, joista tulisi kirjata omaisuuserä taseeseen. Robit soveltaa käytännön apukeinoa, jonka mukaan lisäkustannukset kirjataan kuluiksi, kun ne syntyvät, koska tällaisten aktivoitujen lisäkustannuksen kuluksi kirjaamisaika olisi yksi vuosi tai vähemmän. Robitilla ei ole sopimuksen täyttämisen aiheutuvia menoja, jotka täyttäisivät IFRS 15.95: mukaiset kriteerit ja tulisi aktivoida.

IFRS 9

IFRS 9 Rahoitusinstrumentit-standardi korvaa IAS 39:n mukaiset luokittelu- ja arvostusmallit ja sisältää uudistetun ohjeistuksen rahoitusvarojen luokittelusta ja arvostuksesta, uuden odotettavissa oleviin luottotappioihin perustuvan mallin rahoitusvarojen arvonalentumien laskentaa varten sekä uudet yleistä suojauslaskentaa koskevat vaatimukset.

IAS 39 mukaan myyntisaamisten arvonalentumiskirjaus tehtiin, kun oli olemassa perusteltu näyttö, että konserni ei tule saamaan erääntyneitä saamisiaan. IFRS 9 käyttöönotossa konserni sovelsi yksinkertaistettua arvonalentumismallia myyntisaamisten "odotettavissa oleville luottotappioille". Uuden mallin mukaan luottotappiovaraus kirjataan määrään, joka vastaa odotettavissa olevia luottotappioita. Uusi arvonalentumismalli perustuu tulevaisuuteen suuntautuvaan informaatioon sekä aiempiin kokemuksiin ja nykyisiin odotuksiin.

IFRS 9:n soveltamisella ei ole ollut merkittävää vaikutusta rahoitusvarojen luokitteluun tai arvostamiseen, myyntisaamisten tai muiden rahoitussuhteiden arvonalentumiskirjauksiin. Arvostamisesta kerrotaan tarkemmin liitteissä 5.3 ja 4.6.

IFRS 2

Robit soveltaa IFRS 2 osakeperusteiset maksut –standardin muutosta. Standardimuutos selventää osakeperusteisten suoritusten rahana suoritettavan osuuden määrittämistä ja kirjauskäytäntöjä. Kun yhtiö on sopinut nettoperiaatteesta niin, että se on sitoutunut pidättämään ja suorittamaan palkkion saajan puolesta osakepalkitsemisesta aiheutuvat veroseuraamukset, koko palkitsemisen määrä tulee käsitellä osakkeina suoritettavana palkitsemisena. IFRS 2 muutoksen myötä uuden 2018 osakepalkkiojärjestelmän veroseuraamukset kirjataan omaan pääomaan. Koska vuoden 2017 osakepalkkiojärjestelmä ei noudata nettoperiaatetta, IFRS 2 standardin muutos ei aiheuta muutoksia aiempiin kirjauksiin.

MYÖHEMMIN KÄYTTÖÖNOTETTAVA IFRS STANDARDI

IFRS 16

IFRS 16:ssä määrätään periaatteet, joiden mukaan vuokrasopimukset kirjataan ja arvostetaan, miten ne esitetään tilinpäätöksessä ja mitä tietoja niistä annetaan. Sen seurauksena lähes kaikki vuokrasopimukset merkitään taseeseen, sillä operatiivisten vuokrasopimusten ja rahoitusleasingopimusten välinen erottelu poistuu. Uuden standardin mukaisesti kirjataan omaisuuserä (vuokralle otetun omaisuuserän käyttöoikeus) ja vuokrien maksua koskeva rahoitusvelka. Ainoita poikkeuksia ovat lyhytaikaiset ja arvoltaan vähäisiä kohteita koskevat vuokrasopimukset.

Konserni aloitti vuonna 2018 IFRS 16 -projektin käyttöönottoaiheeseen. Standardi vaikuttaa ensisijaisesti konsernin operatiivisten vuokrasopimusten raportointiin. Konserni ottaa IFRS 16 -standardin käyttöön käyttäen yksinkertaistetun takautuvan soveltamisen lähestymistapaa soveltamisen aloittamisajankohtana 1.1.2019, jolloin vertailukausia ei oikaista.

Tilinpäätöshetkellä konsernilla on ei peruutettavissa olevia operatiivisia vuokrasopimuksia, jotka ovat 5 538 tuhatta euroa, ks. liitetieto 4.7.

Muista vuokravelvoitteista odotetaan kirjattavan 1.1.2019 käyttöomaisuuseriä ja vuokrasopimusvelkoja noin 7 000 – 9 000 tuhatta euroa riippuen käytettävistä vuokra-ajoista ja koroista.

Konsernin arvion mukaan tilikauden 2019 tulos verojen jälkeen pienentyy noin 150 – 200 tuhatta euroa uusien sääntöjen käyttöönottamisen seurauksena riippuen lopullisista arvoista. Oikaistun käyttökateen (EBITDA) arvioidaan kasvavan noin 2 000 tuhannella eurolla, koska käyttöleasingmaksut sisältyvät käyttökatteeseen, mutta käyttöomaisuuserän poistot ja vuokrasopimusvelan korot eivät sisälly siihen.

Emoyhtiö Robit Oyj:n tilinpäätös

Robit Oyj, Y-tunnus: 0825627-0

Robit Oyj (emoyhtiö)	1.1.2018- 31.12.2018	1.1.2017- 31.12.2017
Tuloslaskelma	€	€
LIKEVAIHTO	4 048 433,20	5 577 313,42
Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden varastojen muutos	0,00	319 226,00
Valmistus omaan käyttöön	160 209,96	42 658,35
Liiketoiminnan muut tuotot	402 114,98	460 170,36
Materiaalit ja palvelut		
Aineet ja tarvikkeet		
Ostot tilikauden aikana	-471 682,83	-1 030 634,56
Varaston muutos	169 382,35	50 542,00
Ulkopuoliset palvelut	-6 483,72	-92 576,26
Materiaalit ja palvelut yhteensä	-308 784,20	-1 072 668,82
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-2 868 934,73	-2 076 777,53
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	-410 719,08	-379 279,83
Muut henkilösivukulut	-74 939,28	-150 697,06
Henkilöstökulut yhteensä	-3 354 593,09	-2 606 754,42
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 837 139,16	-1 552 452,63
Liiketoiminnan muut kulut	-4 045 546,67	-4 979 397,21
LIKEVOITTO (-TAPPIO)	-4 935 304,98	-3 811 904,95
Rahoitustuotot ja -kulut		
Muut korko- ja rahoitustuotot		
Saman konsernin yrityksille	1 452 678,02	1 120 748,80
Muilta	-903 901,46	944 190,51
Korkokulut ja muut rahoituskulut		
Arvonalentumiset pysyvien vastaavien sijoituksista	-15 000 000,00	
Muille	-666 869,94	-3 221 545,20
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	-15 118 093,38	-1 156 605,89
VOITTO (TAPPIO) ENNEN TILINPÄÄTÖSSIIRTOJA JA VEROJA	-20 053 398,36	-4 968 510,84
Tilinpäätössiirrot		
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	-32 454,50	-78 521,96
Konserniavustus	130 000,00	2 045 000,00
Tuloverot	-4 004,90	4 319,28
TILIKAUDEN VOITTO (TAPPIO)	-19 959 857,76	-2 997 713,52

1.1. - 31.12.2018

Robit Oyj, Y-tunnus: 0825627-0

Robit Oyj (emoyhtiö)	1.1.2018- 31.12.2018	1.1.2017- 31.12.2017
Tase		
VASTAAVAA		
Pysyvät vastaavat		
Aineettomat hyödykkeet		
Kehittämismenot	1 352 324,88	1 232 664,21
Aineettomat oikeudet	699 349,30	323 081,88
Muut pitkävaikutteiset menot	3 779 553,76	4 678 174,32
Aineettomat hyödykkeet yhteensä	5 831 227,94	6 233 920,41
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	163 040,87	163 040,87
Rakennukset ja rakennelmat	3 511 014,73	3 520 134,22
Koneet ja kalusto	252 801,87	304 708,63
Muut aineelliset hyödykkeet	72 895,11	69 846,28
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	0,00	0,00
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	3 999 752,58	4 057 730,00
Sijoitukset		
Osuudet saman konsernin yrityksissä	49 748 038,49	59 329 224,92
Muut osakkeet ja osuudet	16,81	16,81
Sijoitukset yhteensä	49 748 055,30	59 329 241,73
Pysyvät vastaavat yhteensä	59 579 035,82	69 620 892,14
Vaihtuvat vastaavat		
Valmiit tuotteet/Tavarat	0,00	369 768,00
Ennakkomaksut	0,00	0,00
Vaihto-omaisuus yhteensä	0,00	369 768,00
Saamiset		
Pitkäaikaiset		
Saamiset saman konsernin yrityksiltä	32 188 860,17	33 729 841,26
Lainasaamiset	138 145,84	355 513,41
Pitkäaikaiset saamiset yhteensä	32 327 006,01	34 085 354,67
Lyhytaikaiset		
Myyntisaamiset	0,00	254 530,74
Saamiset saman konsernin yrityksiltä	7 791 055,25	27 681 427,95
Lainasaamiset	219 407,57	37 693,07
Muut saamiset	40 375,26	251 892,57
Siirtosaamiset	123 516,02	432 857,76
Lyhytaikaiset yhteensä	8 174 354,10	28 658 402,09
Rahoitusarvopaperit		
Muut arvopaperit	18 000 414,54	34 999 960,00
Rahoitusarvopaperit	18 000 414,54	34 999 960,00
Rahat ja pankkisaamiset	202 248,94	311 128,86
Vaihtuvat vastaavat yhteensä	58 704 023,59	98 424 613,62
VASTAAVAA YHTEENSÄ	118 283 059,41	168 045 505,76

Robit Oyj, Y-tunnus: 0825627-0

Robit Oyj (emoyhtiö)

Tase

VASTATTAVAA	1.1.2018- 31.12.2018	1.1.2017- 31.12.2017
Oma pääoma		
Osakepääoma	705 025,14	705 025,14
Ylikurssirahasto	201 825,51	201 825,51
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	85 016 374,58	84 944 588,28
Edellisten tilikausien voitto (tappio)	7 616 657,39	12 714 121,44
Tilikauden voitto (tappio)	-19 959 857,76	-2 997 713,52
Oma pääoma yhteensä	<u>73 580 024,86</u>	<u>95 567 846,85</u>
Tilinpäätössiirtojen kertymä		
Poistoero	438 965,13	406 510,63
Vieras pääoma		
Pitkäaikainen		
Lainat rahoituslaitoksilta	25 195 781,87	33 884 243,89
Pitkäaikainen yhteensä	<u>25 195 781,87</u>	<u>33 884 243,89</u>
Lyhytaikainen		
Lainat rahoituslaitoksilta	14 673 165,42	11 429 813,32
Saadut ennakot		97 982,85
Ostovelat	671 698,86	978 768,33
Velat saman konsernin yrityksille	2 797 890,79	24 641 460,31
Muut velat	252 409,07	503 004,92
Siirtovelat	<u>673 123,41</u>	<u>535 874,66</u>
Lyhytaikainen yhteensä	<u>19 068 287,55</u>	<u>38 186 904,39</u>
Vieras pääoma yhteensä	<u>44 264 069,42</u>	<u>72 071 148,28</u>
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	<u><u>118 283 059,41</u></u>	<u><u>168 045 505,76</u></u>

Robit Oyj, Y-tunnus: 0825627-0

	Emoyhtiö 1.1.2018- 31.12.2018	Emoyhtiö 1.1.2017- 31.12.2017
Rahoituslaskelma		
Liiketoiminnan rahavirta:		
VOITTO (TAPPIO) ENNEN TILINPÄÄTÖSSIIRTOJA	-20 053 398	-4 968 511
Oikaisut:		
Suunnitelman mukaiset poistot	1 869 594	1 552 453
Rahoitustuotot ja -kulut	15 118 093	1 156 606
Muut oikaisut	<u>668 024</u>	<u>0</u>
Rahavirta ennen käyttöpääoman muutosta	-2 397 687	-2 259 452
Käyttöpääoman muutos:		
Lyhytaikaisten korottomien liikesaamisten lisäys(-)/vähennys(+)	15 465 060,84	-20 784 067
Vaihto-omaisuuden lisäys(-)/vähennys(+)	369 768	-369 768
Lyhytaikaisten korottomien velkojen lisäys(+)/vähennys(-)	-20 126 401	20 114 457
Liiketoiminnan rahavirta ennen veroja	<u>-6 689 259</u>	<u>-3 298 831</u>
Maksetut korot ja muut rahoituskulut liiketoiminnasta	-666 870	-3 221 545
Saadut korot ja muut rahoitustuotot liiketoiminnasta	548 777	2 064 939
Maksetut välittömät verot	-410	-388 579
Liiketoiminnan rahavirta (A)	-6 807 763	-4 844 015
Investointien rahavirta:		
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	-934 621	-2 060 667
Investoinnit tytäryhtiöosakkeisiin	-802 427	-4 857 391
Saadut rahoitustuotot investoinneista	0	0
Maksetut rahoituskulut investoinneista	0	0
Myönnettyt lainat	-3 056 847	-7 111 635
Lainasaamisten takaisinmaksut	1 820 725	
Pitkäaikaisten saamisten muutos	<u>217 368</u>	<u>346 239</u>
Investointien rahavirta (B)	-2 755 802	-13 683 454
Kassavirta ennen rahoitusta (A+B)	-9 563 565	-18 527 470
Rahoituksen rahavirta:		
Maksullinen osakeanti	0	46 737 997
Sijoitukset ja luovutustulot rahoitusarvopapereista	16 999 545	-34 999 960
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-5 445 110	5 817 064
Pitkäaikaisten lainojen muutos	0	-3 898 924
Maksetut osingot ja muu voitonjako	-2 099 751	-1 598 923
Rahoituksen rahavirta (C)	9 454 685	12 057 253
Rahavarojen muutos (A+B+C) lisäys (+) / vähennys (-)	-108 880	-6 470 217
Rahavarat tilikauden alussa	311 129	6 781 345
Rahavarat tilikauden lopussa	<u>202 249</u>	<u>311 129</u>
Taseen mukainen rahavarojen muutos	-108 880	-6 470 217

Tilinpäätöksen liitetiedot

Tilinpäätöksen laadintaperiaatteet

Perustiedot

Robit Oyj on maa- ja kallioporauksessa käytettävien kulutusosien valmistukseen erikoistunut suomalainen julkinen osakeyhtiö, jonka osakkeet noteerataan päälistalla NASDAQ Helsingissä.

Robit Oyj on konsernin emoyhtiö, jonka rekisteröity osoite on Vikkiniityntie 9, 33880 Lempäälä.

Konsernitiedot

Robit Oyj on konsernin emoyhtiö. Yhtiö laatii konsernitilinpäätöksen, johon on yhdistelty tytäryhtiöt, jotka lueteltu alempana kohdassa, Yhtiön omistamat toisten yhtiöiden osakkeet, joissa omistusosuus suurempi kuin 20%.

Jäljennös konsernitilinpäätöksestä on saatavissa yhtiön pääkonttorista, osoitteesta Vikkiniityntie 9, 33880 Lempäälä.

Olellaiset tapahtumat tilikaudella

Yhtiö saattoi 14.3.2018 päätökseen rakenne- ja toimintamalli muutokset. Yhtiö siirtyi matriisiorganisaatiosta linjaorganisaatiomalliin. Uudella organisaatiomallilla yhtiö pyrkii viemään osaamisen ja päätöksenteon lähelle asiakkaiden liiketoimintaa. Yhtiö ilmoitti myös aloittavansa säästötoimenpiteet, jotka koskevat globaalisti koko organisaatiota. Rakennemuutosten seurauksena yhtiö ilmoitti vähentävänsä vuoden 2018 aikana yli 60 työpaikkaa. Vuositason säästöjen arvioidaan olevan noin 3 miljoonaa euroa.

Five Alliance Oy:n esityksestä yhtiön ylimääräinen yhtiökokous pidettiin 4.12.2018. Five Alliance Oy:n esityksen mukaisesti yhtiön hallitukseen valittiin vanhoina jäsenenä Mammu Kaario, Kalle Reponen sekä Kai Seikku ja uusina Harri Sjöholm sekä Mikko Kuitunen. Heikki Allonen ja Tapio Hintikka jäivät pois hallituksesta. Hallituksen puheenjohtajaksi valittiin Harri Sjöholm.

Robit Oyj:n toimitusjohtaja Mika Virtanen ja Robitin hallitus ovat yhdessä sopineet 7.12.2018, että Mika Virtanen jättää tehtävänsä välittömästi yhtiön johdossa. Yhtiön hallitus on käynnistänyt hakuprosessin uuden toimitusjohtajan valitsemiseksi. Yhtiön väliaikaiseksi toimitusjohtajaksi on nimetty talousjohtaja Ilkka Miettinen. Hallituksen puheenjohtaja Harri Sjöholm toimii täysipäiväisesti Robitin johdon tukena, kunnes uusi toimitusjohtaja aloittaa tehtävänsä.

Olellaiset tapahtumat tilikauden jälkeen

Robit Oyj on vastaanottanut 8.1.2019 Arvopaperimarkkinalain 9. luvun 5. pykälän mukaisen ilmoituksen Athanase Industrial Partner Ltd:ltä. Athanase Industrial Partner Ltd:n omistusosuus Robit Oyj:n osakkeiden kokonaismäärästä on noussut yli viiden (5) prosentin 8.1.2019.

Pysyvien vastaavien arvostusperiaatteet

Pysyvien vastaavien hankintameno on luettu hyödykkeen hankinnasta ja valmistuksessa aiheutuneet muuttuvat menot. Pysyvät vastaavat poistetaan vaikutusaikanaan suunnitelman mukaan. Rakennukset ja irtain käyttöomaisuus poistetaan taloudellisena käyttöaikanaan.

Poistoajat

Kehittämismenot	5 v.	Tasapoisto
Muut pitkävaikutteiset menot	5 - 7 v.	Tasapoisto
Aktivoidut listautumismenot	5 -10 v.	Tasapoisto
Rakennukset	30 v.	Tasapoisto
Rakennusten koneet ja laitteet	15 v.	Tasapoisto
Rakennelmat	10 v.	Tasapoisto
Koneet ja kalusto	5 - 10 v.	Tasapoisto
Muut aineelliset hyödykkeet	5 - 10 v.	Tasapoisto

Yhtiön kehittämismenojen ja muiden aineettomien hyödykkeiden poistoajat 5-7 vuotta vastaavat yhtiön näkemyksen mukaan hyödykkeiden taloudellista vaikutusaikaa.

Sijoitukset

Sijoitukset on arvostettu hankintahintaisina.

Vaihto-omaisuuden arvostus

Vaihto-omaisuus esitetään painotettuun keskihintaan tai sitä alemman todennäköisen myyntihinnan määräisenä. Vaihto-omaisuuden hankintameno on luettu välittömät menot.

Valuuttamääräiset erät

Ulkomaanrahan määräiset saamiset ja velat on muutettu Suomen rahaksi tilinpäätöspäivän kurssiin.

Liikevaihto maantieteellisesti markkina-alueittain:

	31.12.2018	31.12.2017
Kotimaa	1 353 210	1 649 570
Yhteisömaat	407 680	664 460
Muut maat	2 287 543	3 263 283
Yhteensä	4 048 433	5 577 313

Henkilöstöä koskevia tietoja

	2018	2017
Henkilöstön lukumäärä keskimäärin		
toimihenkilöt	25	21

Emoyhtiön hallituksen ja toimitusjohtajan palkkiot

Toimitusjohtaja Mika Virtanen (1.5.2017-7.12.2018)		
Palkat ja palkkiot	321 378	205 974
Eroraha	220 000	
	541 378	205 974
Hallituksen puheenjohtaja ja jäsenet		
Harri Sjöholm x) (vs. toimitusjohtaja 1.1-30.4.2017)	34 897	53 996
Anna-Maria Ronkainen (28.3.2017 asti)		500
Kai Seikku (alkaen 2018)	40 000	0
Kalle Reponen	46 000	54 150
Mammu Kaario (alkaen 28.3.2017)	44 284	38 000
Matti Kotola (2018 asti)	4 750	47 000
Mikko Kuitunen (alkaen 4.12.2018)	9 288	
Heikki Allonen (alkaen 28.3.2018)	39 819	
Tapio Hintikka	34 212	41 200
	253 250	234 846
x) lisätietoja Lähipiiriliiketoimet-kohdassa		

Tilintarkastajien palkkiot eriteltyinä

1) tilintarkastus	57 734	121 530
2) tilintarkastuslain 1,1 §2-kohdan toimeksiannot		0
3) veroneuvonta		3 950
4) muut palvelut	3 000	59 150
	60 734	184 630

<i>Suunnitelman mukaiset poistot tase-erittäin</i>	31.12.2018	31.12.2017
Kehittämismenot	406 541,91	406 372,86
Aineettomat oikeudet	147 435,11	100 313,83
Muut pitkävaikutteiset menot	1 017 160,96	845 863,85
Rakennukset	167 103,76	128 470,27
Koneet ja kalusto	80 306,76	68 656,14
Muut aineelliset hyödykkeet	18 590,66	2 775,68
	<u>1 837 139,16</u>	<u>1 552 452,63</u>
<i>Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet</i>		
<i>Kehittämismenot</i>		
Hankintameno 1.1.	1 985 074,02	1 452 414,88
lisäykset	180 165,63	532 659,14
siirto muista tase-eristä	0,00	0,00
Hankintameno 31.12.	<u>2 165 239,65</u>	<u>1 985 074,02</u>
kertyneet poistot 1.1.	-406 372,86	-346 036,95
tilikauden poistot	-406 541,91	-406 372,86
kirjanpitoarvo 31.12.	<u>1 352 324,88</u>	<u>1 232 664,21</u>
<i>Aineettomat oikeudet</i>		
Hankintameno 1.1.	521 862,51	213 164,39
lisäykset	523 702,53	308 698,12
siirto muista tase-eristä	0,00	0,00
Hankintameno 31.12.	<u>1 045 565,04</u>	<u>521 862,51</u>
kertyneet poistot 1.1.	-198 780,63	-98 466,80
tilikauden poistot	-147 435,11	-100 313,83
kirjanpitoarvo 31.12.	<u>699 349,30</u>	<u>323 081,88</u>
<i>Muut pitkävaikutteiset menot</i>		
Hankintameno 1.1.	6 954 913,40	3 541 529,03
lisäykset x)	118 540,40	3 413 384,37
Hankintameno 31.12.	<u>7 073 453,80</u>	<u>6 954 913,40</u>
kertyneet poistot 1.1.	-2 276 739,08	-1 430 875,23
siirto muihin tase-eriin	0,00	0,00
tilikauden poistot	-1 017 160,96	-845 863,85
kirjanpitoarvo 31.12.	<u>3 779 553,76</u>	<u>4 678 174,32</u>

x) Listautumiseen liittyvien menojen osuus vertailukaudella 2017 lisäyksistä 2.828.050€ ja poistoista 685.601,92€. Tilikaudella 2018 poistot 520.632,36€.

	31.12.2018	31.12.2017
<i>Maa- ja vesialueet</i>		
poistamaton hankintameno 1.1.	163 040,87	163 040,87
lisäykset	0,00	0,00
vähennykset	0,00	0,00
kirjanpitoarvo 31.12.	<u>163 040,87</u>	<u>163 040,87</u>
<i>Rakennukset ja rakennelmat</i>		
Hankintameno 1.1.	5 179 350,41	4 425 645,76
lisäykset	157 984,27	753 704,65
Hankintameno 31.12.	<u>5 337 334,68</u>	<u>5 179 350,41</u>
kertyneet poistot 1.1.	-1 659 216,19	-1 530 745,92
tilikauden poistot	-167 103,76	-128 470,27
kirjanpitoarvo 31.12.	<u>3 511 014,73</u>	<u>3 520 134,22</u>
<i>Koneet ja kalusto</i>		
Hankintameno 1.1.	2 271 562,35	2 136 350,46
lisäykset	28 400,00	135 211,89
Hankintameno 31.12.	<u>2 299 962,35</u>	<u>2 271 562,35</u>
kertyneet poistot 1.1.	-1 966 853,72	-1 898 197,58
tilikauden poistot	-80 306,76	-68 656,14
kirjanpitoarvo 31.12.	<u>252 801,87</u>	<u>304 708,63</u>
<i>Muut aineelliset hyödykkeet</i>		
Hankintameno 1.1.	77 425,56	9 316,80
lisäykset	21 639,49	68 108,76
Hankintameno 31.12.	<u>99 065,05</u>	<u>77 425,56</u>
kertyneet poistot 1.1.	-7 579,28	-4 803,60
tilikauden poistot	-18 590,66	-2 775,68
kirjanpitoarvo 31.12.	<u>72 895,11</u>	<u>69 846,28</u>
<i>Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat</i>		
poistamaton hankintameno 1.1.	0,00	323 100,00
lisäykset	0,00	0,00
vähennykset / siirrot muihin tase-eriin	0,00	-323 100,00
kirjanpitoarvo 31.12.	<u>0,00</u>	<u>0,00</u>
<i>Osuudet saman konsernin yrityksissä</i>		
alkusaldo 1.1.	59 329 224,92	42 096 792,10
lisäykset x)	5 418 813,57	17 232 432,82
vähennykset xx)	-15 000 000,00	0,00
kirjanpitoarvo 31.12.	<u>49 748 038,49</u>	<u>59 329 224,92</u>

x) Robit Australia Ltd pty, oman pääoman sijoitukset 7,5mAUD
 x) perustettu Robit Asia Ltd 2,4keur
 xx) Robit Finland Oy, Robit GB ja Robit Australia alaskirjaukset

Yhtiön omistamat toisten yhtiöiden osakkeet, joissa omistusosuus suurempi kuin 20 %.

	31.12.2018	31.12.2017
	Osuus %	Osuus %
Robit Ab, Ruotsi	100 %	100 %
Robit Korea LTD, Korea	100 %	100 %
Robit OOO, Venäjä	100 %	100 %
Robit Inc. USA	100 %	100 %
Robit SA, Etelä-Afrikka	100 %	100 %
Robit S.A.C, Peru 1)	99 %	99 %
Robit Africa Holdings Ltd, Etelä-Afrikka 2)	100 %	100 %
Robit Finland Oy Ltd, Suomi	100 %	100 %
Robit Australia Holdings Ltd, Australia	100 %	100 %
Robit GB Ltd, UK	100 %	100 %
TOO Robit, Kazakstan	100 %	100 %
Robit Plc-BFC, Dubai 2)	100 %	100 %
Robit UK Ltd, UK	100 %	100 %
Robit Asia Ltd	100 %	0 %

Konsernin yli 20%:sesti omistamat tytäryhtiöt

Robit Australia Pty Ltd, Australia 100%, emoyhtiö Robit Australia Holdings Pty Lyd
 Robit USA LLC 100%, emoyhtiö Robit INC.
 Halco Drilling Ltd UK 100%, emoyhtiö Robit UK Ltd
 Halco Brighthouse Ltd, UK 100%, emoyhtiö Robit UK Ltd

- 1) Robit INC:n, USA omistusosuus 1%
- 2) Robit Africa Holdings Ltd ja Robit Plc-BFC on jätetty yhdistelmättä konserniin koska niillä ei ole varsinaista toimintaa.

Robit AB:llä ei ole ollut toimintaa tilikauden aikana.
 Yhtiöllä on ollut sivuliike Thaimaassa, Robit Thailand, joka suljettu syksyllä 2018.

Siirtosaamisten olennaiset erät

Siirtosaamisiin sisältyvät erät ovat tavanomaisia tilinpäätösajaksotuksia.

	31.12.2018	31.12.2017
Saamiset konserniyhtiöiltä		
Myyntisaamiset	6 433 267,30	6 215 064,08
Konsernilainasaamiset	32 188 860,17	33 729 841,26
Muut konsernisaamiset	1 357 787,95	21 466 363,87
	<u>39 979 915,42</u>	<u>61 411 269,21</u>
Velat konserniyhtiöiltä		
Ostovelat	339 599,85	662 771,80
Muut velat	2 458 290,94	23 978 688,51
	<u>2 797 890,79</u>	<u>24 641 460,31</u>
Siirtovelkojen olennaiset erät		
Henkilöstökustannukset	392 714,53	415 997,03
Verojaksotus	0,00	0,00
Muut siirtovelat	280 408,88	119 018,66
	<u>673 123,41</u>	<u>535 015,69</u>

Oman pääoman erien lisäykset ja vähennykset tilikauden aikana

	31.12.2018	31.12.2017
Osakepääoma 1.1.	705 025,14	705 025,14
Osakepääoma 31.12.	705 025,14	705 025,14
Ylikurssirahasto	201 825,51	201 825,51
Sjoitetun vap.oman pääoman rah. 1.1	84 944 588,28	33 738 591,68
Maksullinen osakeanti ja hallituspalkkiot x)	71 786,30	51 205 996,60
Sjoitetun vap.oman pääoman rah. 31.12	<u>85 016 374,58</u>	<u>84 944 588,28</u>
Ed. tilikausien voittovarot 1.1.	12 714 121,44	10 795 726,55
Ed.tilikauden voitto/tappio siirto	-2 997 713,52	3 517 317,49
Osingonjako	-2 099 750,53	-1 598 922,60
Ed. tilikausien voittovarot 31.12	7 616 657,39	12 714 121,44
Tilikauden voitto / tappio	<u>-19 959 857,76</u>	<u>-2 997 713,52</u>
	-12 343 200,37	9 716 407,92
Sidottu oma pääoma	906 850,65	906 850,65
Vapaa oma pääoma	72 673 174,21	94 660 996,20
Oma pääoma	73 580 024,86	95 567 846,85

x) v.2017 Listautumisanti 49,5meur, Halco Drilling Ltd osakkeiden vastike 1,64meur sekä hallituksen osakepalkkiot 0,06meur

Laskelma jakokelpoisesta vapaasta pääomasta

Sjoitetun vap.oman pääoman rah.	85 016 374,58	84 944 588,28
Ed. tilikausien voittovarot.	7 616 657,39	12 714 121,44
Tilikauden voitto / tappio	-19 959 857,76	-2 997 713,52
Kehittämismenot	-1 352 324,88	-1 232 664,21
	71 320 849,33	93 428 331,99

Tilinpäätössiirtojen kertymä

Rakennusten poistoero	350 607,91	325 387,54
Koneiden ja laitteiden poistoero	88 357,22	81 123,09
	<u>438 965,13</u>	<u>406 510,63</u>

Yhtiön osakkeiden määrä osakelajeittain ja kutakin osakelajia koskevat yhtiöjärjestyksen pääasialliset määräykset

	31.12.2018	31.12.2017
Kaikki osakkeet ovat samanlaisia	21 083 900 kpl	21 083 900 kpl

Rahalainat, vastuut ja vastuusitoumukset entisille lähipiiriin kuuluneille sekä niiden pääasialliset ehdot

	31.12.2018	31.12.2017
Saatavat (raportoitu aiemmin lähipiirilainoina)	357 553,41	393 206,48

	31.12.2018	31.12.2017
Yli 5 vuoden kuluttua erääntyvät velat		
lainat rahoituslaitoksilta	0,00	24 850,00

Annetut pantit ja velan vakuudeksi annetut kiinnitykset sekä vekseli-, takuu ja muut vastuut ja vastuusitoumukset

	31.12.2018	31.12.2017
Omista veloista		
Vakuudeksi annettu yritysikiinnityksiä	42 168 787,90	42 168 787,90
Vakuudeksi annettu kiinteistökiinnityksiä	3 856 000,00	3 856 000,00
	<u>46 024 787,90</u>	<u>46 024 787,90</u>
Velan määrä		
Rahoituslaitoslainat	39 868 947,29	45 314 057,21

Rahoituslainoihin liittyvät kovenantit

Yhtiöllä on rahoituslaitoslainoja yhteensä 34.992.222,23€, joihin liittyy seuraavat kovenanttiehdot:

- 1) Konsernin omavaraisuusasteen tulee olla aina vähintään 32,5%
- 2) Yhtiöllä on yritysikiinnityskelpoista omaisuutta koskeva vakuudenasettamiskielto (negative pledge)
- 3) Konsernin nettovelat saavat olla korkeintaan 2,5 kertaa oikaistu käyttökate. Oikaistuun käyttökatteeseen otetaan huomioon tilikaudella hankittujen yhtiöiden käyttökate annualisoituna.

Kovenanttiehdot eivät täytyneet. Kovenanttiehto korolliset nettovelat / käyttökate (suhdeluku 2,5) ei täyttänyt rahoitussopimuksen ehtoja. Yhtiö on saanut luvan päärahoittajalta koventantin rikkoutumiselle 31.12.2018. Samassa yhteydessä on sovittu, että kovenantti tilanteessa 30.6.2019 ja 31.12.2019 on absoluuttinen käyttökate. Korkomarginaalia on nostettu noin 1,1 prosenttiyksikköä kunnes alkuperäinen kovenanttiehto täyttyy.

	31.12.2018	31.12.2017
Leasingvastuut		
Leasingsopimuksista maksettavat erät		
Seuraavalla tilikaudella	69 314,82	57 910,76
Myöhemmin maksettavat	45 690,74	49 155,04
Yhteensä	<u>115 005,56</u>	<u>107 065,80</u>

Yhtiön leasing sopimukset liittyvät lähinnä yhtiön työsuhdeautoihin ja ATK-laitteistoihin. Sopimusten ehdot noudattelevat alan yleisiä käytäntöjä.

	31.12.2018	31.12.2017
Muut vastuut		
Muut takausvastuut	260 954,60	516 921,25
Emoyhtiö on antanut omavelkaisen takauksen tytäryhtiön lainoille.		

Kiinteistöinvestoinnit

Yhtiö on velvollinen tarkistamaan vuonna 2010 valmistuneesta kiinteistöinvestoinnista tekemiään arvonalisäverovähennyksiä, jos kiinteistön verollinen käyttö vähenee tarkastuskauden aikana. Viimeinen tarkastusvuosi on 2019. Vastuun enimmäismäärä on 65 649,84 euroa.

Yhtiö on velvollinen tarkistamaan tilikaudella 2017 valmistuneesta kiinteistöinvestoinnista tekemiään arvonalisäverovähennyksiä, jos kiinteistön verollinen käyttö vähenee tarkastuskauden aikana. Viimeinen tarkastusvuosi on 2026. Vastuun enimmäismäärä on 144 711,29 euroa.

Yhtiö on velvollinen tarkistamaan tilikaudella 2018 valmistuneesta kiinteistöinvestoinnista tekemiään arvonalisäverovähennyksiä, jos kiinteistön verollinen käyttö vähenee tarkastuskauden aikana. Viimeinen tarkastusvuosi on 2027. Vastuun enimmäismäärä on 29 918,01 euroa.

Lähipiiriliiketoimet

Yhtiö ei ole ostanut lähipiiriin kuuluvalta hallituksen puheenjohtajan osittain omistamalta konsulttiyhtiöltä palveluita vuonna 2018. Yhtiö on ostanut lähipiiriin kuuluvalta hallituksen puheenjohtajan osittain omistamalta konsulttiyhtiöltä Group- CEO-palveluita ajalta 1.1-30.4.2017, jolloin hallituksen puheenjohtaja hoiti toimitusjohtajan tehtäviä. Palveluveloitus on ollut 20.000€ kuukaudessa, yhteensä 80.000€. Muita konsultointipalveluita on ostettu 10.800 eurolla.

Liiketoimet lähipiiriyhtiön kanssa vastaavat ehdoiltaan riippumattomien osapuolien kanssa tehtäviä liiketoimia.

Tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen allekirjoitukset

Päiväys ja allekirjoitukset

Helsinki helmikuun 19. päivänä 2019

Harri Sjöholm
hallituksen puheenjohtaja

Mikko Kuitunen
hallituksen jäsen

Kai Seikku
hallituksen jäsen

Mammu Kaario
hallituksen jäsen

Kalle Reponen
hallituksen jäsen

Ilkka Miettinen
toimitusjohtaja

Tilinpäätösmerkintä

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Helsinki helmikuun 19. päivänä 2019

Ernst & Young Oy
Tilintarkastusyhteisö

Mikko Järventausta
KHT

Luettelo käytetyistä kirjanpitokirjoista ja tositelajeista sekä säilytystavoista

Luettelo käytetyistä kirjanpitokirjoista ja tositelajeista sekä säilytystavoista

Kirjanpitokirjat	Säilytystapa
Päiväkirja	Sähköisesti (Netsuite)
Pääkirja	Sähköisesti (Netsuite)
Alv-laskelmat	Sähköisesti (Netsuite)
Myyntireskontra	Sähköisesti (Netsuite)
Ostoreskontra	Sähköisesti (Netsuite)
Palkkakirjanpito	Sähköisenä -osakirjanpitoa, tapahtumaluetelot, palkkalaskelmat ja palkkakortit CD -levyllä
Tilinpäätös	Erikseen sidottuna
Tase-erittelyt	Erikseen sidottuna

Tositelajit		Säilytystapa
Kirjanpitotositteet	00	Paperitositteina
Projektit	01	Paperitositteina
Sampo USD	09	Paperitositteina
Nordea	10	Paperitositteina, tiliotteet CD -levyllä
Kassatositteet	11	Paperitositteina, tiliotteet CD -levyllä
Nordea USD -193	12	Paperitositteina
Nordea -211	13	Paperitositteina, tiliotteet CD -levyllä
Nordea -823	14	Paperitositteina, tiliotteet CD -levyllä
Sampo	16	Paperitositteina, tiliotteet CD -levyllä
Sampo CAD	17	Paperitositteina
Handelsbanken	18	Paperitositteina
Osuuspankki	19	Paperitositteina, tiliotteet CD -levyllä
Alv -tositteet	20	CD -levyllä
Myyntilaskut	30	Paperitositteina
Myyntilaskut, ei reskontra	32	Paperitositteina
Myyntilaskut, suoritukset	35	Paperitositteina
Ostolaskut, WF	53	CD -levyllä
Palkat	60	Paperitositteina
Tilinpäätösositteet	95	Paperitositteina
Liitetietotositteet	0	Paperitositteina

Kirjanpitoaineiston säilytys

Kirjanpitokirjat säilytetään 10 vuotta ja tositeaineisto 6 vuotta yhtiön toimitiloissa Lempäälässä.

Ernst & Young Oy
Alvar Aallon katu 5 C
00100 Helsinki
Finland

Puhelin 0207 280 190
www.ey.com/fin
Y-tunnus 2204039-6,
kotipaikka Helsinki

TILINTARKASTUSKERTOMUS

Robit Oyj:n yhtiökokoukselle

Tilinpäätöksen tilintarkastus

Lausunto

Olemme tilintarkastaneet Robit Oyj:n (y-tunnus 0825627-0) tilinpäätöksen tilikaudelta 1.1.–31.12.2018. Tilinpäätös sisältää konsernin taseen, laajan tuloslaskelman, laskelman oman pääoman muutoksista, rahavirtalaskelman ja liitetiedot, mukaan lukien yhteenvedot merkittävimmistä tilinpäätöksen laatimisperiaatteista, sekä emoyhtiön taseen, tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja liitetiedot.

Lausuntonamme esitämme, että

- konsernitilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan konsernin taloudellisesta asemasta sekä sen toiminnan tuloksesta ja rahavirroista EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti,
- tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan emoyhtiön toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset.

Lausuntomme on ristiriidaton tarkastusvaliokunnalle annetun lisäraportin kanssa.

Lausunnon perustelut

Olemme suorittaneet tilintarkastuksen Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Hyvän tilintarkastustavan mukaisia velvollisuuksiimme kuvataan tarkemmin kohdassa *Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa*.

Olemme riippumattomia emoyhtiöstä ja konserniyrityksistä niiden Suomessa noudatettavien eettisten vaatimusten mukaisesti, jotka koskevat suorittamaamme tilintarkastusta ja olemme täyttäneet muut näiden vaatimusten mukaiset eettiset velvollisuutemme.

Emoyhtiölle ja konserniyrityksille suorittamamme muut kuin tilintarkastuspalvelut ovat parhaan tietomme ja käsityksemme mukaan olleet Suomessa noudatettavien, näitä palveluja koskevien säännösten mukaisia, emmekä ole suorittaneet EU-asetuksen 537/2014 5. artiklan 1 kohdassa tarkoitettuja kiellettyjä palveluja. Suorittamamme muut kuin tilintarkastuspalvelut on esitetty konsernitilinpäätöksen liitetiedossa 2.4.

Käsityksemme mukaan olemme hankkineet lausuntomme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuva tilintarkastusevidenssiä.

Tilintarkastuksen kannalta keskeiset seikat

Tilintarkastuksen kannalta keskeiset seikat ovat seikkoja, jotka ammatillisen harkintamme mukaan ovat olleet merkittävimpiä tarkastuksen kohteena olevan tilikauden tilintarkastuksessa. Nämä seikat on otettu huomioon tilinpäätökseen kokonaisuutena kohdistuneessa tilintarkastuksessa sekä laatiessamme siitä annettavaa lausuntoa, emmekä anna näistä seikoista erillistä lausuntoa.

Olemme täyttäneet kohdassa *Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa* kuvatut velvollisuutemme tilinpäätöksen tilintarkastuksessa mukaan lukien näihin seikkoihin liittyvät velvoitteemme. Tämän mukaisesti suoritimme suunnittelemaamme tilintarkastustoimenpiteet, jotka kohdistuivat arvioimme mukaisesti riskeihin, jotka voivat johtaa tilinpäätöksen olennaiseen virheellisyyteen. Suorittamamme tilintarkastustoimenpiteet, jotka kohdistuivat myös alla mainittuihin seikkoihin, ovat olleet perustana oheista tilinpäätöstä koskevalle lausunnillemme.

Olemme ottaneet tilintarkastuksessaamme huomioon riskin siitä, että johto sivuuttaa kontroleja. Tähän on sisällytetty arviointi siitä, onko viitteitä sellaisesta johdon tarkoitushakuisesta suhtautumisesta, josta aiheutuu väärinkäytöksestä johtuvan olennaisen virheellisuuden riski.

Tilintarkastuksen kannalta keskeinen seikka	Miten seikkaa käsiteltiin tilintarkastuksessa
<p>Myyntituottojen kirjaaminen <i>Viittaamme konsernitilinpäätöksen laadintaperiaatteisiin ja liitetietoon 2.1</i></p> <p>Tilikaudella 2018 Robit-konsernin liikevaihto oli 83 miljoonaa euroa. Liikevaihto on konsernissa käytetty keskeinen suorituskyvyn mittari, mikä saattaa luoda kannustimen myyntituottojen ennenaikaiselle kirjaamiselle. Myyntituotot tuotteiden myynnistä kirjataan, kun luvattu tavara on luovutettu asiakkaalle. Myyntituottojen kirjaaminen oli tilintarkastuksen kannalta keskeinen seikka johtuen myynnin oikea-aikaiseen kirjaamiseen (katko) liittyvästä riskistä.</p> <p>Tämä seikka oli myös EU-asetuksen 537/2014 10. artiklan 2 c -kohdassa tarkoitettu merkittävä olennaisen virheellisuuden riski.</p>	<p>Myyntituottojen kirjaamiseen liittyvän olennaisen virheellisuuden riskin huomioon ottamiseksi suoritimme muun muassa seuraavat tilintarkastustoimenpiteet:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Arvioimme konsernin laskentaperiaatteiden asianmukaisuutta myyntituottojen kirjaamisen osalta ja vertailimme niitä sovellettaviin laskentastandardeihin. • Arvioimme liikevaihdon kirjaamisprosessia ja -menetelmiä. • Testasimme pistokokein tilikauden aikaisia myyntitapahtumia perusteita vastaan. • Testasimme pistokokein myynnin jaksotusta tilinpäätöspäivän molemmin puolin. • Hankkimme ulkopuolisia vahvistuksia tilinpäätöshetkellä avoimna olleista myyntisaamisista sekä analysoimme tilinpäätöspäivän jälkeen seuraavalle kaudelle kirjattuja hyvityslaskuja. • Teimme myyntituottoihin analyttisiä tarkastustoimenpiteitä. • Arvioimme tilinpäätöksen liitetietoja myyntituottojen osalta.
<p>Liikearvon arvostus <i>Viittaamme konsernitilinpäätöksen laadintaperiaatteisiin ja liitetietoon 3.2.</i></p> <p>Robit-konsernin tilinpäätöspäivänä testatun liikearvon määrä oli 5 miljoonaa euroa, mikä on 4 % taseen varoista ja 9 % taseen omasta pääomasta. Liikearvosta tehtiin tilikaudella 19 miljoonan euron arvonalennuskirjaus. Liikearvon arvostus oli tilintarkastuksen kannalta keskeinen seikka, koska liikearvon arvonalentumistestaukseen sisältyy ennusteita ja harkintaa. Konsernin johto tekee oletuksia määrittäessään painotettua keskimääräistä pääoman kustannusta sekä tulevaisuuden markkinatilanteeseen ja taloudelliseen kehitykseen liittyviä tekijöitä kuten talouden yleistä kasvua sekä myynnin ja katteiden kehitystä.</p>	<p>Suoritimme muun muassa seuraavat tilintarkastustoimenpiteet:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Käytimme apuna arvonnäyrityksen erityisasiantuntijoitamme arvioidessamme konsernin soveltamia oletuksia ja menetelmiä, erityisesti liittyen painotettuun keskimääräiseen pääoman kustannukseen. • Keskityimme rahavirtaa tuottavien yksiköiden testauksen liikumavaran herkkyyteen ja siihen, voisiko mikään jokseenkin mahdollinen muutos oletuksissa johtaa siihen, että kirjanpitoarvot ylittäisivät kerrytettävissä olevan rahamäärän. Lisäksi testasimme varojen, velkojen, tuottojen ja kulujen kohdistamista kullekin rahavirtaa tuottavalle yksikölle. • Arvioimme takautuvasti johdon laatimien aikaisempien ennusteiden toteutumia. • Arvioimme konsernin arvonalentumistestaukseen liittyvien liitetietojen asianmukaisuutta.

Tilintarkastuksen kannalta keskeinen seikka	Miten seikkaa käsiteltiin tilintarkastuksessa
<p>Myyntisaamisten arvostus <i>Viittaamme konsernitiilin päätöksen laadintaperiaatteisiin ja liitetietoihin 4.4, 4.6 ja 5.3.</i></p> <p>Myyntisaamisten arvostus oli tilintarkastuksen kannalta keskeinen seikka johtuen erääntyneiden myyntisaamisten olennaisuudesta koko tilinpäätöksen nähden. Tilinpäätöspäivänä 31.12.2018 myyntisaamisten tasearvo oli 16 miljoonaa euroa, joista yli 90 päivää erääntyneitä myyntisaamia oli 1.584 tuhatta euroa. Myyntisaamisten tasearvo muodostuu bruttosaaamisista, joita netottaa luottotappiovaraus. Myyntisaamisten arvostaminen edellyttää, että johto arvioi odotettavissa olevien luottotappioiden määrän luottotappiovarausta varten.</p>	<p>Suoritimme muun muassa seuraavat tilintarkastustoimenpiteet:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Arvioimme myyntisaamisten arvostamisessa sovellettuja arvostusmenetelmiä sekä analysoimme erääntyneiden ja erääntymättömien saamisten bruttomäärän ja luottotappiovarauksen kehittymistä vuoden aikana. • Lähetimme konsernin asiakkaille myyntisaamisten vahvistuspyyntöjä ja vertasimme myyntisaamia testaushetken jälkeen kertyneisiin maksusuorituksiin. • Analysoimme merkittävimpien erääntyneiden saamisten osalta johdon laatimia arvioita odotettavissa olevista luottotappioista huomioiden asiakkaiden aiemman maksukäyttäytymisen, viimeaikaiset neuvottelut ja perintätoimet. • Arvioimme konsernin myyntisaamiin liittyvien liitetietojen asianmukaisuutta.

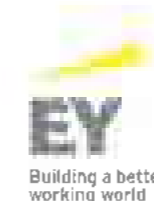
Tilinpäätöstä koskevat hallituksen ja toimitusjohtajan velvollisuudet

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat tilinpäätöksen laatimisesta siten, että konsernitiilin päätös antaa oikean ja riittävän kuvan EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti ja siten, että tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset. Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat myös sellaisesta sisäisestä valvonnasta, jonka ne katsovat tarpeelliseksi voidakseen laatia tilinpäätöksen, jossa ei ole väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyyttä.

Hallitus ja toimitusjohtaja ovat tilinpäätöstä laatiessaan velvollisia arvioimaan emoyhtiön ja konsernin kykyä jatkaa toimintaansa ja soveltuvissa tapauksissa esittämään seikat, jotka liittyvät toiminnan jatkuvuuteen ja siihen, että tilinpäätös on laadittu toiminnan jatkuvuuteen perustuen. Tilinpäätös laaditaan toiminnan jatkuvuuteen perustuen, paitsi jos emoyhtiö tai konserni aiotaan purkaa tai toiminta lakkauttaa tai ei ole muuta realistista vaihtoehtoa kuin tehdä niin.

Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa

Tavoitteenamme on hankkia kohtuullinen varmuus siitä, onko tilinpäätöksessä kokonaisuutena väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyyttä, sekä antaa tilintarkastuskertomus, joka sisältää lausuntonne. Kohtuullinen varmuus on korkea varmuustaso, mutta se ei ole tae siitä, että olennainen virheellisyys aina havaitaan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti suoritettavassa tilintarkastuksessa. Virheellisyyksiä voi aiheutua väärinkäytöksestä tai virheestä, ja niiden katsotaan olevan olennaisia, jos niiden yksin tai yhdessä voitaisiin kohtuudella odottaa vaikuttavan taloudellisiin päätöksiin, joita käyttäjät tekevät tilinpäätöksen perusteella.

Hyvän tilintarkastustavan mukaiseen tilintarkastukseen kuuluu, että käytämme ammatillista harkintaa ja säilytämme ammatillisen skeptisyyden koko tilintarkastuksen ajan. Lisäksi:

- tunnistamme ja arvioimme väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvat tilinpäätöksen olennaisen virheellisuuden riskit, suunnittelemme ja suoritamme näihin riskeihin vastaavia tilintarkastustoimenpiteitä ja hankimme lausuntonne perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä. Riski siitä, että väärinkäytöksestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, on suurempi kuin riski siitä, että virheestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, sillä väärinkäytökseen voi liittyä yhteistoimintaa, väärentämistä, tietojen tahallista esittämättä jättämistä tai virheellisten tietojen esittämistä taikka sisäisen valvonnan sivuuttamista.
- muodostamme käsityksen tilintarkastuksen kannalta relevantista sisäisestä valvonnasta pystyäksemme suunnittelemaan olosuhteisiin nähden asianmukaiset tilintarkastustoimenpiteet mutta emme siinä tarkoituksessa, että pystyisimme antamaan lausunnon emoyhtiön tai konsernin sisäisen valvonnan tehokkuudesta.
- arvioimme sovellettujen tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden asianmukaisuutta sekä johdon tekemien kirjanpidoitusten arvioiden ja niistä esitettävien tietojen kohtuullisuutta. Teemme johtopäätöksen siitä, onko hallituksen ja toimitusjohtajan ollut asianmukaista laatia tilinpäätös perustuen oletukseen toiminnan jatkuvuudesta, ja teemme hankkimamme tilintarkastusevidenssin perusteella johtopäätöksen siitä, esiintyykö sellaista tapahtumia tai olosuhteita liittyvää olennaista epävarmuutta, joka voi antaa merkittävää aihetta epäillä emoyhtiön tai konsernin kykyä jatkaa toimintaansa. Jos johtopäätöksemme on, että olennaista epävarmuutta esiintyy, meidän täytyy kiinnittää tilintarkastuskertomuksessamme lukijan huomiota epävarmuutta koskeviin tilinpäätöksessä esitettäviin tietoihin tai, jos epävarmuutta koskevat tiedot eivät ole riittäviä, mukauttaa lausuntonne. Johtopäätöksemme perustuvat tilintarkastuskertomuksen antamispäivään mennessä hankittuun tilintarkastusevidenssiin. Vastaiset tapahtumat tai olosuhteet voivat kuitenkin johtaa siihen, ettei emoyhtiö tai konserni pysty jatkamaan toimintaansa.
- arvioimme tilinpäätöksen, kaikki tilinpäätöksessä esitettävät tiedot mukaan lukien, yleistä esittämistapaa, rakennetta ja sisältöä ja sitä, kuvastaako tilinpäätös sen perustana olevia liiketoimia ja tapahtumia siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan.
- hankimme tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä konserniin kuuluvia yhteisöjä tai liiketoimintoja koskevasta taloudellisesta informaatiosta pystyäksemme antamaan lausunnon konsernitiilin päätöksestä. Vastaamme konsernin tilintarkastuksen ohjauksesta, valvonnasta ja suorittamisesta. Vastaamme tilintarkastuslausunnosta yksin.

Kommunikoidimme hallintoelinten kanssa muun muassa tilintarkastuksen suunnittelusta laajuudesta ja ajoituksesta sekä merkittävistä tilintarkastushavainnoista, mukaan lukien mahdolliset sisäisen valvonnan merkittävät puutteellisuudet, jotka tunnistamme tilintarkastuksen aikana.

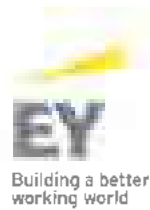
Lisäksi annamme hallintoelimille vahvistuksen siitä, että olemme noudattaneet riippumattomuutta koskevia relevantteja eettisiä vaatimuksia, ja kommunikoidimme niiden kanssa kaikista suhteista ja muista seikoista, joiden voi kohtuudella ajatella vaikuttavan riippumattomuuteemme, ja soveltuvissa tapauksissa niihin liittyvistä varotoimista.

Päätämme, mitkä hallintoelinten kanssa kommunikoiduista seikoista olivat merkittävimpiä tarkasteltavana olevan tilikauden tilintarkastuksessa ja näin ollen ovat tilintarkastuksen kannalta keskeisiä. Kuvaamme kyseiset seikat tilintarkastuskertomuksessamme, paitsi jos säädös tai määräys estää kyseisen seikan julkistamisen tai kun äärimmäisen harvinaisissa tapauksissa toteamme, ettei kyseisestä seikasta viestitä tilintarkastuskertomuksessamme, koska siitä aiheutuvien epäedullisten vaikutusten voitaisiin kohtuudella odottaa olevan suuremmat kuin tällaisesta viestinnästä koituva yleinen etu.

Muut raportointivelvoitteet

Tilintarkastustoimeksiantoa koskevat tiedot

Olemme toimineet yhtiökokouksen valitsemana tilintarkastajana 26.3.2013 alkaen yhtäjaksoisesti kuusi vuotta. Robit Oyj:stä tuli yleisen edun kannalta merkittävä yhteisö 17.5.2017.

Muu informaatio

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat muusta informaatiosta. Muu informaatio käsittää toimintakertomuksen ja vuosikertomukseen sisältyvän informaation, mutta se ei sisällä tilinpäätöstä eikä sitä koskevaa tilintarkastuskertomustamme. Olemme saaneet toimintakertomuksen käyttöömme ennen tämän tilintarkastuskertomuksen antamispäivää, ja odotamme saavamme vuosikertomuksen käyttöömme kyseisen päivän jälkeen.

Tilinpäätöstä koskeva lausuntomme ei kata muuta informaatiota.

Velvollisuutenamme on lukea edellä yksilöity muu informaatio tilinpäätöksen tilintarkastuksen yhteydessä ja tätä tehdessämme arvioida, onko muu informaatio olennaisesti ristiriidassa tilinpäätöksen tai tilintarkastusta suorittaessa hankkimamme tietämyksen kanssa tai vaikuttaako se muutoin olevan olennaisesti virheellistä. Toimintakertomuksen osalta velvollisuutenamme on lisäksi arvioida, onko toimintakertomus laadittu sen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Lausuntonamme esitämme, että toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat yhdenmukaisia ja että toimintakertomus on laadittu toimintakertomuksen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Jos teemme ennen tilintarkastuskertomuksen antamispäivää käyttöömme saamaamme muuhun informaatioon kohdistamamme työn perusteella johtopäätöksen, että kyseisessä muussa informaatiossa on olennainen virheellisyys, meidän on raportoitava tästä seikasta. Meillä ei ole tämän asian suhteen raportoitavaa.

Helsingissä 19. helmikuuta 2019

Ernst & Young Oy
tilintarkastusyhteisö

Mikko KHT

Tunnuslukujen laskentakaavat

EBITDA*	= EBIT + Poistot ja arvonalentumiset
EBITA	= EBIT + Konserniliikearvon poistot
Nettokäyttöpääoma	= Varasto + Myyntisaamiset ja muut saatavat – Ostovelat ja muut velat
Osakekohtainen tulos (EPS), euroa	= $\frac{\text{Tilikauden voitto (tappio)}}{\text{Osakeantioikaistu osakkeiden lukumäärä (keskimäärin tilikauden aikana)}}$
Oman pääoman tuotto, %	= $\frac{\text{Tilikauden voitto (tappio)}}{\text{Oma pääoma (keskimäärin tilikauden aikana)}} \times 100$
Sijoitetun pääoman tuotto (ROCE), %	= $\frac{\text{Voitto ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja + Korkokulut ja muut rahoituskulut}}{\text{Oma pääoma (keskimäärin tilikauden aikana) + Korolliset rahoitusvelat (pitkäaikaiset ja lyhytaikaiset lainat rahoituslaitoksilta, keskimäärin tilikauden aikana)}} \times 100$
Korolliset nettovelat	= Lyhytaikaiset ja pitkäaikaiset lainat rahoituslaitoksilta - Rahat ja pankkisaamiset - Lyhytaikaiset rahoitusarvopaperit
Omavaraisuusaste, %	= $\frac{\text{Oma pääoma}}{\text{Taseen loppusumma - Saadut ennakot}} \times 100$
Nettovelkaantumisaste, %	= $\frac{\text{Korolliset nettovelat}}{\text{Oma pääoma}} \times 100$

Robit

**FURTHER.
FASTER.**

Robit Oyj • Vikkiniityntie 9, 33880 Lempäälä (Tampere)

p. 03 3140 3400 • investors@robitgroup.com • Y-tunnus: 0825627-0 • robitgroup.com

Palautteet ja kommentit Robitin vuosikertomuksesta 2018 sähköpostitse investors@robitgroup.com